

5. LOs organisasjonsprogram 2021-2025

1. Innledning

#105 LOs Trøndelag

1. Innledning, Linje 24, Linje 112

LO i Trondheim

Endringsforslag:

LO og forbundene må jobbe med medlemspleie og for å synliggjøre sin relevans overfor ulike typer arbeidstakere.

endres til

LO og forbundene må jobbe med å styrke arbeiderkollektiver og tillitsvalgte i klubbene med økt bruk av ressurser til opplæring, frikjøp og nettverksbygging på tvers av fagforeninger for å kunne dele erfaringer om å fremme organisasjonsbygging, aktive medlemmer og partssamarbeid.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Fagbevegelsen må komme bort fra et syn på medlemmene om at de trenger «medlemspleie». Hva betyr det? Er noen syke? Tvert imot må vi for å stå opp mot høyre-orienterte kapital-krefter hver dag jobbe med organisasjonsbygging for å skape aktive lokale organisasjonsledd i sam-svar med LOs verdigrunnlag nedfelt i vårt handlingsprogram. For å bygge en handlekraftig kamp-org-anisasjon må makt bygges nedenfra. Det kan ikke vedtas administrativt fra toppen. Fagorg-anisering kan ikke være en invitasjon om å få noe. Hovedargumentet må være å stå sammen med andre for samtidig å ta vare på oss sjøl i spørsmål om lønns- og arbeidsvilkår. Fagbevegelsen har for lenge rekruttert medlemmer med argumenter om medlemsfordeler og forsikringer. LO Favør er vel og bra, men vi må ikke utelate det som er hovedpoenget. Polske bygningsarbeidere ble ikke rekrutt-ert med tilbud om forsikringer, men med at fagforeninger ville støtte deres krav om allmenngjort tariff lønn.

Arbeidsforskningsinstituttet viste i 2014 til at stadig flere er uinteresserte i fagforeningsspørsmål og at færre er villige til å påta seg verv som tillitsvalgt. Ann Cecilie Bergene, seniorforsker ved Arbeidsforskningsinstituttet, setter funnene i sammenheng med det hun kaller økende «fagforenings-apati». Hun mener fagbevegelsen delvis kan skylde seg selv, ved at jo mer medlemmene forventer at medlemskapet kun handler om gjenytelser i form av bistand og medlemsfordeler, dess mer apatiske er de. Hun mener deler av norsk fagbevegelse har gått for langt i retning av en «servicemodell» der et profesjonelt apparat sørger for individuell bistand og medlemsfordeler. I stedet burde fagbevegelsen jobbe med å aktivisere medlemmene, slik at de opplever seg som del av en bevegelse.

I et arbeidsliv som er i sterk endring, med økende press på ansatte, tillitsvalgte og den norske arbeidslivmodellen, må disse utfordringene møtes med å øke bevisstheten om hvorfor vi er til. Fagbevegelsen må framstå mer som fagbevegelse. Det er ikke nok å bruke tusener på nøkkelringer og is-skraper. Ressursene må brukes på å styrke klubbene ute i bedriftene, slik at det også blir lettere å påta seg oppgaven som tillitsvalgt. Det må gjøres en større innsats for å aktivisere og mobilisere medlemmene på grunnplanet, for eksempel i aksjoner og streik. Erfaringer viser at det gir positiv effekt på rekrutteringen. Å bygge aktive fagforeninger handler om kameratskap, å utfordre medlemmene ved å stille krav og noen ganger be dem prøve å finne ut av ting selv, å møtes til sosialt samvær også utenfor arbeidsplassen og å skape bevissthet rundt hvorfor fagbevegelsen er til. Å styrke en økt interesse for skoloring i fagbevegelsens ideologi og historie, er nødvendig for å bevisstgjøre, politisere og aktivisere medlemmene slik at fagbevegelsen synliggjør sin relevans.

5. LOs organisasjonsprogram 2021-2025

1. Innledning

#106 LOs Trøndelag

1. Innledning, Linje 25, Linje 112

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

Nytt 3. avsnitt

LO skal være en organisasjon med små avstander mellom organisasjonsleddene når det gjelder status og inntekt, og etterstreber ei lønnsutvikling som reduserer slike forskjeller - både i egen organisasjon og i medlemsforbundene. LOs medlemmer må kunne identifisere seg med sine ledere og topptillitsvalgte.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende formulering:

LO skal være en organisasjon med små avstander mellom organisasjonsleddene når det gjelder status og inntekt, og etterstreber ei lønnsutvikling som reduserer slike forskjeller - både i egen organisasjon og i medlemsforbundene.

Regionkonferansens vedtak:

5. LOs organisasjonsprogram 2021-2025

2. LOs egen organisasjon

#107 LOs Trøndelag

2. LOs egen organisasjon, 2.1 Lokalt og regionalt arbeid, Linje 61

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

Grunnbevilgning til oppsøkende virksomhet.

I første omgang innføres en grunnbevilgning til LOs lokalorganisasjoner for å styrke deres arbeid med oppsøkende virksomhet.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Dette skal gå til frikjøp av tillitsvalgte til organisasjons- og oppsøkende virksomhet inntil to dager i uka. Halvparten fra LO-sentralt, den andre halvparten er egenandel. Det forutsettes at dette er ut over dagens frikjøp eller ansettelse. Det kreves en søknad som viser at dette er realistisk. I så fall skal den innvilges.

5. LOs organisasjonsprogram 2021-2025

2. LOs egen organisasjon

#108 LOs Trøndelag

2. LOs egen organisasjon, 2.1 Lokalt og regionalt arbeid, Linje 61

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

LO vil:

- Gjennomføre LO lokalorganisasjoners år 2022-2023

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

5. LOs organisasjonsprogram 2021-2025

2. LOs egen organisasjon

#109 LOs Trøndelag

2. LOs egen organisasjon, 2.2 Tillitsvalgte, Linje 67

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

Fagbevegelsen og fag-lige rettighet-er er fundamentet for et velfungerende arbeidsliv og en solidar-isk utvik-ling av samfunn- og arbeidsliv. Tillitsvalgtes kjerneopp-gave er å sikre medlemmenes andel av verdi-skap-ingen i form av økt kjøpe-kraft, jevn fordeling og sosiale forbedringer. Tillitsvalgte har en viktig rolle for å fremme et organisert, anstendig og produktivt arbeidsliv hvor arbeidsfolks in-teresser og dem-okrati styrkes.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

5. LOs organisasjonsprogram 2021-2025

2. LOs egen organisasjon

#110 LOs Trøndelag

2. LOs egen organisasjon, 2.2 Tillitsvalgte, Linje 72

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

Mange tillitsvalgte har de seinere år blir stående i en utsatt situasjon som forsvarere av arbeids-kamerater mot vilkårlig behandling, forsøk på å pulverisere arbeiderkollektiv gjennom nye selskapsstrukturer, innleie og oppsplitting av bedrifter. Arbeidskraftkjøpere utvikler en mer arrogant og amerikanisert lederkultur med trakassering av tillitsvalgte og motarbeiding av fagorganisering. Det for-drer at fagbevegelsen utvikler sosialt orienterte grunnorganisasjoner med aktive klubber basert på vel-fungerende arbeiderkollektiver.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende formulering:

Vi ser en stadig brutalisering av arbeidslivet. Utskilling, oppsplitting og etablering av kompliserte selskapsstrukturer utfordrer fagbevegelsens kampkraft. Tillitsvalgte trakasseres og klubber splittes opp. Organisere medlemmer, kreve tariffavtaler, og bygge klubber og fagforeninger er avgjørende for å stå imot en slik utvikling av arbeidslivet.

Regionkonferansens vedtak:

5. LOs organisasjonsprogram 2021-2025

2. LOs egen organisasjon

#111 LOs Trøndelag

2. LOs egen organisasjon, 2.2 Tillitsvalgte, Linje 86

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

LO vil bidra til at LOs lokalorganisasjoner har en sentral rolle i å arrangere erfaringsseminarer for tillitsvalgte i fagforeningene lokalt.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

LOs lokalorganisasjoner har som et av sine formål å «Arbeide for at medlemmene ved solidarisk samvirke, skaper best mulig samordning av det faglige og politiske arbeidet.»

LOs lokalorganisasjoner har i sin daglige virksomhet nær kontakt med tillitsvalgte i fagforeningene innen sine virkeområder. Denne kontakten samt regelmessige styremøter og representantskapsmøter i lokalorganisasjonen, gir en god kunnskap om de utfordringer fagforeningene møter i ulike sektorer og bransjer. Denne kunnskapen gir et godt grunnlag for å dele og lære av hverandres erfaringer på tvers av fagforeningsgrenser og slik styrke aktiviteten i grunnorganisasjonen.

Gjennom nettverksbygging på tvers av fagforeninger, samordnet av lokalorganisasjonen, kan erfaringer deles om hvordan arbeiderkollektiver og tillitsvalgte kan styrkes for å fremme organisasjonsbygging, aktive medlemmer og partssamarbeid.

Lokalorganisasjonene kan gjennom erfaringsseminarer fokusere på spesielle temaer som faste ansettelser og innleie i bedriftene, og hvordan forhandlings- og tvistemulighetene kan brukes. Dette kan bidra til skoling, samarbeid og aksjoner på tvers av fagforeninger ramma av bemanningsbransjen og ulovlig innleie, samt hvordan løfte slike saker frem i media. Andre eksempler på erfaringsseminarer for fagforeningene som har bidratt til å styrke LOs innflytelse, gjelder gjennomslag for konkrete fagligpolitiske krav i by- og kommunestyre. Erfaringsseminarer om krav om tariffavtaler og hvordan fagforeninger og medlemmer kan støttes gjennom slike prosesser og hvordan ulike kampmidler kan brukes, har gitt resultater. Det gjelder også fokus på de tillitsvalgte og deres rolle på arbeidsplassene og arbeiderkollektivet som fellesskap og metode for en sterk fagbevegelse. Andre erfaringer som har vært viktig å få frem i lyset og lære av, gjelder fagforeningsfiendtlige metoder klubber/tillitsvalgte kan bli utsatt for, og hvilke mottiltak som i praksis har fungert. Kamp for tariffavtaler de seinere år har vist at det avgjørende for å vinne var sympati-streikvarslene fra fagorganiserte i andre fagforbund.

5. LOs organisasjonsprogram 2021-2025

2. LOs egen organisasjon

#112 LOs Trøndelag

2. LOs egen organisasjon, 2.3 En mangfoldig medlemsmasse, Linje 112

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

LO vil aktivt bidra til at fagforeningene i større grad integrerer og satser på minoriteter i sine organisasjoner.

Regionrådets innstilling:Tiltres med følgende formulering:

LO og fagforeningene skal aktivt arbeide for å inkludere, rekruttere og legge til rette for at minoriteter kan være med i fagforeningene, herunder ta tillitsverv på alle nivåer.

Regionkonferansens vedtak:

5. LOs organisasjonsprogram 2021-2025

3 Medlemsvekst

#113 LOs Trøndelag

3 Medlemsvekst, 3.1 Rekruttering, Linje 157

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

LO sentralt, lokalt og forbundene vil satse sterkt på å organisere arbeidsløse og undersysselsatte i enhver form for å mobilisere dem inn i fagforeningene til kamp for fast arbeid og verdige velferdsordninger.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende formulering:

Forbundene vil satse sterkt på å organisere arbeidsløse og undersysselsatte i enhver form for å mobilisere dem inn i fagforeningene til kamp for fast arbeid og verdige velferdsordninger.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Dagens program sier lite om arbeidsløshet og den store undersysselettingen vi har i Norge. Omlag 600.000 arbeidsføre i Norge har et flyktig forhold til arbeidslivet. Undersysselsatte kan være deltidsansatte med tilfeldig arbeid i andre bransjer for å kunne tjene nok til å opprettholde et verdig liv. Mange bruker mye tid på å vente på henvendelser fra arbeidsgivere for å få oppdrag.

Når dette skrives (mai 2020) er undersysselettingen, arbeidsløse og permitterte mye større. De fleste vil komme tilbake i arbeid, men mange vil helt sikkert falle utenfor det ordinære arbeidsmarkedet.

Ifølge SSB/2018 «Arbeid og Lønn/sysseletting/tilknytning til arbeid/utdanning/brukere av velferdsordninger» deltar 54.668 personer i arbeidsmarkedstiltak. Registrerte arbeidsledige er 51.776. Det er ca. 380.000 sysselsatte som i tillegg til en deltidsstilling enten er i utdanning, går på delvis avklaringspenger eller er delvis uføre. En stor gruppe på 195.000 personer har ifølge SSB et uspesifisert forhold til arbeidslivet. Det er få av disse som er fagorganisert.

Det «2/3 dels samfunnet» som nyliberalistene drømte om på 90 tallet er i ferd med å virkelig gjøres. 2/3 deler med fast ordinært arbeid og 1/3 del med et flyktig forhold til arbeidsmarkedet. Åpenbart for å presse lønningene nede, stoppe «den farlige fagorganiseringen» og styrke arbeidsgivernes makt overfor det arbeidende folket.

LO har et ansvar for å organisere alle disse gruppene enten i de lokale LOene eller i fagforbundene for at deres stemmer skal bli hørt og smi enhet mellom de som har et fullverdige arbeid og de som har flyktige arbeidsforhold eller er helt uten arbeid.

I en artikkel skrevet av Peter M. Hjort, professor Statens Institutt for Folkehelse i 1996 prøver han å definere 2/3 dels samfunnet slik.

«Det betyr at vi har fått et samfunn ingen egentlig ønsker. Grovt forenklet består det av to grupper:

- En majoritet som har det bra på alle måter, og den økonomiske utviklingen gjør at de får det stadig bedre.

• En minoritet som har det vanskelig, og utviklingen gjør at de får det vanskeligere. Denne minoriteten lider ikke fysisk nød, og den sulter ikke, men den lider likevel. Minoriteter er en sammensatt gruppe. Noen er arbeidsløse, noen er kronisk syke eller funksjonshemmede, noen er enslige mødre, noen er innvandrere, noen er gamle. Som gruppe har de en del felles trekk som jeg summerer opp her:

- mindre ressurser; utdanning, inntekt, arbeid, bolig, frihet
- oftere dårlig helse og funksjon
- oftere uheldig livsstil
- oftere lavt selvbilde og selvtillit
- oftere svakt sosiale nettverk og støtte
- oftere reduserte muligheter til fysisk og kulturell aktivitet.

Kanskje kan en i denne markedstenkningens tid gi den en felles merkelapp: «Lite attraktiv arbeidskraft». Denne todelingen av befolkningen har fått flere navn. Den startet med 10-90 samfunnet. Så ble det 20 - 80 samfunnet, og nå snakker vi om 2/3 dels samfunnet.»

5. LOs organisasjonsprogram 2021-2025

3 Medlemsvekst

#114 LOs Trøndelag

3 Medlemsvekst, 3.6 LOs unge medlemmer, Linje 241

LO i Trondheim

Endringsforslag:

For LO har det hatt stor verdi å kunne samarbeide om å finne politiske løsninger med Arbeiderpartiet. Derfor er det viktig for LO å styrke det fagligpolitiske samarbeidet med den største politiske ungdomsorganisasjonen, AUF, og andre organisasjoner slik at våre unge medlemmer kan bidra til å påvirke den politiske utviklingen.

endres til

For LO har det stor verdi å kunne samarbeide med og reise selvstendige krav i et faglig politisk sam-arbeid med flere partier på venstresiden. Derfor er det viktig for LO å styrke samarbeidet med politiske ungdomsorganisasjoner som i hovedsak er enige i fagbevegelsens verdigrunnlag.

Regionrådets flertallsinnstilling (10 av 17): Tiltres ikke.

Hører ikke hjemme i dette kapitlet med LOs unge medlemmer. Anses ivaretatt i #257.

Regionrådets mintretallsinnstilling (7 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

6. Vedtekter

2. Vedtekter for LOs lokalorganisasjoner

#73 LOs Trøndelag

2. Vedtekter for LOs lokalorganisasjoner, § 4. Årsmøtet, Linje 157

LO i Inderøy og Leksvik

Årsmøte skal

a. Behandle og gjøre vedtak i alle saker som er ført opp på den vedtatte dagsorden. På dagsorden skal det alltid stå behandling av årsregnskap og årsberetning for foregående år, revisors virksomhetsberetning og planer og budsjett for kommende årsmøteperiode.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Stryker siste setning da den virker uforståelig, styret må ha stemmerett i alle saker årsmøte skal behandle.

6. Vedtekter

2. Vedtekter for LOs lokalorganisasjoner

#115 LOs Trøndelag

2. Vedtekter for LOs lokalorganisasjoner, § 9. Kontingent, Linje 241

LO i Trondheim

Endringsforslag:

Tak på kontingent.

Taket på kontingent heves hvert år etter den generelle lønnsstigning (G-reguleringen) som har vært i foregående år.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

7. Den faglige og politiske situasjonen

#257 LOs Trøndelag

, 3.6 LOs unge medlemmer, Linje 241

LO i Trondheim

Fagbevegelsen og venstresidas politiske makt – en ny kurs for framtida – Stortingsvalget 2021.

Stortingsvalget 2017 viste at politiske partier ikke vinner valg og et mandat for et venstresidealternativ hvis man ikke appellerer til arbeidsfolk og fagbevegelsen. Fagbevegelsen må være pådriver inn mot politiske partier og reise selvstendige krav i et faglig politisk samarbeid med flere partier på venstresiden. Da vil tillitsvalgte og medlemmer kunne aktiviseres, allianser utvikles, og det nyliberale prosjektet bekjempes.

Det er viktig å bygge allianser med de partiene som støtter fagbevegelsens mål og politikk. Dette må til for å vinne stortingsvalget 2021. Fagbevegelsen skal være en selvstendig kamporganisasjon som skal bidra til ny kurs og politikk. Fagbevegelsen vil støtte de partier på venstresiden som støtter vår politikk, våre krav og vårt verdigrunnlag.

LO oppfordrer til å mobilisere for flertall for partier på venstresiden ved stortingsvalget i 2021 gjennom egne konkrete fagbevegelseskrav til partiene og med fagforeninger og LOs lokalorganisasjoner som pådrivere.

LO fremhever 18 krav:

LO krever endringer i arbeidsmiljølov, faglige rettigheter og velferdsordninger.

1. 37,5 timers uke lovfestes, for å harmoniseres dagens lovbestemmelser med nåværende tarifferte normalarbeidstid.
2. Ta tilbake tapte rettigheter og styrk AML, herunder kollektiv styring av arbeidstida med sentral faglig kontroll med lokale arbeidstidsordninger, faste ansettelser på heltid, og fagforeningers kollektive søksmålsrett ved ulovlig innleie og midlertidige ansettelser.
3. Rekommunalisering og fellesskapsløsninger for å erstatte velferdsprofitører, konkurranseutsettning, anbud og privatisering. Sykehusene tas tilbake fra bedriftsøkonomiske foretak til folkevalgt forvaltningsstyring.
4. Kuttene i ytelser for arbeidsavklaringspenger må reverseres og levealdersjustering for uføre må opphøre.
5. Regjeringen/Stortinget avsetter ekstraordinære likelønnsbotter i offentlig sektor ved de kommende tariffoppgjør, og at arbeidslivets parter forhandler fordelingen av disse.
6. Avvikle det individuelle og «trynefaktorbaserte» lokale lønssystemet i offentlig sektor.

For å kunne bekjempe sosial dumping krever LO:

7. Forby dagens bemanningsbransje – ja til offentlig arbeidsformidling.

8. Som et strakstiltak ta i bruk AML §14-12-5. I første omgang må krav om et forbud mot bemanningsbransjen innen bygningsbransjen i Oslofjord området innfris.
9. Liberaliseringa av drosjenæringa blir reversert.

LO krever at det satses på å videreutvikle norsk industri, samferdsel og naturressurser i et klima- og miljøperspektiv:

10. Aktiv næringspolitikk i stedet for skattelett, at prinsippet om næringsnøytralitet forkastes, prinsippene i ervervsloven gjeninnføres, og omstilling uten arbeidsløshet.

11. En aktiv statlig industripolitikk for å elektrifisere samfunnet basert på fornybar kraft, å effektivisere og redusere energibruken, satse på oppgradering og utvidelse av eksisterende vannkraft-verk, satse på hydrogen og offshore vindkraft, samt realisere fullskala

karbonfangst og lagring knyttet til industriproduksjon.

12. Deler av Statens Pensjonsfond utland på ca. 10.150 milliarder kroner må brukes til å investeres i industri og infrastruktur, som gir høyteknologisk industriutvikling nasjonalt som bidrar til globale klimaløsninger.

13. Stans konsesjon til North Connect strømkabelen – norsk kraft til norsk industri.

14. Karbonavgift til fordeling (KAF) kan være et effektivt virkemiddel for å bremse klimaskadelige utslipp og få fart på grønn omstilling. Dette må utredes og vurderes innført i Norge.

EU / EØS

15. Bruk av reservasjonsretten mot EØS direktiv som undergraver arbeidsplasser, offentlig velferd og faglige rettigheter.

16. Nei til Norsk deltagelse i EUs energiunion og EUs energibyrå ACER. Fattede vedtak om ACER må reverseres.

17. Gjenreis et statlig helhetlig jernbaneselskap på drift og infrastruktur.

18. Det kreves at partiene utreder en handelsavtale med EU som alternativ til EØS.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende formulering:

Det er viktig å bygge allianser med de partiene som støtte fagbevegelsens mål og politikk. Dette må til for å vinne stortingsvalget 2021. Stortingsvalget er vår viktige kamp framover. Fagbevegelsen skal være en selvstendig kamporganisasjon som skal bidra til ny kurs og politikk. Fagbevegelsen vil støtte de partier på venstresiden som støtter vår politikk, våre krav og vårt verdigrunnlag.

LO fremhever 11 krav for en rødgrønn politikk:

1. Forby dagens bemanningsbransje – ja til offentlig arbeidsformidling.
2. Stans North Connect strømkabelen – norsk kraft til norsk industri.

3. Aktiv næringspolitikk i stedet for skatteuttak, at prinsippet om næringsnøytralitet forkastes, prinsippene i ervervsloven gjeninnføres, og omstilling uten arbeidsløshet.
4. Deler av Statens Pensjonsfond utland må, gjennom statsbudsjettet, brukes til målrettet investering i industri og infrastruktur, som gir høyteknologisk industriutvikling nasjonalt som bidrar til både lokale og globale klimaløsninger.
5. Nei til Norsk deltagelse i EUs energiunion ACER. Allerede fattede vedtak om ACER må reverseres.
6. Ta tilbake tapte rettigheter og styrk Arbeidsmiljøloven, herunder kollektiv styring av arbeidstida med sentral faglig kontroll med lokale arbeidstidsordninger, faste ansettelser på heltid, og fagforeningers kollektive søksmålsrett ved ulovlig innleie og midlertidige ansettelser.
7. Rekommunalisering og fellesskapsløsninger for å erstatte velferdsprofitører, konkurranseutsetting, anbud og privatisering. Sykehusene tas tilbake fra bedriftsøkonomiske foretak til folkevalgt forvaltningsstyring.
8. Kuttene i ytelser for arbeidsavklaringspenger må reverseres og levealdersjustering for uføre må opphøre.
9. Bruk av reservasjonsretten mot EØS direktiv som undergraver arbeidsplasser, offentlig velferd og faglige rettigheter.
10. Gjenreis et statlig helhetlig jernbaneselskap på drift og infrastruktur.
11. Liberaliseringa av drosjenæringa blir reversert.

Regionkonferansens vedtak:

7. Den faglige og politiske situasjonen

#116 LOs Trøndelag

, § 9. Kontingent, Linje 241

LO i Trondheim

Fagbevegelsen og venstresidas politiske makt – en ny kurs for framtida.

LO vil motarbeide politisk høyrevridning i verden og de stadig øk-ende ulik-het-ene mellom folk, klasser og land. For å få til dette i Norge er BAMA-linja viktig med sine strategiske punkter: B for å bekjempe H/V/KrF-regjeringa og deres støtteparti FrP sin høyrepolitikk, ved å bidra til et politisk alternativ fundamentert på fagbevegelsens verdigrunnlag. A for å avvise aggressive arbeidskraftkjøperforeninger og arbeidskraftkjøperes angrep på, og undergraving av, landsomfattende tariffavtaler. M for å motvirke høyredreining av Arbeiderpartiet og øvrig arbeiderbevegelse. A for å aktivisere fagbevegelsen, organisere, skolere, mobilisere og lede.

Stortingsvalget 2017 viste at politiske partier ikke vinner valg og et mandat for et venstre-sidealternativ hvis man ikke appellerer til arbeidsfolk og fagbevegelsen. De må utgjøre kjernen i ethvert venstre-sidealternativ som ønsker å vinne valg og utvikle et mer solidarisk samfunn. Fagbevegelsen skal være en selvstendig kamporganisasjon som skal bidra til ny kurs og politikk. Fagbevegelsen må være pådriver mot politiske partier og reise selvstendige krav i et faglig politisk samarbeid med flere partier på venstresiden. Dette må til for å vinne stortingsvalget 2021. Da vil tillitsvalgte og medlemmer kunne aktiviseres, allianser på venstresiden i norsk politikk utvikles, og det nyliberale prosjektet bekjempes. Fagbevegelsen vil støtte de partier på venstresida som støtter vårt verdigrunnlag, politikk og våre krav.

LO krever at høyresidas angrep siden 2013 på arbeidsmiljølov, faglige rettigheter og velferdsordninger reverseres.

1. Ta tilbake tapte rettigheter og styrk AML, herunder kollektiv styring av arbeidstida med sentral faglig kontroll med lokale arbeidstidsordninger, faste ansettelser på heltid, og fagforeningers kollektive søksmålsrett ved ulovlig innleie og midlertidige ansettelser.
2. alle forverringar av Tjenestemannsloven og fjerning av ventelønn og vartpenger blir reversert
3. Blir søndagsåpning gjennomført skal det reverseres fullt ut. I tillegg må også butikkansatte omfattes fullt ut av AML.
4. Profittforbud innføres som overordnet prinsipp for drift av skattefinansierte velferdstjenester
5. Anbudskontrakter med kommersielle drivere av velferdstjenester avsluttes ved kontaktens utløp eller dersom det påvises kontraktsbrudd.
6. Rekommunalisering og fellesskapsløsninger til erstatning for velferdsprofitører, konkurranseutsettning, anbud, privatisering og salg av arvesølvet. Sykehusene må tas tilbake fra bedriftsøkonomisk foretaksmodell, til folkevalgt forvaltningsstyring.
7. Alle forsøk på å privatisere skole, helse og velferdstjenester stanses.

8. Alle nye barnehager og tiltak i barnevernet opprettes og drives i offentlig regi.
9. All kollektivtrafikk drives i offentlig egenregi ved at anbudspolitikken reverseres.
10. Gjeninnfør reell tidligpensjon (AFP) som sikrer de som ikke kan stå i jobb etter 62 år. De som faller ut av ordningen skal få beholde sin opptjening uten at andre får mindre. Styrk Folketrygden. Levealdersjustering, alleårsregel og indeksering må fjernes.
11. Taket på barnetillegg for uføre fjernes, og levealdersjustering for uføre må opphøre.
12. Feriepenger for arbeidsløse gjeninnføres.
13. Kuttene i ytelser for arbeidsavklaringspenger må reverseres.
14. Støtt etablering av et nasjonalt kompetansesenter der arbeidsmiljøskadde arbeidere, som kjemikalie-skadde oljearbidere, kan bli medisinsk vurdert og bistått i NAV systemet og sikret korrekte oppgjør fra forsikringsselskapene.
15. Sosial boligpolitikk gjeninnføres med utbygging av kommunale utleieboliger, der staten bidrar ved å øke Husbankens rammer og tilbyr lang avdragstid og lav rente.
16. Dagpengeordningen endres slik at minstekrav til lønn fjernes, videreføring av utdanning ved arbeidsløshet og permittering skal ikke medføre tap av dagpenger og dagpenger skal også gis til studenter som mister sin tilleggs-jobb eller permitteres.
17. Permitteringsordningen utvides til 52 uker og det blir mulig å permittere ned til 20 %. Pensjonsordninger skal videreføres ved permittering slik at permitterte ikke mister retten til uføretrygd.

For å kunne bekjempe sosial dumping krever LO:

1. Forby dagens bemanningsbransje – ja til offentlig arbeidsformidling. I første omgang må krav om et forbud mot bemanningsbransjen innen bygningsbransjen i Oslofjord området innfris.
2. Falske underentrepriser, som i virkeligheten er innleid arbeidskraft, må forbys.
3. Liberaliseringa av drosjenæringa blir reversert.
4. Det innføres et midlertidig forbud mot kabotasje, den «frie» flyten av utenlandske vogntog på veiene som undergraver sikkerheten, inntil bransjeprogrammet om veitransport er ferdig.
5. Pensjonsvilkår videreføres ved konkurranseutsetting av offentlige tjenester, ved virksomhetsoverdragelser og som likebehandling ved innleie.
6. Forslag om nasjonal minstelønn må avvises.
7. Det innføres i lov om offentlige anskaffelser at det skal være landsomfattende tariff-av-tale, at det ikke skal kunne konkurreres på lavere lønns- og pensjonsvilkår og at

kon-trak-ter kan heves når bedrifter motsetter seg krav om tariffavtale ifølge arbeids-tvistloven, jfr. ILO 94. Lønn i henhold til tariff må gjelde for alle bransjer ved offentlige anbud og oppdrag. Ved alle offentlige og private anbud må bedriften være godkjent som opplæringsbedrift, og ha lærlinger lokalt i alle bedrifter. Ved anbud i offentlig sektor innføres en ordning med prekvalifisering.

8. Det legges ned veto mot EUs anskaffelsesdirektiv, som forbyr det offentlige å gjennomføre anbudsrunder der kun ideelle organisasjoner kan delta.

9. Økt politisk støtte til organisering, tariffavtaler og organisasjonsbygging med mål om å styrke og aktivisere grunnorganisasjonene.

10. Forsterket støtte til fagorganiserte som aktivt krever respekt for lov- og avtaleverk, og til fag-org-ansierte som må streike for å oppnå tariffavtaler, og øke forståelsen for streik som virke-middel, inkludert bruk av sympatistreik.

11. Fagbevegelsens historie og funksjon blir en større del av grunnskoleopplæringen og kompetansemålene i læreplanverket.

LO krever at det satses på å videreutvikle norsk industri, samferdsel og naturressurser i et klima- og miljøperspektiv:

1. Aktiv næringspolitikk i stedet for skatteuttak, at prinsippet om nærings-nøytralitet forkastes, ervervsloven gjeninnføres, og omstilling uten arbeidsløshet.

2. Videreutvikle Norge som industrinasjon. Omstilling uten arbeidsløshet og 100.000 nye klima-jobber, som innebærer en nasjonal langsiktig strategi som ivaretar at norsk kraft skal videre-foredles i indu-stri-produksjon og arbeidsplasser i våre lokalsamfunn, og stans i bygging av kraftkabler for elektrisitet-eksport til kontinentet. Det er også viktig for å ivareta naturmiljøet

3. En nasjonal progressiv industripolitikk for å løse miljø- og klimamål som innebærer en aktiv statlig industripolitikk for å elektrifisere samfunnet basert på fornybar kraft, å effektivisere og redusere energibruken, satse på oppgradering av eksisterende vannkraftverk, satse på hydrogen og offshore vindkraft, samt realisere fullskala karbonfangst og lagring i Norge.

4. Stans konsesjon til North Connect strømkabelen – norsk kraft til norsk industri.

5. Hjemfallsretten forsvares og energiverk og overføringsnett eies og drives av det offentlige.

6. Deler av Statens Pensjonsfond utland på ca. kr. 10.150 mrd. må brukes til å investeres i indu-stri og infrastruktur, som gir høyteknologisk industriutvikling nasjonalt som bidrar til globale klimaløsninger.

7. Statens pensjonsfond utland samt alle offentlige fond trekker ut alle sine investeringer i kull, oljeskifer og tjæresand umiddelbart.

8. Støtte det internasjonale solidariske arbeidet for å nå FNs klimamål, bl.a. ved ikke å bygge ut nye olje- og gassfelt i Lofoten, Vesterålen, Senja og Barentshavet.
9. Sjø- og jernbanetransport m/infrastruktur prioriteres framfor økt utbygging av vei- og flytrafikk
10. Gjenreis et statlig helhetlig jernbaneselskap på drift/infrastruktur. Jernbanereformen reverseres
11. Bo- og konsesjonsplikten bevares for jordbrukseieendommer.
12. Statskog ikke selges.
13. Deltakerloven og Råfiskloven opprettholdes. Aktivitetsplikten og leverings- og bearbeidings-plikten må bevares og innskjerpes.

EU / EØS:

1. Fellesforbundets landsmøte i 2019 krevde at alternativer til EØS skal utredes. Partier som sier nei til EØS må følge opp med krav om at en handelsavtale skal bli et reelt alternativ. Det må inngå som en sentral del av regjeringsgrunnlaget om det blir et nytt stortingsflertall i 2021.
2. Nei til Norsk deltagelse i EUs energiunion og EUs energibyrå ACER. Fattede vedtak om ACER må reverseres.
3. Tilslutning til Jernbanepakke 4 må reverseres.
4. Bruk av reservasjonsretten mot EØS direktiv som undergraver arbeidsplasser, offentlig velferd og faglige rettigheter. I første omgang gjelder dette Prosedyreforordningen som gir ESA mulighet til å gå direkte på bedrifter, foretak og kommunale enheter ved mistanke om statsstøtte i strid med EØS-avtalen og ilegge bøter dersom de mener informasjon gitt er feil eller ufullstendig og meldeplikt-direktivet som krever at norske kommuner må be om forhåndsgodkjenning av alle vedtak som kan tenkes å være i strid med EUs tjenstedirektiv.
5. Solidaritet med fagorganiserte i andre land, som vil bevare og styrke sine rettigheter.

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Forslaget omhandler svært mange politiske standpunkter. Regionrådet ser det vanskelig å stille seg bak de 45 politiske kulepunktene. Videre mener regionrådet at mye av uttalelsene er ivaretatt i forslag til nytt handlingsprogram.

Regionkonferansens vedtak:

7. Den faglige og politiske situasjonen

#117 LOs Trøndelag

, § 9. Kontingent, Linje 241

LO i Trondheim

LO-kongressen vil bevilge partistøtte foran Stortingsvalget 2021 til de partiene som skriftlig i hovedsak har sagt seg enig i LOs konkrete krav basert på medlemsdebatten.

Dersom LO-kongressen vil bevilge partistøtte til partier på venstresiden foran stortingsvalget i 2021 før svarene fra partiene foreligger, må bevilgning også gis til Rødt.

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener det blir for snevert å kun legge medlemsdebatten til grunn, samt at kun et parti nevnes i forslaget. Regionkonferansen mars 2020 vedtok å ikke nevne politiske partier i sin uttalelse om "Fagbevegelsen og stortingsvalget 2021". Videre har LO-kongressen tradisjon for å behandle bevilgninger som egen sak.

Regionkonferansens vedtak:

7. Den faglige og politiske situasjonen

#258 LOs Trøndelag

, § 9. Kontingent, Linje 241

LO i Trondheim

Diverse forslag - uttalelser

Boikott Histadrut

LO krever en rettferdig internasjonal, politisk løsning for Palestina-Israel konflikten som er basert på delingsplanen fra 1947. Etter over 70 år med okku-pasjon og annektering av land og naturressurser, står palestinerne i fare for et fortsatt liv i banthustaner uten mulig-het til bygging av en levedyktig stat. Det er lite som tyder på at palestinerne vil oppnå verken fred, rettferdighet, sikkerhet eller arbeid. En palestinsk stat innafor grensene fra 1967 er det minste rimelige kravet verdenssamfunnet må innfri.

Vi mener at det som nå må til for å få snudd utviklinga er å legge press på staten Israel for å gi et tydelig signal om at verden ikke lenger kan akseptere den brutale ”fakta på bakken”-politikken de bedriver.

LO kan bidra til å presse Israel ved å bryte forbindelsen med Histadrut, eller General Federation of Labour in Erez Israel.

Helt siden Histadrut ble oppretta i 1920 har organisasjonen vært uløselig knytta til det sionistiske prosjektet om å opprette en ren jødisk stat i Palestina. Histadrut støtter for øvrig okkupasjonen av Palestina ved å tie om palestinerne rettigheter, ved å investere i bosetningene og byggingen av muren og sist men ikke minst støtter Histadrut blokaden av Gaza og bordinga av Freedom Flotilla.

Histadrut, på lik linje med okkupasjons staten Israel behandler palestinske arb-eidere i koloniene og i industrisonene som annenrangs borgere, palestinske arb-eidere diskrimineres og hindres i å ta arbeid i Israel.

LO kan ikke fortsette samarbeid og kontakt med en fagbevegelse som har om-skrevet grunnlaget for solidaritet mellom verdens arbeidere: ’verdens arbeidere foren dere’ til å gjelde kun etnisk jødiske arbeidere.

Vi krever derfor at norsk fagbevegelse fatter vedtak om å bryte forbindelsen med Histadrut, i solidaritet med det palestinske folket.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

7. Den faglige og politiske situasjonen

#259 LOs Trøndelag

, § 9. Kontingent, Linje 241

LO i Trondheim

Diverse forslag - uttalelser

Gazastripen 2020 – regjeringens svik overfor palestinerne. Israels straffefrihet trumfer folkeretten.

Dette er Gazastripen nå: En brutal beleiring av et glemt folk som lever i forhold som ikke er noe annet enn et gedigent eksperiment med menneskeliv.

LO krever:

- At regjeringen følger opp sine forpliktelser i folkeretten og tar et initiativ overfor andre land for å sanksjonere Israel for sine grove brudd på internasjonal rett.
- At regjeringen gir sin aktive støtte til at Den internasjonale straffedomstolen iverksetter den formelle etterforskningen av Israels krigsforbrytelser på Gazastripen, Vestbredden og Øst-Jerusalem snarest og uten ytterligere trenering.
- At regjeringen fordømmer USAs plan for Israel og Palestina.

I 2012 advarte FN at Gazastripen vil være ubeboelig i 2020. FN fikk rett. 53 år med okkupa-sjon og 13 år med blokade har gjort livene til de om lag to millioner palestinerne på Gaza-stripen ulevelig. 50 prosent av befolkningen er barn og unge. De vokser opp i et samfunn preget av frykt, usikkerhet, håpløshet, mangel på utdanning, arbeid, helsetilbud, mat, livsnødvendigheter og bevegelsesfrihet. Mange palestinere og hjelpeorganisasjoner omtaler Gazastripen som verdens største utendørs fengsel.

Befolkningen på Gazastripen bor i et samfunn med ekstremt høy arbeidsløshet, hvor 42 prosent av den arbeidsføre voksne befolkningen er uten lønnet arbeid. Sju av 10 palestinere er registrert som flyktninger, mange av disse tilhører familier som ble tvunget til å forlate sine landsbyer i 1948. Tusen-vis er fordrevet fra sine hjem på grunn av Israels krigshandlinger i 2006, 2009, 2012 og 2014. Oslo-av-talen fra 1993 slår fast at palestinske fiskere har rett til å fiske innenfor 20 nautiske mil fra kysten av Gazastripen, men siden 2000 har Israel inn-skrenket den avtalefestede retten kraftig slik at livsgrunn-laget for fiskerne i dag er på et minimum. FN-organet OCHA melder om at fiskere som beveger seg innenfor lovlige grenser, daglig blir beskyttet av israelske marinefartøy.

Den 30. mars 2018 innledet palestinerne på Gazastripen de ukentlige protestmarsjene nær grense-gjerdet. Demonstrantene krever å få slutt på blokaden av Gazastripen og sin rett til å vende tilbake til sine hjem. Siden 30. mars 2018 og frem til 30. september 2019 er 321 palestinere drept, derav 59 barn, og 34 943 er såret av skarpe skudd. En undersøkelses-kommisjon nedsatt av FNs menneske-rettighetsråd har i en rapport dokumentert at israelske soldater med overlegg drepte palestinske barn, journalister og helsearbeidere under demon-strasjonene. Kommisjonen konkluderer med

at det er rimelig grunn til å tro at israelske mili-tære har krenket menneskerettighetene og folkeretten, og at noen av disse krenkelsene kan være krigsforbrytelser eller forbrytelser mot menneskeheten.

Den humanitære situasjonen på Gazastripen er prekær, uttalte utenriksminister Ine Eriksen Søreide i april 2019 på møte i Giverlandsgruppen som Norge har ledet siden 1993. Men til-takene som i verk-settes er kosmetiske og uten konsekvenser for Israel som kan fortsette å gå straffefri for sine grove og vedvarende brudd på folkeretten og menneskerettighetene. Den kollektive avstraffelsen som befolkningen på Gazastripen er utsatt for, må opphøre øyeblikkelig og palestinerne må få tilbake friheten og et verdig liv.

I årevis har menneskerettighetsorganisasjoner som Amnesty International, samlet og over-levert overbevisende materiale til Den internasjonale domstolen (ICC) om forbrytelser som er begått på okkuperte palestinske territorier. Etter stor motstand og trenering, varslet sjefsanklageren for ICC den 20. desember 2019 etterforskning av Israel for sine krigsforbryt-elser på Vestbredden, Gaza-strip-en og i Øst-Jerusalem. Selv om flere betrakter dette som et historisk skritt mot rettferdighet, vil det bli gjort mange forsøk på å hindre en slik etterforskning. Norge må reagere sterkt og utvetydig over-for Israels forbrytelser, også ved at disse blir gjenstand for en etterforskning av ICC uten ytterligere trenering.

USAs president, Donald Trump lanserte nylig «Århundrets fredsplan» for Israel og Palestina. Planen er en undergraving av folkeretten og FN, og tilbyr palestinerne en fraksjonert, demilitarisert stat uten en ordentlig hovedstad. De palestinske flyktningene, som ifølge FN har rett til å returnere til sitt hjemland, har ingen plass i planen. I stedet for å fordømme planen, sier utenriksminister Ine Eriksen Søreide at det er opp til partene å avgjøre om den kan være med på å danne grunnlag for forhand-linger.

Når Norge sikter seg inn på en plass i Sikkerhetsrådet for 2021-2022, bør det være en selvfølge at regjeringen aktivt forsvarer folkeretten og palestinernes rettigheter i stedet for å gi Israel en positiv særstatus i sin politiske plattform.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

7. Den faglige og politiske situasjonen

#260 LOs Trøndelag

, § 9. Kontingent, Linje 241

LO i Trondheim

Diverse forslag - uttalelser

Venezuela

LO oppfordrer den norske regjeringa til å fremme dialog i Venezuela, under prinsippene om respekt for suverenitet, ikke-innblanding i indre anliggender i andre stater, selvbestemmelsen til folkene og den demokratiske og institusjonelle orden i tråd med folkeretten.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

I pressemelding fra departementet fremgår: – Med disse tiltakene sender vi et tydelig signal til venezuelanske myndigheter om å snu den sterkt bekymringsfulle utviklingen i landet. Venezuelas regjering må umiddelbart søke en politisk løsning på den pågående krisen, og sikre respekt for grunnleggende menneskerettigheter. Samtidig oppfordres opposisjonen til å fortsette sitt engasjement for å ta del i en forhandlet løsning, sier utenriksminister Ine Eriksen Søreide.

Forskriften forbyr eksport av utstyr, varer og teknologi som kan brukes til intern undertrykking og overvåking. Restriksjonene i forskriften kommer i tillegg til våpenembargoen som Norge sluttet seg til 25. november i år, med forbud mot eksport av våpen og militært utstyr til Venezuela. Den nye forskriften er basert på EUs rådsforordning 2017/2063 av 13. november i år. De restriktive tiltakene omfatter også adgang til å innføre reiserestriksjoner og påbud om frys av penger og formuesgoder for personer og foretak. Det er foreløpig ingen som er underlagt slike restriksjoner. Brudd på forskriftens bestemmelser kan medføre bøter eller fengselsstraff. Tiltakene trer i kraft ved kunn-gjøring av forskriften.

Den nasjonale dialogen i Venezuela fremover må skje med respekt for menneskerettighetene, landets suverenitet og uten innblanding utenfra. Internasjonal støtte til den pågående prosessen må være i samsvar med erklæring i 2014 fra Fellesskapet av latinamerikanske og karibiske stater (CELAC) om Latin-Amerika og Karibia som en fredssone. En erklæring som også ble undertegnet av EU-landene under CELAC-EU toppmøtet i 2015.

Den norske regjeringas vedtak slutter seg til en uakseptabel internasjonal aggresjon mot Venezuela under ledelse av USA. Vi viser til at USA President Barack Obama i begynnelsen av mars 2016 i et brev til Kongressens ledere fornyet for ett år et presidentdekret utstedt i mars 2015 som erklærte Venezuela som «en uvanlig og ekstraordinær trussel mot USAs nasjonale sikkerhet og utenrikspolitikk.» Det

Opprinnelige dekretet utløste mange protester i Latin-Amerika. Alle 33 medlemmer av Fellesskapet av latinamerikanske og karibiske stater (CELAC) uttrykte sin motstand mot den amerikanske regjeringens beslutning: «CELAC oppfordrer myndighetene i USA og regjeringen i den bolivarianske republikken Venezuela til å starte en dialog, under prinsippene om respekt for suverenitet, ikke-innblanding i indre anliggender i statene, selvbestemmelsen til folkene og den demokratiske og institusjonelle orden i tråd med folkeretten.» I Venezuela signerte millioner av mennesker på et opprop der det hevdes at landet ikke er en trussel og har bedt om at dekretet oppheves.

Siden 2017 har USAs uakseptable propaganda mot Venezuela fortsatt. 14. juli 2017 passerte National Defense Authorization Act for Fiscal Year 2018 Representantenes hus. Loven passerte Senatet i USA 18. september 2017, og gir president Donald Trump fullmakt til å bruke penger på militære tiltak i det som kalles situasjonen i Venezuela. De politiske forberedelsene av det legale rammeverket for krig viser at det er snakk om reelle planer og fullmakter. Vi etterlyser på hvilket grunnlag den norske regjeringa har basert sin beslutning.

7. Den faglige og politiske situasjonen

#261 LOs Trøndelag

, § 9. Kontingent, Linje 241

LO i Trondheim

Diverse forslag - uttalelser

Progressiv industripolitikk for Norge i møte med miljø- og klimaendringene.

LO slutter opp om klimaavtalen inngått i Paris 2015. De globale klimautslippene må drastisk ned dersom vi skal kunne begrense temperaturstigningen til mellom 1,5 og 2 grader i 2050. Innsatsen må intensiveres for å nå vårt nasjonale mål om kutt i klimagassutslipp på 40 prosent innen 2030.

Norge må videreutvikles som en industrinasjon. Fellesskapstryggheten i norsk samfunns- og arbeidslivsmodeell har vært en høy andel organiserte i arbeidslivet, der tariffavtaler har satt normen for lønns- og arbeids-vilkår. I stedet for lavlønnskon-kur-ranse, har vi satset på fagutdanning, kompetanse-heving og videreut-dann-ing - hvor fagbevegelsen har krevd økt bedriftsdemokrati og med-bestemm-else. Vi har ut-viklet en arbeidslivskultur med selvstyrte arbeidere hvor kompetanse basert på er-far-ing og samspill mellom fagarbeidere, funksjonærer og led-el-se på bedriftene har skapt høy produktivitet-, og nyskappings- og omstillings-evne. I olje- og gassnær-ing-en og i leverandørindu-strien finnes viktig høy kompetanse for langsiktig å omstille fra oljebasert industri til industri som blant annet kan utvikle og produsere teknologi og utstyr til fornybar energi og havbasert matproduksjon. Den enorme kompetansen og den store omstillingsevnen norsk oljeindustri represen-terer vil være helt nødvendig for å nå målene om ei bærekraftig omstilling.

Norge er en industriell foregangs-nasjon i helse, miljø, sikkerhet og klima og sikker, effektiv og miljø-vennlig produksjon i mange bransjer, blant annet prosessindustrien. Dette har vært mulig med aktiv næringspolitikk og nasjonal kontroll over en evigvarende vannkraft som har gitt industrien tilgang på fornybar og billig kraft. Norge ble et industriland takket være nasjonal kontroll med vannkrafta. Tilgang på strøm til konkurransedyktig pris er vår viktigste konkurransefordel.

De siste åra har Norge bygget kraftkabler for eksport / import til Danmark og Nederland. To nye kabler er vedtatt bygget til Tyskland og England, og en ny privat kabel er om-søkt til Skottland. Det internasjonale energibyrådet (IEA) varsler at strømprisene vil bli doblet innen 2030. Konsekvensene vil bli at strømprisene i Norge dobles ut fra dagens kraftpris.

LO vil arbeide for at følgende legges til grunn for en progressiv industripolitikk i møte med miljø- og klimaendringene:

1. En aktiv statlig næringspolitikk i stedet for skatte-kutt, at ervervsloven gjeninnføres og at prinsippet om næringsnøytralitet forkastes.
2. Nasjonal regulering og styring av finansnæringen for å sikre at det igjen skal bli attraktivt å investere i realøkonomi, i stedet for i finans- og boligsektoren.

3. En aktiv statlig industripolitikk for å elektrifisere samfunnet basert på fornybar kraft, effek-tivisert og redusert energibruk, satsing på hydrogen og offshore vindkraft, samt realisering av fullskala karbonfangst og lagring knyttet til industriproduksjon.
4. Myndighetene må tilrettelegge for og bære transport- og lagringskostnadene for å få flere full-skala karbonfangst og –lagrings (CCS) demonstrasjonsprosjekter i drift – Klemetsrud avfalls-anlegg, Norcem Brevik sement og Yara gjødsel - slik at CCS-tek-nologi kan utvikles til norsk industri eksport for å nå mål om reduserte klima-gass-utslipp.
5. Oppslutning om Industriaksjonens kampsaker for å fremme en nasjonal offensiv indu-stri-poli-tikk: A) Styrk høyproduktivitetsmodellen i norsk industri; B) Norske oppdrag til norsk leveran-dørindustri; C) Norsk kraft til norsk industriutvikling; D) Offensiv nær-ingspolitikk i strategiske næringer, herunder Bærekraftig petroleumspolitik, Bio-øko-nomi – fra fossile til fornybare karboner, Skog- og trenæringen, Næringsmiddelindu-strien, Avfalls- og gjenvinningsindustrien og Prosessindustri, vareproduksjon og forsvarsindustri; E) Norsk industri deltar aktivt i godsoverføring fra vei til bane og sjø.
6. En nasjonal langsiktig strategi som må ivareta at norsk kraft skal videreforedles i industripro-duk-sjon og industriarbeidsplasser i våre lokalsamfunn.
7. Stans i videre bygging av kraftkabler for eksport av elektrisitet til kontinentet, stans konse-sjon til North Connect kabelen til Skottland.
8. At virkemiddelapparatet i større grad rettes mot allerede eksisterende industri, for å sikre utvikling, omstilling og knopp-skyting.
9. at myndighetene utnytter offentlige anskaffelser med krav som inne-bærer at forsk-ning- og utviklingsaktiviteter styrkes som fremmer industriell virksomhet.
10. Styrket ambisjon om å videreforedle våre marine naturressurser, skog og mineraler og natur-gitte råstoffer i jordbruket for å videreutvikle og styrke primærproduk-sjonen og industriarb-eids-plasser i hele landet innen bio-næringer og matindustri.
11. At sjokolade- sukkervareavgiften- og andre særnorske avgifter gjennomgås eller fjernes med sikte på å innføre generelle balanserte avgifter samt å unngå økt handelslekkasje til våre naboland.
12. Det må legges ei ressursrente på fisk som blir sendt ubearbeidet ut av landet. Sjømatnæringa må sikres tilgang på framtidrettet kompetanse
13. At Stortinget må si nei til å avstå suverenitet etter Grunnlovens § 115 ved å over-føre makt fra norske energimyndigheter til EUs energibyrå ACER og at suvereni-tetsavståelser ikke kan be-handles etter Grunnlovens § 26 med simpelt flertall. Summen av suverenitetsavståelser er i strid med Grunnloven.
14. At aktivitet på norsk sokkel må bygge på best tilgjengelig miljø- og sikkerhets-stan-darder. Norske myndigheter må stille strenge krav ved valg av utbyggere og lever-an-dører. Økt ved-likehold og modifikasjoner er nødvendig for å ta igjen

etterslep. Brønnplugging

må igang-settes og tiltak for økt utnyttelsesgrad i eksisterende felt må intensiveres.

15. En vellykket global klimapolitikk vil føre til lavere olje- og gassforbruk. Petroleums-nær-ingen andel av sysselsetting og økonomi vil reduseres, med behov for å omstille eksisterende og utvikle nye næringer.

16. Klimaomstilling må være rettferdig. Oppslutning om endringer forutsetter bedriftsdemokrati med reelt partssamarbeid og medvirkning. Velferdsstatens sikkerhetsnett må gi trygge rammer for dette.

17. Karbonavgift til fordeling (KAF) kan være et effektivt virkemiddel for å bremse klimaskadelige utslipp og få fart på grønn omstilling. Dette må utredes og vurderes innført i Norge.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

1. Det store bildet

#118 LOs Trøndelag

1. Det store bildet, Linje 97, Linje 241

LO i Trondheim

Endringsforslag:

Pensjonsreformen og senere endringer kan vise seg å gi en total pensjon som ikke sikrer en pensjon å leve av for dagens unge, uføretrygdede, de som mister jobben i en AFP-bedrift før fylte 62 år og de som må gi seg tidlig i arbeidslivet.

endres til

Pensjonsreformen og senere endringer har vist seg å gi en total pensjon som ikke sikrer en pensjon å leve av for dagens unge, uføretrygdede, de som mister jobben i en AFP-bedrift før fylte 62 år og de som må gi seg tidlig i arbeidslivet.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

1. Det store bildet

#119 LOs Trøndelag

1. Det store bildet, Linje 113, Linje 241

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

For LO er det et hovedmål å arbeide for en utvikling som går i motsatt retning: Større trygghet i arbeidslivet, jevnere fordeling, økt likestilling, bedre pensjonssystemer og en større fellesfinansiert velferdsstat.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

1. Det store bildet

#120 LOs Trøndelag

1. Det store bildet, Linje 114, Linje 241

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

En jevn fordeling skal også gjelde etter oppnådd pensjonsalder med et solidarisk og kollektivt pensjonssystem som ivaretar en verdig alderdom for alle.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Folketrygdens formål var å gi økonomisk trygghet ved å sikre inntekt og kompensere for særlige utgifter ved blant annet alderdom. Folketrygden skulle også bidra til utjevning av inntekt og levekår over den enkeltes livsløp. Det tidligere pensjonssystemet som vi hadde kunne bidra til å innfri Folketrygdens intensjoner. Pensjonsreformen som ble innført 01.01 2011 forsterker forskjellene i inntekt og levekår når vi blir pensjonister.

8. Handlingsprogrammet

1. Det store bildet

#121 LOs Trøndelag

1. Det store bildet, Linje 114, Linje 241

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Nytt avsnitt – Økonomisk demokrati:

Demokratiet i samfunnet må styrkes og utvikles generelt og arbeidsplassdemokratiet spesielt. Kapitalistenes offensive og aggressive framferd raserer livsgrunnlaget vårt og sender altfor mange mennesker ut i elendighet. LO er for et sosialistisk samfunn der arbeiderklassen, flertallet av folket, har demokratisk kontroll over produksjon og verdiskaping. LO mener et første skritt for å styrke arbeiderklassens innflytelse og makt i industri- og næringspolitikken er å gjeninnføre en ny og forsterket ervervslov. Dette styrker demokratiet i arbeidslivet. Politiske myndigheter og fagbevegelse gis innflytelse og makt i industri- og næringspolitikken som kan overprøve eierklassens vedtak om nedleggelse eller flytting av lønnsomme bedrifter til utlandet.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende formulering:

Økonomisk demokrati: Demokratiet i samfunnet må styrkes og utvikles. LO er for en demokratisk sosialisme der arbeiderklassen, flertallet av folket, har demokratisk kontroll over produksjon og verdiskaping.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

1. Det store bildet

#122 LOs Trøndelag

1. Det store bildet, Linje 124, Linje 241

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Fagligpolitisk samarbeid

LO er partipolitisk uavhengig, men ikke politisk nøytral. Vi skal alltid kjempe for demokratiske verdier og et samfunn bygget på sosialistiske og feministiske prinsipper som ivaretar klima, miljø og folket. LO er på et selvstendig grunnlag åpen for å samarbeide med politiske partier, inkludert å gi støtte ved valg, til de som deler vårt grunnleggende verdisyn om alles rett til arbeid, sikring av faglige rettigheter, rettferdig fordeling og utvikling av velferdsstaten.

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener at forslaget til nytt handlingsprogram er tilstrekkelig. Anses forøvrig ivaretatt i #257.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Dagens modell for LOs samarbeid med AP svekker fagbevegelsens selvstendige politiske analyse og initiativ, svekker nødvendig rekruttering, og er ikke i samsvar med det politiske mangfoldet LO må ha for å få flertall for våre interesser. Samtidig må ikke fagbevegelsen avpolitiseres ytterligere. En reell selvstendig fagbevegelse som jobber for å skape aksjonsenhet på en konkret fagligpolitisk plattform etter Trondheimsmodellens metode, vil skape nødvendig mobilisering på alle nivåer i fagorganisasjonen til å få gjennomført våre krav og interesser i politiske beslutningsprosesser. Forslaget presiserer bedre vår rolle i forhold til de politiske partier, og våre krav til disse.

8. Handlingsprogrammet

1. Det store bildet

#123 LOs Trøndelag

1. Det store bildet, Linje 126, Linje 241

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

Derfor er det viktig for LO å jobbe for et pensjonssystem som er kjønnsnøytralt og ikke rammer de som må gi seg tidlig i arbeidslivet fordi helse og krefter ikke strekker til.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Det nye pensjonssystemet bygger på at folk må jobbe mange år i full stilling, fordi prinsippet om alle-årsregelen ble innført i stedet for prinsippet om besteårsregelen. Veldig mange må derfor være i arbeid til over 67 år for å få en pensjon å leve med. Dette rammer de med de tyngste jobbene, som må gi seg tidlig fordi de ikke klarer å stå i stilling, og kvinner spesielt - som ofte jobber deltid i flere år på grunn av omsorgsoppgaver.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#124 LOs Trøndelag

2. Å lære, Linje 132, Linje 241

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO skal fortsatt aktivt påvirke utviklingen av utdanningssektoren og ta utgangspunkt i et bredt kunnskapssyn som gir gode muligheter for alle.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Vi mener det er en sammenheng mellom det som skjer i barnehagen, lav søknad til yrkesfag og akademisering av flere yrker. LO vil følge med på utviklingen og hindre at et usunt smalt kunnskapssyn får råde grunnen. For å møte utfordringer må ulik utdanning, brei erfaring og kompetanse på ulike nivå verdsettes.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#125 LOs Trøndelag

2. Å lære, Linje 147, Linje 241

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Alle må få reelle og likeverdige tilbud om barnehage, grunnskole, kulturskole, videregående opplæring og høyere utdanning. LO er kritisk til at kommersielle aktører som selger lærings-mat-eriell og opplæringspakker til barnehage og skoler får stadig sterkere påvirkning på kunnskapssyn og læring.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Forventingene om læring kommer fra kommersielle aktører som selger læringsmateriell og opplæringspakker, fra statlige og lokale myndigheter og fra foreldre.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#126 LOs Trøndelag

2. Å lære, Linje 151, Linje 241

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

LO vil:

- Arbeide mot privatisering, markedsretting, byråkratisering og konkurranseutsetting av utdanningssektoren i Norge.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Skule og utdanning har blitt meir og meir prega av eit styringssett som gjerne får merkelappen new public management. Etter tusenårsskiftet har det blitt fleire leiarsjikt og meir vektlegging av «god ledelse» som avgjerande for kvaliteten på opplæringa. Dette har ført til større avstand mellom dei som står i klasserommet og skuleleiinga, eit stort skjemavelde (td. meir testing av elevane og mykje bruk av spørjeundersøkingar), meir kontroll og mindre tillit. Oslo- og Sandsfjordskulen er for mange reine skrekkeksempel. Læraren blir mindre sjølvstendig i eit slikt regime. Leiarane samlar seg i egne leiarfora (td. rektormøte) og utviklinga blir stikk i strid med LO sitt mantra om at kunnskap til alle gjev fridom.

Etter ein del år som HTV ser eg og at utviklinga med fleire leiarsjikt har ført til større lønsskilnader mellom dei i klasserommet og leiarane på ulike nivå. Kwart år dreg leiarane litt i frå dei på grunnplanet i skulen, og kronemessig blir det etterkvart stor avstand ettersom me har prosentvise oppgjer. Slik bidreg organiseringa av skule og utdanning til større classeskiljer.

LO meiner skuleleiing i større grad må baserast på tillit og lojalitet nedover mot dei som gjer jobben i klasseromma. Då må ein få færre leiarsjikt, mindre hierarkisk struktur, mindre byråkrati og mindre skilnad i løn.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#127 LOs Trøndelag

2. Å lære, Linje 155, Linje 241

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil at det må innføres en garantiordning for alle under 25 år som sikrer et tilbud om jobb, utdanning eller kompetansegivende opplæring innen en ledighetsperiode på 3 måneder.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#131 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.1 Barnehage

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Nytt punkt, linje 174:

Private barnehager skal ikke kunne få støtte som overstiger virkelige lønns- og pensjonskostnader.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Barnehagelovens § 14a er tydelig: «Offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna i barnehagen til gode». Samtidig åpner den for at barnehagen kan ha «et rimelig årsresultat». Hva som er et rimelig årsresultat er ikke juridisk vurdert.

De kommunale tilskuddene til private barnehager er basert på kostnadene i de kommunale barnehagene, hvor det ikke er noe overskudd. Drivere av ideelle og ikke-kommersielle barnehager hevder ofte at tilskuddene fra kommunen forsvinner først og fremst til personalkostnader, og det er umulig å drive med store overskudd uten at det kuttes kostnader et sted. Når det viser seg at drivere av private barnehager tar ut store overskudd ved å opprette mange selskaper som igjen kjøper tjenester av hverandre, er det ofte på bekostning av de ansattes lønns- og pensjonsvilkår.

Skattepengene skal gå til velferd, ikke til profitt i kommersielle selskaper. Når velferden privatiseres eller gjøres om til et marked, blir det vanskeligere for demokratiet å styre tjenestene, og penger flyttes fra fellesskapet til private lommer. Mange av de ansatte i velferdstjenestene har i utgangspunktet lave lønninger og ugunstige arbeidstider, og samfunnet må sørge for at de verdsettes mer, ikke mindre. Derfor er det først og fremst det offentlige, supplert av ideelle krefter, som skal stå for velferden i Norge.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#132 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.1 Barnehage

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Nytt punkt, linje 174:

Barnehageloven må endres slik at den likebehandler kommunale og private barnehager når barnetallet i kommunen minker.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Det viser seg at når barnetallene minker og det blir nedbemanning av ansatte innen barnehagesektoren, så er det de kommunale barnehagene som blir rammet av nedbemanning.

I § 8.Kommunens ansvar står det blant annet: "Kommunen forvalter de statlige øremerkede tilskuddene til ikke-kommunale barnehager i kommunen. Kommunen kan ikke avkorte det kommunale tilskuddet etter § 14 som følge av et slikt statlig tilskudd." Dette medfører at en kommune er nødt til å gjennomføre eventuelle nedbemanninger i sektoren ved kommunale barnehager. Med loven kan private barnehager hevde sin rett til ikke å akseptere nedbemanning.

Fagbevegelsen er imot at offentlig virksomhet settes ut til private drivere med profitt som mål og da er det urimelig at barnehageloven gir private barnehager fordeler ved minkende barnetall i en kommune.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#128 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.1 Barnehage, Linje 159

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Barnehagen skal være en arena for barns utvikling som gir trygge rammer og anerkjenner den frie leikens betydning for læring og utvikling.

Regionrådets innstilling:Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

I framlegget i debatheftet kap.2.1, verkar det som om det er ein motsetnad mellom fri leik og læring. Det er det absolutt ikkje. Gjennom leik gjer barn viktige og verdfulle erfaringar om til dømes avstand, mengder, tyngde, omfang, konsistens, kaldt/varmt....ved å utforska omgjevnadene, natur, byrom, andre menneske, dyr, larm-leven-musikk... Leik er læring på høgt nivå.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#129 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.1 Barnehage, Linje 160

LO i Trondheim

Endringsforslag

Det må være nok voksne, inkludert barnehagelærere og barne- og ungdomsarbeidere, som legger til rette for barns frie og spontane lek, læring og sosialisering.

endres til

Det må være nok voksne, inkludert barnehagelærere og barne- og ungdomsarbeidere, som legger til rette for læring og sosialisering gjennom spontan lek og mer styrte aktiviteter.

Utkast til Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

I framlegget i debatheftet kap.2.1, verkar det som om det er ein motsetnad mellom fri lek og læring. Det er det absolutt ikkje. Gjennom lek gjer barn viktige og verdfulle erfaringar om til dømes avstand, mengder, tyngde, omfang, konsistens, kaldt/varmt...ved å utforska omgjevnadene, natur, byrom, andre menneske, dyr, larm-leven-musikk... Leik er læring på høgt nivå.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#130 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.1 Barnehage, Linje 171

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil

- Styrke kvaliteten i barnehagene ved å gi større rom for fri leik.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

I framlegget i debatheftet kap.2.1, verkar det som om det er ein motsetnad mellom fri leik og læring. Det er det absolutt ikkje. Gjennom leik gjer barn viktige og verdfulle erfaringar om til dømes avstand, mengder, tyngde, omfang, konsistens, kaldt/varmt....ved å utforska omgjevnadene, natur, byrom, andre menneske, dyr, larm-leven-musikk... Leik er læring på høgt nivå.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#133 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.3 Grunnopplæringen, Linje 198

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil kreve overfor myndighetene at læreplanen for ungdomsskolen end-res, slik at alle elever gjennom en nytt arbeidslivsfag skal kjenne til plikter og rettigheter i arbeidslivet.

Regionrådets innstilling:Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Skal fagbevegelsen vinne den tidløse ideologiske og samfunnspolitiske kampen om organiseringen av framtidens arbeidsliv, må dagens elever få innsikt i og kunnskap om fag- og arbeiderbevegelsen og om rettigheter og plikter i arbeids-livet.

Elever lærer i dag lite om fagbevegelsen og sine plikter og rettigheter i arbeids-livet. I læreplan-en for samfunnsfag for ungdomsskolen er det fastslått at elev-ene skal kjenne sine rettigheter som forbrukere, men ingenting om at de skal kjenne sine rettigheter som arbeidere. De lærer altså hva de skal gjøre hvis de kjøper en ødelagt vare i butikken, men ikke hva de skal gjøre hvis noe er feil på jobben. Resultatet er at mange unge er sårbare for å bli utnyttet av kyniske arbeidskjøp-ere. Fagbevegelsen må ta grep for å sørge for at alle elever lærer om sine plikter og rettigheter og vet hvor viktig det er å organisere seg for å sikre gode lønns- og arbeidsforhold.

I tillegg må man sørge for at fagbevegelsen reiser på faste skolebesøk til alle ungdomsskoler. Ingen er bedre til å lære elever om arbeidsrettigheter og -plikter enn fagbevegelsen selv. NHO er allerede til stede i skolen, gjennom elevbedrifter og gründerkurs i Ungt Entreprenørskap. Da kan ikke fagbevegelsen ta sjansen på å stå på sidelinja.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#262 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring

LOs ungdomsutvalg

Nytt kulepunkt:

LO vil at

- samtaler med veileder fra opplæringskontoret hvert halvår for tettere oppfølging av lærling.

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Dette er allerede vedtatt politikk, det vises til Forskrift til opplæringsloven i dag, §§ 3-13, 3-14, 4-9.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Det bør bli tettere oppfølging av lærling i nye arbeidstuasjoner, dvs at det bør lages et rapporteringssystem for å kunne gjøre opplæringen tryggere og mer forutsigbar for begge parter. Dette kan løses med samtaler hos en fast veileder som skal fungere som lærlingens kontaktperson hos opplæringskontoret. Unge arbeidstakere er i en veldig sårbar situasjon hvor de kan lett bli utnyttet av arbeidsgiver og likeså få for dårlig og ujevn opplæring. En portal hvor man kan sende inn en klage eller en forespørsel om tettere samarbeid og oppfølging av lærling og bedrift hadde vært en løsning på disse problemene.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#263 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring

LOs ungdomsutvalg

Nytt kulepunkt:

LO vil

- opprette en portal hvor unge lærlinger kan få riktig veiledning/oppfølging når det oppstår problemer med opplæring eller arbeidsgiver.

Regionrådets innstilling:Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Det bør bli tettere oppfølging av lærling i nye arbeidstuasjoner, dvs at det bør lages et rapporteringssystem for å kunne gjøre opplæringen tryggere og mer forutsigbar for begge parter. Dette kan løses med samtaler hos en fast veileder som skal fungere som lærlingens kontaktperson hos opplæringskontoret. Unge arbeidstakere er i en veldig sårbar situasjon hvor de kan lett bli utnyttet av arbeidsgiver og likeså få for dårlig og ujevn opplæring. En portal hvor man kan sende inn en klage eller en forespørsel om tettere samarbeid og oppfølging av lærling og bedrift hadde vært en løsning på disse problemene

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#264 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring

LOs ungdomsutvalg

Nytt kulepunkt

LO vil

- ha en månedlig rapportering til opplæringskontoret fra arbeidsgiver om opplæringsplan, mål, delmål og generell oppfølging av lærling

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Opplæringskontorene er arbeidsgivers måte å organisere fagopplæringen på. En slik ordning med rapportering kan bli arbeidskrevende og kan "skremme bort" potensielle opplæringsbedrifter.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Det bør bli tettere oppfølging av lærling i nye arbeidssituasjoner, dvs at det bør lages et rapporteringssystem for å kunne gjøre opplæringen tryggere og mer forutsigbar for begge parter. Dette kan løses med samtaler hos en fast veileder som skal fungere som lærlingens kontaktperson hos opplæringskontoret. Unge arbeidstakere er i en veldig sårbar situasjon hvor de kan lett bli utnyttet av arbeidsgiver og likeså få for dårlig og ujevn opplæring. En portal hvor man kan sende inn en klage eller en forespørsel om tettere samarbeid og oppfølging av lærling og bedrift hadde vært en løsning på disse problemene.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#266 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring

LOs ungdomsutvalg

Nytt punkt:

LO vil

- arbeide for at bedrifter som tar inn lærlinger gir den opplæringen lærlingene har krav på

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Når man er ut å besøker lærlingene, møter man ofte lærlinger som ikke får opplæring. Det går ut på at de ikke får veiledningstimer, avsatt tid til å jobbe med oppgaver og kompetansemål. Da må lærlingen sitte med hjemmelekser etter endt arbeidsdag. I opplæringsloven står det at lærlinger skal ha avsatt tid til å jobbe med oppgaver i ordinær arbeidstid.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#268 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring

LOs ungdomsutvalg

Nytt punkt:

LO vil

Sette krav om at lærlinger og veileder bør gå mest mulig sammen.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Ofte møter man lærlinger som går alene på vakter, ikke har gått sammen med veileder på 6 uker fordi de ikke har samme turnus. Det blir vanskelig for en veileder å gi tilstrekkelig og troverdig veiledning til en lærling de ikke ser i praksis i faget. Veileder har lite grunnlag til å veilede lærling når de ikke går samme vaktene.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#134 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 204

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Samtidig som et legges til rette for at flere kan gjennomføre, må det sikres at fagbrevet holder et høyt faglig nivå. Det må også sikres at stillinger der fagutdanning er tilstrekkelig forbeholdes fagutdannede og ikke omgjøres til stillinger med krav om utdanning på høyere nivå.

Regionrådets flertallsinnstilling (16 av 17): Tiltres.

Regionrådets mindretallsinnstilling (1 av 17): Tiltres ikke.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

I samfunnet forøvrig ser vi at stadig flere jobber krever høyere utdanning, også jobber der fagbrev burde være mer enn nok. Eksempler på dette er kontorfaget der de med fagbrev ofte opplever å bli forbigått av akademikere, og helsefagarbeiderstillinger som blir omgjort til stillinger for sykepleiere. I denne sammenhengen kan også den såkalte avskiltningen av lærere nevnes som et grelt eksempel på hvor galt det kan gå når overdreven tro på formell kompetanse får råde.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#267 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 214

LOs ungdomsutvalg

Nytt punkt:

LO vil

Arbeide for at alle lærlinger har en veileder med fagbrev i bunn.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Lærlingene skal igjennom en del kompetansemål underveis i lærlingetiden, og på slutten av læretiden skal de opp til en fagprøve. I fagprøven blir lærlingene testet på de kompetansemålene de skal igjennom i løpet av lærlingetiden. En veileder som har fagbrev, har selv vært igjennom de samme kompetansemålene. Dette gir et godt grunnlag for å veilede innenfor faget. En høyskoleutdannet arbeidstaker har ikke vært igjennom de samme målene som man har i lærerplanen til fagarbeiderne. Derfor er det viktig at den som veileder for en lærling har samme bakgrunn i faget.

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#135 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 215

LO i Trondheim

Endringsforslag

LO vil at unge som velger fag- og yrkesopplæring må få lærlingplass.

endres til

LO vil arbeide for at rett til lærlingplass lovfestes, for å sikre at flere elever på yrkesfag fullfører videregående opplæring.

Regionrådets innstilling:Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#136 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.4 Fag- og yrkesopplæring, Linje 215

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil at det må stilles krav til offentlig virksomheter om å ta inn en viss prosentandel lærlinger ut fra antall ansatte i virksomheten.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

2. Å lære

#104 LOs Trøndelag

2. Å lære, 2.7 Læring i arbeidslivet, Linje 264

LO i Stjørdal og Meråker

linje 264: ta bort teksten «samtidig som vi må unngå utvikling av fagbrev light»

Regionrådets innstilling:Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Ikke heldig ordvalg

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#77 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.1 Økonomisk styring

LO i Stjørdal og Meråker

Nytt kulepunkt under 3.1

Det norske trepartssamarbeidet mellom partene i arbeidslivet og staten, må være førende for utviklingen av norsk næringsliv.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Våre naturressurser skal eies, forvaltes og utvikles for å skape verdiskapning og arbeidsplasser her til lands. Salg av statskogs eiendommer må stoppes, og forvaltes til rekreasjon, naturopplevelser og skape arbeidsplasser i distriktene.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#78 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.2 Partssamarbeid og kompetanse

LO i Stjørdal og Meråker

Ny tekst: De ansatte må sikres større innflytelse i viktige beslutninger på sin arbeidsplass. Retten til styrerepresentasjon må utvides til å omfatte alle bedrifter med mere enn 10 ansatte.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#137 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.2 Partssamarbeid og kompetanse, Linje 326

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Ny setning: LO vil når det er nødvendig bringe revisjon av Hovedavtalen inn i et hovedoppgjør for å kunne sette makt bak viktige krav til endring i Hovedavtalen.

Regionrådets flertallsinnstilling (15 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Fagbevegelsen har i årtier kjempet frem bedre lønns- og arbeidsvilkår, bygget på Hovedavtalen og trepartsamarbeidet. Regionrådet oppfatter at forslaget vil flytte på sentrale elementer av det skjøre kompromisset Hovedavtalen er, og dermed sette avtalen og våre opparbeidede rettigheter på spill.

Regionrådets mindretallsinnstilling (2 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#138 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.3 En aktiv arbeidsmarkeds- og kompetansepolitikk, Linje 341

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

NAVs virksomhet har vært kronisk underfinansiert og privatisert ved at mange arbeidsmarkedstiltak legges på anbud, istedenfor å legge til rette for en grundig og tett oppfølging for de med behov. Kutt i arbeidsavklaringspenger og andre virkemidler, svekker den enkeltes mulighet for å komme seg tilbake til arbeidslivet. Mange havner i bemanningsbransjen, med «arbeidslinje» som eneste forklaring, uten stabile fremtidsutsikter.

Den såkalte «arbeids-linja» strider mot det solidariske grunnlag fagbevegelsen mener sam-funnet skal bygges på. «Arbeidslinja» i dagens sosialpolitikk bygger på prinsippet om «lavere attraktivitet», en overklassetenkning fra tidligere tider om at hvis bare de arbeidsløse, syke eller fattige får det ille nok, kommer de seg i arbeid.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende formulering:

NAVs virksomhet har vært underfinansiert og privatisert ved at mange arbeidsmarkedstiltak legges på anbud, istedenfor å legge til rette for en grundig og tett oppfølging for de med behov. Kutt i arbeidsavklaringspenger og andre virkemidler, svekker den enkeltes mulighet for å komme seg tilbake til arbeidslivet. Mange havner i bemanningsbransjen uten stabile fremtidsutsikter.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Den såkalte «arbeidslinjas» budskap bygger på forakt for fattige, syke og arbeidsløse. Samling av sosialkontor, trygdekontor og arbeidskontor til NAV, skjedde etter råd fra den markedsliberale tenketanken OECD til hele Europa. Den såkalte «arbeidslinja» skal styrkes ved å styrke kontrollen med stønadsmottakerne.

«Prinsippet om lavere attraktivitet» er et sosialpolitisk prinsipp som blant annet tvangsarbeidshusene bygde på, og som overraskende nok også tidligere arbeidsminister Hanne Bjurstrøm (AP) trodde på, jf. oppslag i Klassekampen 4. april 2011: – Det første (prinsippet) er at de økonomiske stønadene personen mottar skal være lavere enn de laveste lønningene i arbeidsmarkedet.

LO krever at retten til arbeid skal være et offentlig ansvar, og at de som ikke får arbeid skal sikres verdifulle og kvalifiserende tiltak, gjennom hensiktsmessig finansiering av NAV og den enkelte arbeidssøker. Vi må kjempe mot at «arbeidslinjas» negative tilnærming, ikke blir til en virkelighet.

<https://www.riksrevisjonen.no/rapporter-mappe/no-2019-2020/undersokelse-av-anskaffelser-og-oppfolging-av-arbeidsmarkedstiltak-i-arbeids--og-velferdsetaten/>

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#139 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.3 En aktiv arbeidsmarkeds- og kompetansepolitikk, Linje 347

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for et politisk flertall som i arbeidsmarkedspolitikken ikke bygger på den såkalte «arbeidslinja» sitt menneskesyn om at folk må tvinges til å arbeide, ellers vil de bare leve på trygd.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#140 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.5 EU og EØS, Linje 375

LO i Trondheim

Endringsforslag

Linjene 375 – 376 strykes.

(EØS-avtalen har siden inngåelsen ivaretatt Norges interesser på dette området.)

Regionrådets flertallsinnstilling (15 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener forslaget til kapittel 3.5 om EU og EØS er dekkende for LOs europapolitikk. EØS-avtalen har utvilsomt ikke bare positive effekter, men har bidratt til et mer forutsigbart og gjensidig samarbeid, som har sikret Norge nødvendig tilgang til EUs indre marked på rammevilkår som er likeverdige med andre EU- og EØS-land.

Regionrådets mindretallsinnstilling (2 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#141 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.5 EU og EØS, Linje 378

LO i Trondheim

Endringsforslag

Linjene 378 – 379 strykes.

(EØS-avtalen er derfor grunnlaget for LOs faglige Europapolitikk)

Regionrådets flertallsinnstilling (15 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener forslaget til kapittel 3.5 om EU og EØS er dekkende for LOs europapolitikk. EØS-avtalen har utvilsomt ikke bare positive effekter, men har bidratt til et mer forutsigbart og gjensidig samarbeid, som har sikret Norge nødvendig tilgang til EUs indre marked på rammevilkår som er likeverdige med andre EU- og EØS-land.

Regionrådets mindretallsinnstilling (2 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#142 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.5 EU og EØS, Linje 384

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Det indre markedet i EU og EØS fungerer som en pådriver for en nyliberalistisk kapitalisme. Et viktig delmål er å bruke et felles arbeidsmarked for å fremme konkurransen i land og mellom land. Via traktater, direktiver, forordninger og pålegg settes denne politikken ut i livet, ofte i strid med nasjonale lover og opparbeidede rettigheter. EØS er ikke noe klasse-kompromiss. Tvert om, systemet er udemokratisk fordi folkestyret undergraves, og usolidarisk fordi fagbevegelsen svekkes. På denne måten bidrar EØS til å styrke høyresida og arbeids-kraftkjøperne sin makt i det norske samfunnet.

LO-kongressen vedtok i 2017 at «*norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EUs regler*». Både Holship-dommen i 2016 og vingeklippingen av allmenngjorte bestemmelser om reise-, kost og losji i «Verftsaken» 2018, viser at LOs forutsetninger er brutt. Liberaliseringa av drosjenæringa ble vedtatt etter et krav fra ESA, som hevdet at dag-ens løyveordning er i strid med EØS-avtalens bestemmelser om lik etableringsrett. Hele fag-be-vegelsen må merke seg at NHO og Norsk Industri ikke viker tilbake for å bruke EØS til å an-gripe våre tariffavtaler. Norsk Industri bruker EØS-avtalen i en beinhard interessekamp mot Felles-for-bun-dets med-lemmer. Etter at norsk Høy-esterett i 2013 avviste arbeidskraftkjøper-nes krav, kom EØS-avtal-ens overvåkningsorgan ESA dem til unnsetning. Tariffnemda rettet seg etter ESA, som grep inn i norske tariff-for-hold på oppfordring fra NHO, og fikk forrang foran Høyesteretts konklusjoner. Overvåkningsorganet ESA fikk høyre-regjeringa til å nedsette Hjelm-engutvalget. Utvalget tar til orde for å privatisere store deler av offentlig sektor. I ut-redning-en inntar NHO og Virke et ekstremstandpunkt, mot LO og Kommunenes Sentral-org-a-nisasjon (KS). Til tross for store protester fikk Solberg-regjeringen støtte i Stortinget for at Norge skulle tilslutte seg EUs energibyrå Agency for the Cooperation of Energy Regulator (ACER). Den første Stoltenberg-regjeringas frislepp av bemannings-bran-sjen i år 2000 har med EØS-avtalen gitt en dramatisk økning av sosial dumping, lavlønns-konkurransen og arb-eidslivs-kriminalitet. Vedtas EUS jernbanepakke IV av Stortinget, vil det være EØS-ulovlig å reversere høyre-regjeringas jernbanereform. Nye direktiver er på vei.

Fellesforbundets landsmøte i oktober 2019 krevde utredning av alternativer til EØS. Partier som sier nei til EØS må aktivt følge opp dette med krav om at en handelsavtale skal bli et reelt alternativ. Dette må inngå som en sentral del av regjeringsgrunnlaget dersom det blir et nytt stortingsflertall etter valget i 2021.

Erstattes EØS-avtalen med en handelsavtale vil ikke EU direktiv om utstasjonering, tjenester og vikarbyråer lenger være gjeldende. Da står Norge fritt til å kreve at reise, kost og losji skal gjelde for alle arbeidere i Norge, og fritt til å kreve at virksomheter med tariffavtaler skal prioriteres ved offentlige oppdrag, samt holde Norge utenfor ACER og EUs jernbanepakke IV.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende formulering:

Fellesforbundets landsmøte i oktober 2019 krevde utredning av alternativer til EØS. Dette må inngå som en sentral del av regjeringsgrunnlaget dersom det blir et nytt stortingsflertall etter valget i 2021.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#143 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.5 EU og EØS, Linje 388

LO i Trondheim

Endringsforslag

«Tidlig innsats i de politiske prosessene vil være påkrevet for å få gjennomslag. Dialog med arbeidslivets parter i forbindelse med innføringen av EU-lovgivning i norsk rett er avgjørende.»

endres til

LO vil erstatte EØS avtalen med en handelsavtale.

Regionrådets flertallsinnstilling (15 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener forslaget til kapittel 3.5 om EU og EØS er dekkende for LOs europapolitikk. EØS-avtalen har utvilsomt ikke bare positive effekter, men har bidratt til et mer forutsigbart og gjensidig samarbeid, som har sikret Norge nødvendig tilgang til EUs indre marked på rammevilkår som er likeverdige med andre EU- og EØS-land.

Det vises forøvrig til #142.

Regionrådets mindretallsinnstilling (2 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Økt fleksibilitet i arbeidslivet er et av EUs virkemidler for å utvikle en mer konkurranseedyktig økonomi. Dette innebærer svakere oppsigelsesvern, flere midlertidig ansatte, mer innleie, og større mobilitet av arbeidskrafta over landegrensene. De fire EU-dommene som begrenser fagbevegelsens muligheter til å bekjempe sosial dumping forsterker denne utviklingen. I tillegg til dette kommer den store og økende arbeidsløsheten i EU-landene, som har skapt en sosial nød der millioner av arbeidsløse er villig til å godta nær sagt hvilke som helst betingelser for å skaffe seg en inntekt.

Opp mot denne utviklinga arbeider en sterkt svekket europeisk fagbevegelse for få EU til å vedta et sosialt charter som skal sette arbeidstakernes rettigheter over de fire frihetene. Problemet er at et slikt charter ikke bare er et klart brudd med hele grunnlaget for EU, det vil også kreve at samtlige 27 medlemsland slutter seg til det.

Kampen som ble ført mot vikarbyrådirektivet, åpnet øynene på mange fagorganiserte i Norge for konsekvensene av EUs politikk for arbeidslivet. Norsk fagbevegelse er blant verdens sterkeste og mest innflytelsesrike, men også vår posisjon er truet dersom tariffavtalene og arbeidsmiljøloven undermineres av en økende andel innleide arbeidere. Det er derfor på tide at Norge endrer sin politikk i forhold til EU og EØS-

avtalen. Vi kan reservere oss mot direktiver som truer våre rettigheter. Og dersom vi ikke oppnår enighet med EU, kan vi si opp EØS-avtalen.

Vi ser også at EØS-avtalen gjør det svært vanskelig å gjennomføre faglige krav. Eksempler er kravet om stortingsbestemte kraftkontrakter til industrien og ny ervervslov. Vi ser også at det blir skilt ut kommunale AS med EØS-avtalen som begrunnelse.

Flere EU-dommer, nye direktiv og forordninger og nytolkning av tidligere direktiv innskrenker handlingsrommet for både fagbevegelse og nasjonale myndigheter. Utstasjoneringssystemet, som bestemmer rammene for allmenngjøring, er forvandlet fra et minimumsdirektiv til et maksimumsdirektiv. Fagbevegelsen kan ikke godta at allmenngjøringen reduseres til rene minimumskrav, slik flere EU-dommer peker mot. Vi kan aldri godta at det utvikler seg en egen og lavere standard for utstasjonerte arbeidere fra utlandet.

På tross av åtte år med ei rødgrønn regjering fra 2005 til 2013 som var lydhør overfor våre krav om tiltak mot sosial dumping, har vi hatt ei utvikling der stadig større deler av norsk arbeidsliv blir underminert. Det foregår en oppløsningstendens av det organiserte arbeidslivet, hvor lov- og avtaleverk presses av uorganiserte virksomheter der ansatte lønnes på et minimum - og under tariff-satsene. Fast ansatte erstattes av bortsettelse av arbeid, innleie og midlertidige ansettelser. Skattemyndigheter og politi advarer mot en økende kriminalisering. Dersom fagbevegelsen ikke lenger er i stand til å håndheve landsomfattende tariffavtaler som danner normen i norsk arbeidsliv, vil vi heller ikke ha styrke til å forsvare velferdsstaten.

NHO og Virke har nå forlatt politikken for klassekompromiss. Deres linje nå er åpenbart å redusere fagbevegelsens innflytelse. Eksempler på dette er flere tilfeller der bedrifter nekter å undertegne tariffavtale og forsøkene på å bekjempe allmenngjøringsordningen.

Flere fagforbund og organisasjoner var med på å utrede alternativer til EØS-avtalen. LO-kongressen 2017 krevde: «at norske myndigheter går imot begrensinger i retten til kollektive kampmidler, det kollektive forhandlingssystemet og retten til nasjonal lønnsdannelse. ILOs kjernekonvensjoner tas inn i Menneskerettsloven og ved konflikt går foran annen lovgivning, også lover med tilsvarende forrangsbestemmelser. Norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EUs regler. Det må startes et arbeid for å sikre at ILOs kjernekonvensjoner tas inn i Grunnloven.»

Dette vedtaket stiller i praksis spørsmålet om vi kan leve med EØS-avtalen, siden det er mer enn tvilsomt om EU kan godta disse premissene. Flere forbund har krevd at EØS-avtalen sies opp og erstattes av en handelsavtale.

En handelsavtale viderefører tollfri markedsadgang for norsk industri slik det har vært siden slutten av 1970-tallet. Det samme gjelder for olje og gass som er en internasjonal vare. Norge er i dag ikke en del av EUs tollunion, selv om vårt kontrollsystem i normale tider er likt EUs. Veterinæravtaler kan videreføres. En avtale med et Storbritannia utenfor EU vil måtte avklare adgang for leverandørindustri og øvrige tjenester som kan omfatte hele EU.

EU-systemet står over nasjonale lover og regler. Dette undergraver demokratiet. Eksempler er avviklingen av Statens Medisinaldepot, innhenting av ESA-godkjenning for å kunne gjennomføre koronatiltak, vingeklipping av reise-, kost og losji bestemmelsene i allmenngjort tariffavtale ved skipsverftene og et eventuelt pålegg om å innføre lovbestemt minstelønn.

EUs dogmatiske høyrepolitikk krever at arbeidsfolk skal konkurrerer med hverandre i land og mellom land, noe som er grunnleggende usolidarisk. Et system som har bidratt til sosial dum-øping og lavlønnskonkurranse i alle land og svekket fagbevegelsen.

LO må uansett evne å gå imot ESA og EU direktiv som forverrer offentlig velferd og faglige rettigheter og derfor følge opp Fellesforbundets krav om å utrede alternativer til EØS.

Utenfor EØS kan vi blant annet kvitte oss med EU-direktiver om utstasjonering, tjenester og vikar-byråer, selv bestemme omfanget for allmenngjøring av tariffavtaler, forby dagens bemanningsbransje og gjenreise offentlig arbeidsformidling.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#144 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.5 EU og EØS, Linje 390

LO i Trondheim

Endringsforslag

Inntil da må reservasjonsmuligheten brukes når EU-direktiver... osv.

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Det vises til #143.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#145 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.5 EU og EØS, Linje 392

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Reservasjonsretten må tas i bruk overfor Jernbanepakke IV.

Regionrådets flertallsinnstilling (16 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Anses ivaretatt i forslag til nytt handlingsprogram i linje 390 - 392.

("Reservasjonsmuligheten må brukes dersom EU-regler innskrenker nasjonale virkemidler mot sosial dumping og reduserer faglige rettigheter og velferdsordninger.")

Regionrådet mener det ikke er riktig nevne spesifikke avtaler da det i kongressperioden kan komme til flere direktiver, og da er det bedre med en samlebetegnelse.

Det vises til ## 144 og 257.

Regionrådets mindretallsinnstilling (1 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Jernbanepakke 4 binder Norge til å videreføre konkurranseutsetting av jernbanedrift i Norge. LO-kongressen mener det må stå fritt for et nytt politisk flertall å gå bort fra anbud når inngåtte anbud utløper.

Jernbanepakke 4 overlater til EU å bestemme over sikkerhetsforskriftene for jernbanedrift i Norge og kompetansen for lokomotivførere. LO-kongressen mener norsk jernbane har utfordringer ut over det som er vanlig i EU og mener Norge må stå fritt til å lage sine egne regler for drift i Norge. LO kan heller ikke akseptere at to-pilarmodellen i EØS-avtalen angripes. Et eksempel er ERA (EUs Jernbanebyrå) som kan gi direkte pålegg.

- EUs fjerde jernbanepakke vil frata Norge råderett over egen jernbane.
 - EUs fjerde jernbanepakke vil gjøre anbud og konkurranse innen persontrafikken på jernbanen obligatorisk. En evaluering av de kommende anbudene blir meningsløs da norske folkevalgte mister mulighet til å avgjøre.
- EUs fjerde jernbanepakke fratar norsk råderett over sikkerhetsbestemmelser på jernbanen.
- EUs fjerde jernbanepakke flytter myndigheten til å gi sikkerhetssertifikat til togselskaper fra Statens Jernbanetilsyn til EU-myndigheten ERA. ERA sitt mål er å fjerne sikkerhetskrav fra lover og forskrifter og overføre ansvaret til den enkelte bedrift.
- EUs fjerde jernbanepakke fratar norske myndigheter og norsk jernbane styringen over krav til kompetansen til jernbaneansatte

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#146 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.5 EU og EØS, Linje 392

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Reservasjonsretten må tas i bruk overfor Meldepliktdirektivet der norske kommuner må be om forhåndsgodkjenning av ESA før de kan fatte vedtak som kan tenkes å være i strid med Tjenestedirektivet.

Regionrådets flertallsinnstilling (16 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Anses ivarettatt i forslag til nytt handlingsprogram i linje 390 - 392. ("Reservasjonsmuligheten må brukes dersom EU-regler innskrenker nasjonale virkemidler mot sosial dumping og reduserer faglige rettigheter og velferdsordninger.")

Regionrådet mener det ikke er riktig nevne spesifikke avtaler da det i kongressperioden kan komme til flere direktiver, og da er det bedre med en samlebetegnelse. Det vises til ## 144 og 257.

Regionrådets mindretallsinnstilling (1 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

EU vil at alle forslag som kan tenkes å være i strid med tjenestedirektivet meldes inn til ESA tre måneder før endelig vedtak. Tjenestedirektivet er svært omfattende så dette kan omfatte arealplaner som kan ha virkning for tjenestedrivende, begrensning i innleie, krav til garantier osv. EU-kommisjonen / ESA kan be om at vedtaket endres eller stanses. Det er forhånds-sensur og vil føre til selvsensur. Nærmere husmenn kommer ikke norske kommuner om dette vedtas.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#147 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.5 EU og EØS, Linje 392

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Norge må reservere seg mot EUs Prosedyreforordning.

Regionrådets flertallsinnstilling (16 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Anses ivaretatt i forslag til nytt handlingsprogram i linje 390 - 392.

("Reservasjonsmuligheten må brukes dersom EU-regler innskrenker nasjonale virkemidler mot sosial dumping og reduserer faglige rettigheter og velferdsordninger.")

Regionrådet mener det ikke er riktig nevne spesifikke avtaler da det i kongressperioden kan komme til flere direktiver, og da er det bedre med en samlebetegnelse.

Det vises til ## 144 og 257.

Regionrådets mindretallsinnstilling (1 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

I dag er det slik at dersom ESA mener en kommune har forbrutt seg og gitt offentlig støtte ut over det EØS-avtalen tillater må de gå via regjeringen. Regjeringen går til kommunen som igjen går til den kommunale enheten. Og samme vei tilbake til ESA. Det er svært tidskrevende og begrenser hvor mange saker ESA greier å følge opp. Nå vil EU/ESA ha rett til å gå direkte på de kommunale enhetene som de mistenker. Ikke nok med det. De vil også kunne bøtelegge og gi tvangsmulkt dersom opplysningene er villedende eller ufullstendige. De vil også på egen hånd kunne kreve å få delta i norske rettsaker. Dette er et klart brudd med to-pilarmodellen som EØS-avtalen bygger på. Uten dette prinsippet hadde EØS-avtalen vært uforenlig med norsk Grunnlov.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#148 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.5 EU og EØS, Linje 400

LO i Trondheim

Endringsforslag

Kreve at ILOs kjernekonvensjoner tas inn i Menneskerettsloven og ved konflikt går foran annen lovgivning, også lover med tilsvarende forrangsbestemmelser.

endres til:

Kreve at ILOs kjernekonvensjoner samt ILO 94 og 137 tas inn i Menneskerettsloven og ved konflikt går foran annen lovgivning, også lover med tilsvarende forrangsbestemmelser, inklusive EØS-avtalen.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#149 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.5 EU og EØS, Linje 404

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil at Norge må kunne vedta tiltak med hensyn til sosial dumping, og ikke være bundet av EUs markedsliberale friheter og EU-domstolens tolkning av disse.

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Anses ivaretatt i forslag til nytt handlingsprogram i linje 385 - 386.

("LO krever en aktiv norsk europapolitikk. Norge må bruke handlingsrommet i EØS-avtalen både for å påvirke utformingen av nytt regelverk og ved gjennomføring i norsk rett.")

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#150 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.5 EU og EØS, Linje 404

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil kreve at allerede fattede stortingsvedtak om EUs energibyrå ACER må reverseres.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Dessverre vedtok Stortinget å slutte seg til EUs energiunion og overlot til EUs energibyrå ACER (Agency for the Cooperation of Energy Regulators) å kontrollere at det er markedet og ikke nasjonale interesser som styrer utenlands-kablene. ACER skal også passe på at Norge følger EUs nettutviklingsplan der North-Connect er et prioritert prosjekt. Vi er i ferd med å miste kontrollen med arvesølvet.

Arbeiderpartiets ufravikelige krav var at vi skulle beholde full nasjonal kontroll med vannkrafta og at ingen flere kabler skulle vurderes og konsesjons-behandles før en hadde erfaring med planlagte kabler. Det betyr at om våre krav ikke lar seg gjennomføre innenfor EØS-avtalen må enten ACER-vedtaket reverseres eller vi må ut av EØS-avtalen. Vi må ta tilbake politisk styring over utenlands-kabler for å sikre strømpriser som er til å leve med for industri og folk flest. Vår viktigste ressurs, vannkrafta, skal bygge Norge, ikke EU.

Vi ser allerede virkningen av utenlands-kablene. Ekspertene er enige om at prisøkningen i all hovedsak skyldes økning av kull-pris og pris på CO2-kvoter. Men Trønderenergi bruker ikke et kilo kull og betaler ikke for CO2-kvoter. Den eneste forklaring som står igjen er at vi importerer EUs strømpris gjennom utenlands-kablene.

Det var elektrisk kraft som industrialiserte Norge. En stor del av norsk nøkkelindustri er helt avhengig av konkurransedyktige strømpriser. Europeisk strømpris i Norge truer Norges viktigste industri og lokalsamfunn over hele landet. I Norge er oppvarming bygd på strøm. Strømpris rammer hardt og rammer skjævt.

Kabelen til Tyskland er kommet så langt at det er for seint å stanse. Det samme gjelder kab-elen til England, North Sea Link (NSL). Konsesjonsbehandlingen av North-Connect til Skottland må stanses. Kabler til Storbritannia er rene eksportkabler, de vil drenere bort alt overskudd av elektrisk kraft og knytte Norge til et marked med enda høyere kraftpriser enn ellers i EU.

Gjennom eksisterende kabler og Tysklandskabelen er vi allerede en del av EUs indre energimarked. Da slår EUs statsstøtteregler inn som vil gjøre det vanskelig å sikre langsiktige konkurransedyktige strøm-avtaler til industrien.

EUs infrastrukturforordning er på vei. Den setter tidsfrister for konsesjonsbehandling av nye utenlands-kabler og ACER skal lage malen for kost/nytte betraktninger som legges til grunn for konsesjonsbehandlinga. I tillegg er EUs energipakke 4 vedtatt i EU. Her sørger EU for nye verktøy for å legge press på de prioriterte prosjekt i EUs nettplan: Ikke bare Norge men også Statnett pålegges å følge EUs nettplan. Egne folk som kan gå inn i Statnetts administrasjon for å følge opp nettplanen.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#151 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.5 EU og EØS, Linje 404

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil si nei til direktiv og forordninger som hindrer Norge å senke kapasitet for eksport over utenlandskabler dersom det er nødvendig for å sikre strømpriser norsk industri kan leve med.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Som følge av tilslutningen til EUs energiunion og EUs energibyrå ACER (Agency for the Cooperation of Energy Regulators), blir muligheten for nasjonal styring med flyt over utenlands-kablene illusorisk. Det blir ikke mulig for Norge å begrense eksport over kablene for å beskytte norsk industri eller norske husholdninger mot økte strømpriser.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#152 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.6 Forskning og utvikling, Linje 411

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil jobbe for en ny nasjonal satsing med utvikling av utviklingssenter for å sikre kontinuerlig fagutvikling og anvendt forskning innen tjenestene i NAV og sosialtjenestene.

Etablering av arbeids og velferdsforvaltningen har vært en krevende prosess. Sosialtjenesten i og utenfor NAV og NAV generelt står ovenfor mange komplekse utfordringer og oppgaver, både på organisatorisk, faglig og brukerrelatert nivå. Satsningen på strukturer og sentralisering preger også dagens situasjon. For å møte dagens og morgendagens utfordringer trenger NAV og sosialtjenesten en tillitsreform, hvor ansatte får nødvendig tillit og kompetanse for å utføre sine oppgaver. Bedre finansiering og mer tilpasning til det enkelte mennesket, bydel eller kommunen er en forutsetning, for å oppnå velferdsstatens formål.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#153 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.6 Forskning og utvikling, Linje 423

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil bruke deler av oljefondet på forskning og utvikling av norsk industri, utbygging av infrastruktur, og oppgradering av kraftproduksjon og – distribusjon.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#154 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.6 Forskning og utvikling, Linje 423

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil jobbe for at det forskes på det kjønnsdelte arbeidsmarkedet i Norge og hva årsakene kan være.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#156 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.7 Lavutslippssamfunnet, Linje 427

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

Her må alle land bidra til både nasjonale og globale utslippskutt, for å begrense global oppvarming i tråd med Parisavtalen og vurderingene til FNs klimapanel.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Det er viktig at LO forholder seg til de vurderinger som FNs klimapanel gjør. Klimapanelet har lagt frem fem rapporter siden 1990 med mange delrapporter underveis.

Den siste av FNs spesialrapporter, som ble bestilt av deltakerlandene i klimakonferansen i Paris 2015, om virkningene av 1,5 °C global oppvarming ble lagt fram 8. oktober 2018. Den konkluderte med at klimagassutslippene må reduseres med 40–50 prosent innen 2030 for å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader sammenlignet med førindustriell tid. Den sjette hovedrapporten skal være ferdig i april 2022, med publisering av den endelige synteserapporten i april 2022. De store landene som USA med flere har ikke ratifisert den siste Parisavtalen.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#155 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.7 Lavutslippssamfunnet, Linje 448

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for en nasjonal progressiv industripolitikk for å løse miljø- og klimamål som innebærer en aktiv statlig industripolitikk for å elektrifisere samfunnet basert på fornybar kraft, å effektivisere og redusere energibruken, satse på oppgradering av eksisterende vannkraftverk, satse på hydrogen og offshore vindkraft, samt realisere fullskala karbonfangst og lagring i Norge.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#157 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.7 Lavutslippssamfunnet, Linje 448

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at det eksisterende lavutslippsalternativet for langtransport som jernbanenettet representerer blir videreutviklet, og at staten i samarbeid med industrien skal sørge for at gods på bane er et attraktivt tilbud for industri i Norge.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#158 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.7 Lavutslippssamfunnet, Linje 450

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at deler av Statens Pensjonsfond utland på ca. 10.150 milliarder kroner må brukes til å investere i industri og infrastruktur, som gir høyteknologisk industriutvikling nasjonalt som bidrar til globale klimaløsninger.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#159 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.7 Lavutslippssamfunnet, Linje 450

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at karbonavgift til fordeling (KAF) må utredes og vurderes innført i Norge og i samarbeid med andre land, som et mulig effektivt virkemiddel for å bremse klimaskadelige utslipp og få fart på grønn omstilling.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#160 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.7 Lavutslippssamfunnet, Linje 450

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO krever full elavgift på håndtering av kryptovaluta.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Stortinget vedtok å innføre full elavgift på håndtering av kryptovaluta fra 1.3.2019. I to år har regjeringa forhandlet med ESA om å få lov til å gjennomføre Stortingets vedtak. Nå gir regjeringa seg. Dermed fortsetter subsidiene av en næring som ingen partier i Norge vil subsidiere!

Digitaliseringsminister Linda Helleland nevner knapt motstanden fra EU/ESA i sin begrunnelse for å gi opp elavgifta. Men sannheten er at vedtak var fattet og det ville blitt innført full elavgift fra 1.3.2019 dersom ikke Norge hadde satt seg i den situasjonen at de må ha godkjenning fra ESA for å gjennomføre stortingsvedtak. Attpåtil for norsk avgiftspolitikkk som ikke skulle være en del av EØS-avtalen. Det går fram av regjeringas redegjørelse av 20.2.2020 om sentrale EU- og EØS-saker i forvaltningen, godt gjemt under «andre saker» i redegjørelsen fra Finansdepartementet. Saken er aktualisert i Stortinget i revidert nasjonalbudsjett.

Det er ikke småpenger det er snakk om. Full elavgift er 16,13 øre/kWh mens redusert elavgift er 0,5 øre/kWh. Brukes det 1 tWh (1 milliard kilowattimer) er forskjellen 156 millioner årlig.

Det er mange grunner til å ikke subsidiere kryptovaluta. Den brukes til hvitvasking, krever voldsomt med energi, skaper et avfallsproblem med tusenvis av datamaskiner som byttes ut etter halvannet år. Det blir nesten ingen arbeidsplasser.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#161 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.8 En aktiv næringspolitikk, Linje 460

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil styrke arbeiderklassens innflytelse og makt i næringspolitikken gjennom en ny og forsterket ervervslov.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Lov om erverv av næringsvirksomhet (ervervsloven) erstattet 1. januar 1995 reglene i industri-konsesjonsloven av 1917, som påla utenlandske rettssubjekt og utlendinger plikt til å søke om konsesjon ved kjøp av fast eiendom i Norge. Loventen ble avskaffet da Norge ble med i det europeiske økonomiske samarbeidsområdet EØS. Regler som diskriminerte utlendinger måtte fjernes. Ervervsloventen ga norske myndigheter mulighet til å kontrollere oppkjøp av næringsvirksomhet over en viss størrelse gjennom meldepikten til Nærings- og handelsdepartementet. Loventen ga arbeidsfolk, fagorganisasjonen og politiske myndigheter virkemidler til å utfordre eierne av bedriftene.

Bondevikregjeringa førte en passiv næringspolitikk, hvor honnørordet var næringsnøytralitet. Adams Smiths «usynlige hånd» fikk rå. Høyres tidligere næringsministre Ansgar Gabrielsen klaget over at verkstøykassa var tom. Men det moderne Norge ble ikke skapt på grunnlag av næringsnøytralitet, men ved politisk vilje og evne til at fellesskapet ved staten skulle ha en aktiv rolle i næringspolitikken.

For 19 år siden slaktet Findus en livskraftig hvitfiskforedlingsfabrikk i Trondheim med 117 arbeidsplasser - ett år etter oppkjøpet. Fagbevegelsen krevde at Regjeringa brukte ervervsloventen til å pålegge Findus å selge. Bondevikregjeringa og Fremskrittspartiets svar i 2002 var å tømme verkstøykassa for ervervsloven. Begrunnelsen var blant annet å følge opp Semerklæringens politiske budskap om at såkalt unødvendig regelverk bør fjernes for å minske reguleringen av hverdagen til enkeltmennesker og bedrifter.

Et av de seks spørsmålene / kravene under temaet «En aktiv industri- og næringspolitikk» som LO stilte til de politiske partiene foran Stortingsvalget i 2005 var: Vil partiet gjeninnføre en ny og forsterket ervervslov? Både SP, SV og AP svarte ja på dette kravet fra LO. I den rød-grønne regjeringens Soria-Moria erklæring samme år ble følgende nedfelt: «Innføre en ny og forsterket ervervslov innenfor EØS-avtalens ramme.»

Med bakgrunn i LO i Trondheim sine erfaringer med tilfeller da den tidligere ervervsloven gjaldt, ba vi i brev av 13. oktober 2006 til Stortingets Næringskomité om at følgende forhold ble innarbeidet i ny ervervslov: 1) Vi ønsket tilbake den tidligere ervervsloven med konkret regel om at det må søkes konsesjon når kjøper oppnår 1/3, 50 % og 2/3 av aksjekapitalen. Da kunne tillitsvalgte / ansatte og myndigheter stille

spørsmål om hensikt med oppkjøp og fremtidsplaner for virksomheten. Dette gjaldt viktige spørsmål om demokrati og styrkeforhold som «fratok» eierne noe av deres styringsrett. Myndighetene kunne utsette å gi konsekvenser der som svar ikke var tilfredsstillende. Myndighetene kunne stille krav når konsekvenser ble gitt. Dersom konsekvensvilkår ble brutt, kunne myndighetene pålegge tvangssalg; 2) Det må bli dyrere for eiere å nedlegge bedrifter gjennom å lovfeste bestemte sluttvederlag til ansatte ved nedleggelse. Slike beslutninger må også utløse en plikt for eier til å bidra til lokale næringsfond.

I stedet for å gjeninnføre en ny og forsterket ervervslov som regulerte eierskifter i norske bedrifter, foreslo regjeringen i høringsnotat 08.12.06, med høringsfrist 8. mars 2007, en «lov om omstilling». Lovforslaget inneholdt tiltak som skal forebygge nedleggelse av bedrifter og redusere negative virkninger der bedrifter legges ned. Det innføres en meldeplikt og lovfesting gjennom en ny bestemmelse i arbeidsmiljøloven av ansattes rett til å drøfte en eventuell overtagelse av virksomhet som planlegges nedlagt. Meldingen skal sendes til fylkeskommunen senest 30 dager før en eventuell nedlegging kan gjennomføres. Hensikten er, gjennom et samspill mellom næringsliv og myndigheter, å vurdere muligheter for videre drift, eventuelt med nye eiere, eller andre omstillingstiltak. Ledelsen må informere om eierskifter, og nye eiere informere ansatte om begrunnelse for oppkjøpet og videre planer for bedriften. Regjeringen mener det er umulig å innføre en lov om salgsplicht, fordi det strider mot EØS-avtalen.

Flere slakt av industribedrifter de seinere år viser at styrkeforholdet mellom arbeidsfolk og bedriftseierne er til kapitalistenes fordel. Våren 2007 ble det kjent at danske Skandinavisk Compagni ville nedlegge en av Norges eldste industribedrifter med 230 års virksomhet, J. L. Tiedemanns Tobakksfabrikk i Oslo, og flytte 130 svært lønnsomme arbeidsplasser ut av landet. Overskuddet var i 2006 på 363 millioner kroner av en omsetning på 1.339 millioner. Konsernbidrag etter skatt var mer enn 1,2 millioner kroner pr ansatt. Alt tydet på at inntjeningen i 2007 ville øke. Likevel ville konsernet flytte produksjonen ut av Norge. Å flagge ut vil gjøre produksjonen billigere, hevdet de. Informasjons- og drøftingsplikten med de tillitsvalgte ble ikke ivaretatt, slik den burde. De ble først informert sent i beslutningsprosessen.

Tidligere næringsminister Dag Terje Andersen (AP) sa i et intervju i Klassekampen 22.03.07 at den nye «omstillingsloven» ikke kunne ha stoppet nedleggelsen av Tiedemanns Tobakksfabrikk: «Det er innenfor rammene av EØS ikke mulig å ha en lov som gir staten mulighet til å overprøve vedtak om nedleggelse eller flytting av lønnsomme bedrifter til utlandet. Det lov om omstilling legger opp til, er å sikre gode prosesser mellom ansatte, eiere og lokal samfunn», sa Andersen.

«Vi ønsker så langt som mulig å ivareta arbeidstakers interesser innenfor rammene av EØS. Informasjonsplikten kan hindre useriøse eiere å kjøpe opp bedrifter, forplikte eierne, og bidra til at tillitsvalgte får bli med og påvirke prosessene så tidlig som mulig», sa Fanny Voldnes, spesialrådgiver og nestleder i LOs næringslivspolitiske avdeling til Klassekampen 22. mars 2007. Hun påpekte at ordningen ikke er like god som ervervsloven, men å gjennomføre ervervsloven ville sannsynligvis være i strid med EØS-avtalen. Hun kjente ikke til Tiedemanns, men hun tvilte på om en kunne ha klart å stoppe prosessen selv om de ansatte hadde kommet inn i prosessen på et tidligere stadium. Tidligere hovedtillitsvalgt ved nedlagte Union i Skien, Jan Grini, trodde heller ikke regjeringens nye lov for å forebygge bedriftsnedleggelse kunne stoppet nedleggelsen av Tiedemanns Tobakksfabrikk.

Nedleggelsen av Tiedemanns Tobakksfabrikk er et eksempel på eierklassens grådighet og hensynsløshet i det kapitalistiske systemet. Fagbevegelsen krever en framtidrett og

langsiktig industri- og næringspolitikk som ikke styres av eierklassens kortsiktige grådighet og politiske myndigheter som besitter en tom verk-tøykasse i industri- og næringspolitikken. Ervervsloven eksisterte fra 1995 til 2002. Vi aksepterer ikke at EØS brukes som argument mot å gjen-innføre en ny og forsterket ervervs-lov. En slik lov vil bidra til å styrke arbeid-erkllassens og de politiske myndigheters innflytelse og makt i næringspolitikken.

Hydros nedleggelse av pressverket på Karmøy i 2012 og Orklas salg i 2011 av ELKEM til China National Bluestar Group Co., Ltd (Bluestar), viser at norske myndigheter ikke har de nød-ven-dige nærings-politiske verktøy for å sikre industriell videreutvikling av virksomhetene i Norge.

Styret i Orkla Home & Personal Care (OHPC) valgte 26. april 2016 å flagge ut produksjonen ved den lønnsomme Lano-fabrikken i Kristiansund til Sverige. Med dette påtok Orkla seg et tungt ansvar for framtida til alle de 60 ansatte som mistet jobbene sine ved den 116 år gamle hjørnesteinsbedriften. Halvparten av de ansatte har jobbet mellom 24 og 44 år ved fabrikken. Gjennomsnittsarbeideren ved Ello var midt i femtiårene, mange risikerer å ikke kunne ta ut avtalefestet pensjon (AFP). De ansatte har viet store deler av livet sitt til å sette Orkla i førersetet gjennom innovasjon og stor omstillingsevne. Takken er en usikker framtid.

6. februar 2019 sendte regjeringa ut et forslag på høring om avvikling av omstillingsloven. Fra departementet fremgikk det at «Regjeringen vil fjerne unødvendig og foreldet lovverk.» – Vi har et mål om å bruke fellesskapets ressurser mest mulig effektivt, og vi arbeider for en enklere hverdag for alle bedrifter. Omstillingsloven har ikke fungert etter intensjonen, og bi-drar hverken til å bevare eller skape lønnsomme arbeidsplasser, sa næringsministeren Tor-bjørn Røe Isaksen. Omstillingsloven ble innført i 2008 for å skape dialog mellom nedleggings-truede bedrifter og lokale myndigheter. Loven skulle sørge for omstilling, og gi muligheter for videre drift av levedyktige bedrifter, og den skulle gjelde for alle bedrifter med 30 ansatte eller flere. Hvis en bedrift trues med nedlegging, plikter eierne å sende melding til fylkes-kommunen. Så skal fylkeskommunen sammen med eiere, ledelse, de ansatte, kommunen, Innovasjon Norge, Arbeids- og velferdsetaten og eventuelt andre innkalle til et drøftings-møte for å vurdere tiltak for videre drift eller andre alternativer til nedleggelse av bedriften. Bedriften kan ikke treffe endelig beslutning om nedleggelse før 30 dager etter at fylkes-kommunen har mottatt melding. – Omstillingsloven fører til unødvendige kostnader for næringslivet, og prosessene knyttet til loven hindrer ikke nedleggelse av produksjon, arbeidsplasser eller avvikling av bedrifter, sier Røe Isaksen.

Stortinget vedtok 30.09.19 med stemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti å oppheve omstillingslova. Mindretallsforslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti om endringer i gjeldende lov ble nedstemt.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#162 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.8 En aktiv næringspolitikk, Linje 477

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil kreve overfor de politiske myndigheter at det gjeninnføres en ny og forsterket ervervslov.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#163 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.8 En aktiv næringspolitikk, Linje 479

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil at myndighetene utnytter offentlige anskaffelser med krav som inne-bærer at forskning- og utviklingsaktiviteter styrkes som fremmer industriell virksomhet.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Myndighetene må ta en kritisk gjennomgang av offentlige anskaffelser, jf. riksrevisjonen: «Undersøkelse av myndighetenes arbeid mot sosial dumping ved offentlige anskaffelser» - Dokument 3:14 (2015–2016)», Undersøkelse av omorganisering av anskaffelsesområdet- Del av dokument 1 (2019–2020)

Kilder:

<https://www.riksrevisjonen.no/rapporter-mappe/no-2015-2016/myndighetenes-arbeid-mot-sosial-dumping-ved-offentlige-anskaffelser/>

<https://www.riksrevisjonen.no/rapporter-mappe/no-2019-2020/undersokelse-av-omorganisering-av-anskaffelsesområdet/>

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#79 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.9 Produksjon

LO i Stjørdal og Meråker

Vi må jobbe for å øke den norske matproduksjonen i landbruket og videreforedlingen av denne. Avvirkningen i norsk skogbruk vil øke i de nærmeste 10 åra. En full videreforedling av dette råvirket I Norge er viktig for å nå våre klimamål, og danne grunnlaget for viktige og lønnsomme arbeidsplasser i industrien i framtida.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#164 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.9 Produksjon, Linje 491

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO mener en nasjonal offensiv industripolitikk innebærer å styrke høyproduktivitets-modellen i norsk industri, at norske oppdrag går til norsk leverandørindustri, at norsk kraft brukes til norsk industriutvikling, at det gjennomføres en offensiv næringspolitikk i strategiske næringer, herunder bærekraftig petroleumpolitikk, bioøkonomi – fra fossile til fornybare karboner, skog- og trenæringen, næringsmiddelindustrien, avfalls- og gjenvinningsindustrien, prosessindustrien, vareproduksjonen og forsvarsindustrien.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#165 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.9 Produksjon, Linje 517

LO i Trondheim

Endringsforslag

«Åpning av nye områder for petroleumsvirksomhet skal foregå skrittvis. LO mener det må legges vekt på de helhetlige forvaltningsplanene som balanserer næringens interesser mot andre hensyn. Tillatelser til ny virksomhet skal være basert på et føre-var prinsipp og strenge krav til helse, miljø og sikkerhet.»

Endres til

Eventuell åpning av nye områder for petroleumsproduksjon bør gjøres skrittvis og forsiktig med tanke på vern av sårbar natur og grønn omstilling. En vellykket global klimapolitikk vil føre til lavere olje- og gassforbruk. Petroleumsnæringens andel av sysselsetting og økonomi vil reduseres, med behov for å omstille eksisterende og utvikle nye næringer. Klimaomstilling må være rettferdig. Oppslutning om endringer forutsetter bedriftsdemokrati med reelt partssamarbeid og medvirkning. Velferdsstatens sikkerhetsnett må gi trygge rammer for dette.

Regionrådets flertallsinnstilling (13 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener at forslag til handlingsprogram ivaretar LOs politikk på området.

Regionrådets mindretallsinnstilling (4 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#166 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.9 Produksjon, Linje 526

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

LO vil:

- jobbe for at fiskekvotene ikke er skal være en kommersiell salgsvare, og at kvotene tilbakeføres til kystflåten.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

I en rapport fra Riksrevisjonen 28.04.20 konkluderes det med at endringene i kvotesystemet har hatt en rekke uheldige konsekvenser. De har ført til redusert aktivitet i en rekke fiskerisamfunn og fiskeriavhengige kommuner, og de økte kvoteprisene har gjort det vanskeligere å rekruttere nye fiskere. Rapporten peker også på at mange av endringene har vært utilstrekkelig utredet av Nærings- og Fiskeridepartementet. Et fiske som i større grad baserer seg på den lokale kystflåten gir flere arbeidsplasser, mer næringsutvikling i distriktene og er mer bærekraftig med tanke på ressursforvaltning.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#167 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.9 Produksjon, Linje 526

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

LO vil:

- jobbe for at all fisk skal bearbeides i Norge for å sikre bærekraftig produksjon og arbeidsplasser langs kysten.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

I 2018 var det 11 000 fiskere i Norge fordelt på 6 000 fiskefartøy. Denne flåten bidrar enormt til verdiskapinga langs kysten, og det er viktig å sørge for at fisket også gir arbeidsplasser på land. Det er god miljøpolitikk, god distriktspolitikk og i tråd med de fiskeripolitiske prinsippene som har ligget til grunn for norsk fiskeripolitikk fram til kommersialiseringa av kvotesystemet.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#168 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.9 Produksjon, Linje 526

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil:

- at Stortinget setter av en viss mengde industrikraft til industri som er stor-forbrukere av kraft til konkurransedyktig pris.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Som vilkår for å få kraftkontrakt stilles at krafta skal brukes til drift av navngitte bedrifter, at kraft skal stilles til rådighet for samfunnet i tørrår eller ved effektmangel etter politisk fastsatt pris, og at det inngås forpliktende avtaler om energigjenvinning og energiøkonomisering. Ved opphør av drift faller kontraktene bort.

Over hele landet er nøkkelbedrifter og lokalsamfunn avhengig av langsiktige industrikraftkontrakter, ikke minst med tanke på behovet for nødvendige investeringer. De stortingsbestemte kraftkontraktene gikk ut 31. desember 2010.

Det er en felles oppfatning i industrien at dagens kraftbørs ikke trykker bedriftene. Den er ikke laget for langsiktige kraftavtaler, sikrer ikke at krafta blir brukt til industri og inneholder ingen samfunnsmessige krav.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#169 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.9 Produksjon, Linje 526

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil at det må opprettes en lov som sikrer nasjonalt eierskap og kontroll med mineralressurser.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#170 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.9 Produksjon, Linje 526

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil:

- arbeide for at det innføres hvite sertifikater etter samme regler som grønne sertifikater slik at energisparing, energigjenvinning og energieffektivisering får minst samme tilskudd pr. kilowattime som utbygging av ny kraft.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Utbygging av fornybare energikilder kan ha ulike typer av negative miljøkonsekvenser i form av klimagassutslipp og inngrep i naturen. Energisparingstiltak bør derfor alltid prioriteres over nye energiutbygginger der dette er mulig.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#171 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.9 Produksjon, Linje 526

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil:

· arbeide for at konsesjonsmyndighetene skal være restriktive med å gi tillatelse til landbaserte vindkraftprosjekter. Dette på grunn av store naturinngrep og negative konsekvenser på naturmiljøet, biologisk mangfold, kulturlandskap, friluftsliv og reindriftsinteresser og kulturelle beiteområder.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) utarbeidet på oppdrag fra Olje- og energidepartementet (OED) et forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land. Forslaget har vært på en bred høring. Regjeringen har besluttet i 2019 å ikke gå videre med forslaget om å peke ut de 13 mest egnede områdene for vindkraft, blant annet etter en massiv mobilisering i kommuner og interesseorganisasjoner mot forslagene. OED vurderer endringer i konsesjonssystemet. Kunnskapsgrunnlaget fra NVEs forslag til nasjonal ramme og høringsuttalelsene er sentralt i dette arbeidet.

Da vannkrafta ble bygd ut ble store naturverdier ofret for å bygge landet. Det var nødvendig for å industrialisere landet og skaffe lys og varme i de tusen hjem.

I forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land, var 37 % av norsk areal under utredning og det var tenkt å ende med å frigi areal til vindkraft for å få nye 30 til 50 TWh. Til sammenligning er all norsk produksjon i dag på 140 TWh. Det var snakk om meget store inngrep, større enn ved vannkraftutbyggingen. Turbinene øker i størrelse, nå er de 180 m høye og krever omfattende anleggsveier for å få de fram. I tillegg kommer brede gater for å knytte til nett.

For å gjøre så store inngrep trengs minst like gode argumenter som da vannkrafta ble bygd ut. NVE regner med at Norge vil ha minst 20 TWh overskudd på elektrisk kraft i 2030. Vindkrafta skal altså ikke brukes i Norge, den skal eksporteres til EU. Argumentet de har er at Norge skal bidra til å løse EUs behov for fornybar energi. Men om vi eksporterer halvparten av all strøm vi har, så ville vi uansett ikke fylle på EUs strømforsyning med mer enn 3 promille. Å sende strøm fra Norge til Tyskland innebærer et energitap på over 10 %. Strøm må være kortreist, vindkraft må bygges i nærheten av der den skal brukes. Det er langt mindre energitap å eksportere kraftoverskudd i form av aluminium og silisium. Det er verken klima- eller miljøargumenter for ideen om å gjøre Norge til EUs batteri.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#172 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.9 Produksjon, Linje 526

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil:

· etter at prosenttoll nå er innført for viktige norske jordbruksprodukter, holde sterkt fokus på å opprettholde og forsterke importvernet i landbruket.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Økt matproduksjon vil bidra til å opprettholde landbruket i distriktene og å sikre norsk mat-industri. Ved å utnytte handlingsrommet i tollregelverket vil vi trygge sysselsettingen, bidra til økt matproduksjon, opprettholde levende bygder og et aktivt kultur-landskap. Et styrka tollvern er viktig for landbruket og norsk næringsmiddel-industri. Prosenttoll er innført på alle varelinjer innenfor ost, yoghurt og andre melkeprodukter, samt kylling, storfekjøtt og svinekjøtt.

Importvernet er en av grunnpilarene i landbrukspolitikken, og nødvendig for å gi rom for å føre en nasjonal landbrukspolitikk. Uten importvern har vi ingen nasjonal næringsmiddel-industri.

LO ser med bekymring på den kraftig økte importen av kjøtt- og melkeprodukter som i særlig grad kommer fra EU. Men importen fra andre land øker betydelig.

I følge MMIs undersøkelser ønsker om lag 90 % av befolkningen å opprettholde et landbruk minst på dagens nivå. Mat- og landbruksmeldinga, «Velkommen til bords», har ambisiøse mål om å øke matproduksjonen i landet. Landbruks- og matministeren må følge opp målene i meldingen med ytterlige tiltak og se på muligheten for økt budsjettstøtte.

For å kunne opprettholde norsk landbruk minst på dagens nivå, og øke produksjonen, er det nødvendig å utnytte fleksibiliteten i dagens tollregelverk.

Næringsmiddelindustrien er Norges nest største industri. Norge har, til forskjell fra våre nabo-land, klart å opprettholde omfanget av denne industrien tross for sterkt press fra inter-nasjonale næringsmiddelaktører. Næringsmiddelindustrien og landbruket er i et sterkt avhengighets-forhold til hverandre. Uten industrien vil grunnlaget for landbruket falle bort og vice versa.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#173 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.10 Statlig eierskap, Linje 531

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Statlig eierskap må anvendes som et aktivt virke-middel i næringspolitikken for å videre-ut-vikle industrien i Norge. Prinsippet om næringsnøytralitet må forkastes og det må gjenn-omføres en statlig satsing på fram-tid-ens grønne industri som solarindustri, hydrogen, kar-bonfangst- og lagring (CCS), offshore vindkraft og industriell utnyttning av skog. Utflagginga av industrien i Norge må stanses, og regjeringen må bruke sin eier-makt og stanse nedleggelser av arbeids-plasser i Norge til fordel for utenlandssatsing.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#80 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.10 Statlig eierskap, Linje 539

LO i Stjørdal og Meråker

Linje 539 Legge til «Vi må styrke konkurransevnen til norsk leverdørindustri»

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende formulering:

«Vi må styrke konkurransevnen til norsk leverandørindustri»

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#174 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.11 Infrastruktur, Linje 556

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Dette forutsetter en nasjonal, demokratisk kontroll av energiresursene.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#175 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.11 Infrastruktur, Linje 559

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for å reversere energiloven, altså stenge av for fri omsetning av kraft. På kort sikt kreves det overfor politiske myndigheter at energiloven evalu-eres.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Før energiloven trådte i kraft i 1991 leverte e-verkene kraft til forbrukerne og industrien i Norge. De skulle dekke behovet for kraft i kommunene. I dag selger e-verkene krafta til best mulig pris gjennom kraftbørsen, for så å kjøpe den igjen på det åpne markedet. Nå er det ikke utbygging av ny kraft eller det å sikre nok strøm til enhver tid det som teller, men å sørge for at bunnlinja i kraftselskapenes regnskaper viser hyggelige tall.

I LOs Handlingsprogram for 2009 – 2013, side 41, var følgende formulering nedfelt: LO mener en evaluering av energiloven må ta tak i alle relevante problemstillinger knyttet til lovens innvirkning på kraftbalansen, strømprisene og strukturen i kraftbransjen.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#176 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.11 Infrastruktur, Linje 561

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil jobbe for at arealene som nyttes til jernbaneformål i og rundt de store byene i dag ikke skal omreguleres eller nyttes til andre formål.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Persontransport og godstransport på jernbane blir stadig viktigere og mer benyttet i samfunnet. Veksten har vært betydelig, og framtidsanalysene sier at vi kan forvente en fortsatt betydelig økning. Samfunnets fokus på miljøvennlig transport setter jernbanen i et gunstig lys. Satsing på jernbane er derfor viktig for å redusere trailere og annen trafikk på veiene. Det vil redusere utslipp, gi færre ulykker og mindre veislitasje.

Arealene som i dag nyttes til jernbanevirksomhet er under sterkt press for å reguleres til andre kommersielle aktører som boligutbyggere, hotellkjeder og andre.

For å møte morgendagens krav til jernbane kreves det at samfunnet, spesielt bykommunene, har vilje til å prioritere å avsette nødvendig arealer til å håndtere en vekst på jernbanen.

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#177 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.11 Infrastruktur, Linje 562

LO i Trondheim

Endringsforslag

LO vil arbeide for at transportpolitikken legger til rette for utvikling av trygge og gode arbeidsplasser med fokus på kvalitet og kompetanse

endres til

LO vil arbeide for at handlingsrommet i EØS-avtalen innen transportpolitikken utnyttes for å utvikle trygge og gode arbeidsplasser med fokus på kvalitet og kompetanse, og legge til rette for at lokal kollektivtrafikk kan bli drevet i offentlig egen regi.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

3. Å skape

#178 LOs Trøndelag

3. Å skape, 3.11 Infrastruktur, Linje 563

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at bruk av anbud i kollektivtrafikken opphører og at slike tjenester utføres i offentlig egenregi.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Teksten i LOs handlingsprogram 2013 – 2017 hadde følgende ordlyd:

«Kollektivtransporten er et velferdsgode som tilbys og finansieres gjennom fellesskapet. Erfaringene viser at kollektivtransporten ikke er hensiktsmessig organisert. Bestiller / utførermodellen pulveriserer arbeidsmiljøansvaret, genererer dobbeltarbeid og målsettingskonflikter mellom produksjonsleddene. Anbudsregimet har ikke gjort tjenesten bedre eller billigere for publikum, men ensidig svekket de ansattes kår. LO vil at handlingsrommet i EØS-avtalen utnyttes for å utvikle trygge og gode arbeidsplasser i kollektivtrafikken med fokus på kvalitet og kompetanse, og legge til rette for at lokal kollektivtrafikk kan bli drevet i egen regi.» Ordlyden om at LO er imot bruk av anbud i kollektivtrafikken var også med i LOs Handlingsprogram 2009 – 2013.

Å ta i bruk anbud i kollektivtrafikken er helt uakseptabelt for fagbevegelsen. Anbud gir usikre arbeidsforhold for alle ansatte fordi det innen hvert fylke kun er en offentlig kjøper av tjenestene samtidig som prinsippet om konkurranse forutsetter flere kjøpere og tilbydere som konkurrerer mot hverandre. Den som taper et anbud i kollektivtrafikken har derfor ingen alternativer. Anbud gir erfaringsmessig også dårligere pensjonsordning og arbeidsplasser og arbeidsmiljø ødelegges. Lokale avtaler utviklet gjennom mange år settes under press.

Kollektivtrafikken er en viktig del av infrastrukturen i fylkene. Offentlige myndigheter, statlige, fylkeskommunale og kommunale, har de seinere år ved Miljøpakker og Byvekstavtaler styrket kollektivtrafikken vesentlig. En vesentlig økt bruk av økonomiske virkemidler har styrket kollektivtilbudet, spesielt i de store byene, og har ført til en betydelig positiv vekst i antall passasjerer. Et politisk mål er å redusere bruk av bil ved «nullvekstmål», for derved å redusere utslipp av klimagasser. Dette kan imidlertid oppnås uten å ta i bruk anbud, med svekkelse av ansattes lønns- og arbeidsvilkår og arbeidsplassdemokrati. Urbanet Analyse AS har på oppdrag av NHO Transport i en rapport i 2016 kommet frem til at det innen 2030 må rekrutteres opp mot 14.000 nye bussjåfører for å dekke transportbehovet når man regner inn naturlig avgang, befolkningsvekst og økt satsing på kollektivtransport.

Kollektivtrafikk representerer en viktig samfunnssektor som er en del av velferdsstatens grunnlag om å tilby befolkningen likeverdige tjenester uavhengig av blant annet bosted. I

stedet for å ta i bruk anbud må det offentlige overta drift av kollektivtrafikken i egen regi. Inntil dette er gjennomført må systemet med kvalitetskontrakter mellom fylkeskommuner og selskaper videreutvikles slik at fokuset er rettet mot å få flere til å reise miljøvennlig med kollektive transportmidler.

De Facto-rapporten «Bussanbud i Sør Trøndelag», som kom i 2015, viser at anbud gjør ansattes medvirkning og påvirkning av egne arbeidsforhold svært vanskelig. Den norske arbeidslivsmodellen med utstrakt bedrifts-demoskrati, både via AML og tariffavtalene, lar seg ikke gjennomføre under anbudsregimet, fordi viktige elementer blir vedtatt av oppdragsgiver, som ikke har noen arbeidskjøperforpliktelse overfor de ansatte i busselskapene. Normale rettigheter til medvirkning som følger av arbeidsmiljøloven strider med anbudsprinsippene. De tilsier at ansatte skal forholde seg til egen arbeidskraftkjøper, dvs. busselskapene, mens viktige elementer blir vedtatt av oppdragsgiver; fylkeskommunen og fylkeskommunale auksjonsselskaper, som eksempelvis AtB i Trøndelag.

Anbud fører til betydelig økt administrasjon med en kostnadsøkning som følge av mer administrativt arbeid på 6 - 8 %. Denne kostnadsøkningen kompenseres ikke av en reduksjon i de administrative kostnadene i busselskapene. Ansatte får økte krav til kompetanse, men opplever at forholdene legges dårligere til rette for kompetanseutvikling. Anbud har ført til økt tomkjøring (posisjonskjøring). Anbud fører til flere deltidsansatte og mer delte skift. Fergeanbudene har fått tillitsvalgte til å slå alarm om sikkerheten.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#179 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, Linje 607, Linje 563

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO er spesielt kritisk til de høye lederlønningene og andre tillegg til det økende antall ledere innen statlige virksomheter.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#180 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.1 Tariffpolitikk og faglige rettigheter, Linje 613

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Kamp for tariffavtaler de seinere år har vist at det avgjørende for å vinne var sympati-streikvarslene fra fag-organiserte i andre fagforbund. Sympatistreiker må gjøres enklere og raskere å iverksette, samt at omfang og lengde kan variere, spesielt ved krav om opp-rettelse av tariffavtale. Fagforeninger og klubber må fatte prinsipp-vedtak om at de er villige til å gå ut i sympati-streik når andre slåss for tariffavtaler. Tidlig støtte er avgjørende for ikke å gi bedrifter tid til å trakassere fagorganiserte til å frafalle krav om tariffavtale.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende formulering:

LO vil forsterke hovedavtalene og overenskomstenes betydning, de tillitvalgte rettigheter og medvirkning, herunder sympatistreiker, boikott, blokade og gåsakteaksjoner.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Arbeiderkollektivene er avgjørende for fagbevegelsens historiske kjerne – kollektivt salg av arbeidskraft slik at lønnsarbeidere ikke underbyr hverandre én for én overfor arbeidskraftkjøpere. Det er fagbevegelsen og de fagorganiserte sjøl som avgjør bruk av faglige kampmidler.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#181 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.1 Tariffpolitikk og faglige rettigheter, Linje 615

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil forsterke avtaleteksten slik at partene på den enkelte bedrift / virksomhet ved skifte av tariffavtale skal avtale hvilke lønns- og arbeidsvilkår som skal videreføres, herunder vilkår for pensjon og forsikringer. Hvis det ikke oppnås enighet skal avtalte rettigheter videreføres til første ordinære tariffrevisjon.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

I hovedavtalen LO – NHO for perioden 2018 – 2021, § 3 – 7 punkt 6, er følgende nedfelt: «Medfører overgang til ny tariffavtale endringer i lønns – og arbeidsvilkårene, herunder pensjon, eller forskjeller i vilkårene blant dem som utfører samme arbeid, skal det forhandles om en overgangsordning.»

Å endre hovedavtalen tar tid om dagens praksis legges til grunn, fordi begge parter må være enige. NHO er mer opptatt å styrke bedrift-en-es styringsrett.

Forslaget innebærer heller at tariffavtalene får inn bestemmelser som sikrer at gode tariffbestemmelser videreføres, herunder særavtaler og pensjon/forsikringer.

Samme tekst ble foreslått til kongressen 2017.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#182 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.1 Tariffpolitikk og faglige rettigheter, Linje 615

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil der det er nødvendig jobbe for at flere forbund kan få felles partsrettigheter i overenskomster.

Regionrådets flertallsinnstilling (13 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener at dette i seg selv kan føre til en strid mellom LOs forbund som ikke finnes i dag.

Regionrådets mindretallsinnstilling (4 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Utskilling og privatisering fører til oppsplitting av arbeidsfellesskapet, tariff-hopping og oppsplitting av ansatte i flere forbund. Resultatet er ofte en destruktiv intern organisasjonskamp innad i LO som følge av spørsmål om skifte av tariffavtale. Dette svekker fagbevegelsens kampkraft. Striden om egen landsomfattende bransjeavtale for sporveisbedrifter, organisering av utskilte stuepiker fra hotell og anbudsutsatte bussjåfører er eksempler på dette.

Det er også problematisk i forhold til å rekruttere nye medlemmer. Nå er det arbeidskraftkjøperne som bestemmer hvilken tariffavtale og hvilken organisering fagorganisasjonens medlemmer skal få. Vi må få bestemme dette selv ut fra hva som tjener fagbevegelsens kampkraft.

Markedsrettede reformer i offentlige sektor og økende utskilling og anbudsutsetting av oppgaver både i privat og offentlig sektor undergraver lønns- og arbeidsvilkår, faglige rettigheter og fagorganisasjonenes mulighet til å utføre sine oppgaver. Vi advarer mot den oppsplitting av arbeidsfellesskap som skjer på denne måten. Vår hovedregel må være at de ansatte er ansatt i den virksomhet hvor arbeidsoppgavene utføres, og der en mest mulig samlet kan forhandle der lønns- og arbeidsforhold avgjøres. Fagforeninger og forbund må samarbeide på tvers lokalt og sentralt for å styrke den totale kampkraften. I stedet for å slåss om de som er organisert, må vi organisere de uorganiserte.

All organisering må bygge på å stå sammen imot arbeidskraftkjøper. Dette må være det bærende prinsipp når organisasjonskonflikter avgjøres. De beste avtalene for medlemmene må være grunnlaget, slik at bedriftene ikke gis muligheten til å drive med tariffhopping.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#183 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.1 Tariffpolitikk og faglige rettigheter, Linje 615

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for å tariffeste brede kollektive tjenstepensjonsordninger.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Kongressen vedtok i 2013 at LO skal arbeide for å tariffeste brede tjenstepensjonsordninger. De inn-skudds-baserte ordningene i privat sektor innebærer at det er de ansatte som bærer risikoen for dårlig avkastning på pensjonsformuen. Slik det er nå kan bedriften legge om pensjonen uten forhandlinger med de ansatte. Pensjon er utsatt lønn, og når ansatte selv overtar risikoen, er det en selvfølge at de har innflytelse over pensjonsordningene.

En rekke hull preger dagens tjenstepensjonsordninger. Det er ikke opptjening fra første krone, du må være minst 20 år, ansatt i minst 20 prosent stilling og ansatt i minst ett år. Med økt midlertidighet som følge av regjeringas politikk, vil enda flere risikere å ikke bli omfattet av dagens minstekrav til tjenstepensjon.

De ansatte må gjennom tariffesting sikres medbestemmelse i ordningene. Da kan vi sikre brede og rettferdige ordninger med kjønnsnøytrale premier og ytelser. Det vil også kunne hindre at bedriftene har mulighet til å spare lønnskostnader ved å redusere pensjonen til de ansatte, for eksempel i anbudskonkurranser og ved virksomhetsoverdragelser. Brede ordninger med like premier er dessuten viktig for å håndtere jobbskifter bedre enn i dag.

Individuelle pensjonskontoer er et blindspor. Kostnadene overføres fra arbeidskraftkjøperen til arbeideren, og den enkelte skal kunne fylle opp sine individuelle pensjonskontoer til lov-ens maksimum med større skattefradrag jo mer du tjener. Det aller beste med dagens obligatoriske tjenstepensjon er at ordningen skal være lik for alle i bedriften. Dermed er de høytlønte nødt til å dra med seg alle for å sikre sin egen pensjon. Med individuelle kontoer kan de sikre pensjonen privat, bedriftssolidariteten splittes opp, taperne blir LOs medlemmer.

Vårt svar er å styrke folketrygda. Inntil vi når fram med ei folketrygd som sikrer pensjonen vår, må vi tariffeste brede kollektive ordninger.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#184 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.1 Tariffpolitikk og faglige rettigheter, Linje 615

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil

- arbeide for at fagorganisasjonen utvikler større evne og vilje til å bruke kampmidler som streik, sympatistreik, boikott, blokade, gå sakte-aksjoner, obstruksjon og fanemarker-inger, som svar på økt press mot lønns- og arbeidsvilkår, herunder pensjon.
- at det varsles og planlegges sympatistreik(er) allerede ved streikestart for tariffavtaler.
- at det ved streikestart for tariffavtale i bransjer hvor fagbevegelsen står svakt, må hele fagbevegelsen mobiliseres til støtte, også i forspillet til streiken.
- at fagbevegelsens organisasjoner vurderer å møte tvungen lønnsnemnd med å videre-føre streiken der-som arbeidskonflikten ikke setter liv, helse og personlig sikkerhet i fare.

Regionrådets flertallsinnstilling (15 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Fagbevegelsen har i årtier kjempet frem bedre lønns- og arbeidsvilkår, bygget på Hovedavtalen og trepartsamarbeidet. Regionrådet oppfatter at forslaget vil flytte på sentrale elementer av det skjøre kompromisset Hovedavtalen er, og dermed sette avtalen og våre opparbeidede rettigheter på spill. Dagens meklingsinstitutt er også med på å forhindre streiker som hverken arbeidsgiver- eller arbeidstakerorganisasjonene er tjent med. Regionrådet mener vi tjener ikke noe som part ved å nekte å gå tilbake til arbeid ved tvungen lønnsnemnd. Ikke bare norsk lov, men også internasjonale konvensjoner som verne organisasjonsfriheten og streikeretten setter klare grenser for bruk av tvungen lønnsnemnd.

Regionrådets mindretallsinnstilling (2 av 17): Tiltres med følgende formulering:

LO vil

- arbeide for at fagorganisasjonen utvikler større evne og vilje til å bruke kampmidler som streik, sympatistreik, boikott, blokade, gå sakte-aksjoner, obstruksjon og fanemarker-inger, som svar på økt press mot lønns- og arbeidsvilkår, herunder pensjon.
- at det varsles og planlegges sympatistreik(er) allerede ved streikestart for tariffavtaler.
- at det ved streikestart for tariffavtale i bransjer hvor fagbevegelsen står svakt, må hele fagbevegelsen mobiliseres til støtte, også i forspillet til streiken.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Ved tariffoppgjør og ved krav om tariffavtaler må det være de streikende som bestemmer streikens gjennomføring, for eks. ved å ta pauser for bl.a. å prøve nye forhandlinger. De streikende må selv bestemme slike «pauser» og lengden på dem. Streikeretten er en menneskerett.

Ved sympatistreik skal det ikke være slik at den må følge hovedkonflikten. En sympatistreik skal kunne avsluttes når de streikende finner det riktig. Kanskje bare for å ta en pause i sympatistreiken eller sende stafettpinnen videre til en annen bedrift som fortsetter sympatistreiken. Det kan ikke reguleres hvor lenge eller hvem som skal delta i en sympatistreik.

Politiske streiker kan ikke være tidsavgrensa. Lengde og metoder må de streikende bestemme sjøl.

I dag kan bedriftsledere og sjefer gjennomføre grove tiltak mot ansatte, kjøre en bedrift på dunken eller legge planer som overkjører arbeidsfolk uten nevneverdige konsekvenser. Rettsvesenet kan brukes, men før en rettskraftig dom foreligger vil bedriftsledere og sjefer ha fått sine ønsker på plass. Fagbevegelsen må kunne reagere med streik i slike tilfeller på samme måte som ved politisk streik.

Streikebryteri er no´ svineri. Det har det alltid vært. Streikende skal derfor ha retten på sin side for å stanse streikebrytere og bedrifter som organiserer streikebryteri. Moralen og rettferdigheten er på de streikenes side. Politiets rolle i streikekamper er ikke å verne om streikebrytervirksomhet.

Den høyrevridde regjeringen og dens støttepartier har gjort forverringer av arbeidsmiljølov-en, de har brutt samarbeidslinja; Høringer og utvalg, som Arbeidstidsutvalget, og Produktivitets-kommisjon-en, har gått fra å være samarbeidsprosjekt til bestillingsverk, og regjeringen har en ideologi som favoriserer kapitalen og de pengesterke foran arbeidere og fattigfolk.

Partiet Venstre ønsker å revurdere streikeretten; Som svar på LOs medlemskampanje «Du bestemmer – LO på din side» svarte partiet med å beskrive LO som en «konservativ bremsekloss i den kontinuerlige fornyelse og modernisering som et hvert samfunn må ha.»

Kristelig Folkeparti satt med statsministeren i regjeringen som lanserte en ny arbeidsmiljølov 17. Juni 2005; En Katastrofe for arbeidslivet, som heldigvis ble reversert etter de rødgrønne vant makten ved stortingsvalget 2005, men som nå blir virkeliggjort steg for steg av dagens regjering.

Dagens regjering har allerede gitt oss fire år med å forsøk på skyve makten bort fra arbeidsfolk. De an-sattes organisa-sjoner blir kun lyttet til, før meningen de allerede hadde gjort seg blir besluttet.

Norge er flere ganger kritisert av Den internasjonale arbeidsorganisasjonen, ILO, for at myndig-het-ene for lett setter den frie forhandlingsretten til side v/å stoppe konflikter med tvungen lønnsnemnd.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#185 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.1 Tariffpolitikk og faglige rettigheter, Linje 615

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil aldri godta streikebryteri enten det utføres av uorganiserte, innleide eller andre.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Innleie, uorganiserte og bedrifter uten tariffavtale har de seinere tariffoppgjør underminert virkningen av mange streiker.

Utgangspunktet ved streik er et ønske om å tvinge frem en tariffløsning ved en bedrift. Streiken er derfor ment å ramme en bedrift / arbeidskraftkjøper. At den også vil ha ringvirkninger som gjør at andre blir berørt av streiken er ofte ikke mulig å unngå, men dette er en bieffekt av streiken som ikke nødvendigvis er ønskelig for de streikende. Utgangspunktet er altså at den streikerammede bedriften ikke kan utføre det arbeidet som skulle vært utført av de streikende ved å ansette andre til å utføre arbeidet eller ved å leie inn arbeidskraft for å få arbeidet utført.

En sentral problemstilling har vært og er hvordan ikke-streikerammede bedrifter, som blir berørt av en streik, tilpasser sin drift på en måte som svekker streikens virkning. Vi betrakter følgende situasjoner, hvor slike bedrifter tilpasser sin drift til en streikesituasjon, som klare eksempler på uakseptabel streikebrytervirksomhet:

- En dagligvarebedrift, grossist eller transportør som har avtale med en streikerammet bedrift om leveranser velger en annen leverandør på grunn av streiken.
- Bedrifter som har innleid resepsjonsvakt setter andre – egne ansatte eller ansatte i andre vaktelskaper - til å betjene resepsjonen når ansatte vektere / resepsjonister i innleiebedriften / vaktelskapet er i streik.
- Busselskaper som har avtale om bruk av automater for innlevering av penger og tømmeavtale med et vekterselskapet, setter krav til bussjåførene om å levere pengene i banken når ansatte i vekterselskapet er i streik.
- En bedrift benytter egne ansatte, eventuelt andre firma, til å utføre renholdsarbeid som streikende i innleid renholdsfirma normalt utfører i bedriften.
- Transportbedriften Nor Lines bruker streikebrytere til å losse og laste Hurtigruten i Tromsø når transportarbeiderne der er i sympatistreik for krav om tariffavtale.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#186 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.1 Tariffpolitikk og faglige rettigheter, Linje 615

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at arbeidstvistloven endres slik at riksmekleren kobles inn først etter at streik er et faktum.

Regionrådets flertallsinnstilling (15 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Fagbevegelsen har i årtier kjempet frem bedre lønns- og arbeidsvilkår, bygget på Hovedavtalen og trepartsamarbeidet. Regionrådet oppfatter at forslaget vil flytte på sentrale elementer av det skjøre kompromisset Hovedavtalen er, og dermed sette avtalen og våre opparbeidede rettigheter på spill. Dagens meklingsinstitutt er også med på å forhindre streiker som hverken arbeidsgiver eller arbeidstakerorganisasjonene er tjent med.

Regionrådets mindretallsinnstilling (2 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Fra år til år har arbeidskraftkjøperne i økende grad trenert forhandlingene og vist lite eller ingen forhandlingsvilje. Arbeidskraftkjøperne som forhandlingspart må ansvarliggjøres. Flere og flere arbeidskraftkjøpere, med NHO og Virke i spissen, har forlatt politikken for klasse-kompromiss.

Streik skal kunne iverksettes om forhandlinger mellom partene ikke fører fram. Altså ikke gå veien om mekling - som er arbeidskraftkjøpernes arena - før streik kan starte. Det vil tvinge fram mer reelle forhandlinger, og arbeidskraftkjøpernes seigpining og manipulering får dårligere vilkår.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#187 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.1 Tariffpolitikk og faglige rettigheter, Linje 615

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil møte tvungen lønnsnemnd med å videreføre streiken der-som arbeidskonflikten ikke setter liv, helse og personlig sikkerhet i fare.

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Fagbevegelsen har i årtier kjempet frem bedre lønns- og arbeidsvilkår, bygget på Hovedavtalen og trepartsamarbeidet. Regionrådet oppfatter at forslaget vil flytte på sentrale elementer av det skjøre kompromisset Hovedavtalen er, og dermed sette avtalen og våre opparbeidede rettigheter på spill. Regionrådet mener vi tjener ikke noe som part ved å nekte å gå tilbake til arbeid ved tvungen lønnsnemnd. Ikke bare norsk lov, men også internasjonale konvensjoner som verne organisasjonsfriheten og streikeretten setter klare grenser for bruk av tvungen lønnsnemnd.

Tilsvarende forslag kom også fra forslagsstiler til LOs regionkonferanse 4. - 5. mars 2019. Regionkonferansen valgte da og ikke tiltre forslaget.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#75 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press

LO på Hitra og Frøya

Linje 641: 14-9 f om midlertidig ansettelse i Arbeidsmiljøloven må fjernes /reduseres sterkt til max. 3%.

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Paragraf 14-9 f i arbeidsmiljøloven gir arbeidsgivere tilgang til å ha 15 % av arbeidstakerne midlertidig ansatt. Av erfaring har vi sett at dette blir utnyttet da det i større bedrifter er det lett å kamuflere karantenekravet. I kampen for et seriøst arbeidsliv bør denne fjernes evt reduseres sterkt til max 3 %

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#81 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press, Linje 624

LO i Stjørdal og Meråker

Linje 624 endre arbeidskamerater til arbeidskollegaer

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener benevnelsen "arbeidskamerater" er bedre.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#188 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press, Linje 626

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet må få mandat til å passe på at tiltak mot sosial dumping og arbeidsmiljølovens bestemmelser om vern mot innleie og midlertidige ansettelser blir fulgt. Tilsynene må få mulighet til å gi bøter av en slik størrelse at brudd ikke lønner seg.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#82 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press, Linje 630

LO i Stjørdal og Meråker

Linje 630 endre bedriftsdemokratiet til medbestemmelsen

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener benevnelsen "bedriftsdemokrati" er et mer dekkende begrep. Medbestemmelse er en del av bedriftsdemokratiet.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Bedre ord

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#189 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press, Linje 641

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil at ordinært arbeid i virksomheten skal utføres av fast ansatte i bedriften / virksomheten.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#190 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press, Linje 641

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at der produksjonen fore-går, skal arbeidsforholdet være forankret. Dette er kjernen i trepartssamarbeidet.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Fagbevegelsen støttet under Norwegian-konflikten våren 2015 Norwegian-pilotenes og Parats prinsipielle hovedkrav om at pilotene skal være ansatte i morselskapet, som er den reelle arbeidskraftkjøperen deres. Det var dette selskapet som fratok dem retten til å levere egenmelding ved sykdom.

Norwegians organisasjonsmodell, med oppsplitting i og innleie av arbeidskraft fra datterselskaper, pulveriserer arbeidskraftkjøperansvaret og undergraver trepartssamarbeidet. Denne nyorganiseringen svekker fagforeningenes innflytelse, svekker ansattes samhold og reduserer deres muligheter til å påvirke sin egen arbeidssituasjon.

Normen i et fast ansettelsesforhold skal være at de ansatte har avtale med sin arbeidskraftkjøper, ikke at de leies inn fra datterselskaper eller bemanningsbyråer der den reelle arbeidskraftkjøperen er fritatt for ansvar.

LO i Trondheim oppfordret også LOs medlemmer og medlemsorganisasjoner spesielt, og publikum generelt, til å være bevisste i sine valg av vare- og tjenesteleverandører. Fortrinnsvis bør vi velge tilbydere som kan tilby sine ansatte ordnede arbeidsforhold, der trepartssamarbeidet blir respektert.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#191 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press, Linje 668

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil kreve forhandlingsrett for tillitsvalgte i innleiebedrift ved tvist om fast ansettelse og kollektiv søksmålsrett i arbeidsmiljøloven (§§ 14-11 og 14-14) slik at fagbevegelsen kan gå til sak ved lovbrudd om innleie og midlertidige ansettelser.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Antall utleiebedrifter er i eksplosiv vekst blant annet ved at Stortinget vedtok å godta EUs vikar-byrå-direktiv. Utleiebyrå må bekjempes ved at arbeidsfolk ansettes fast.

Arbeidsmiljøloven setter samme krav til innleie fra byrå som for bruk av midlertidig ansatte. Innleide kan bare brukes til sesongarbeid og ved vikariat for bestemte personer, og kan ikke brukes i bedriftenes kjernevirksomhet. I svært mange tariffavtaler har tillitsvalgte forhandlingsrett og kan stanse innleie. Det er disse bestemmelsene i lov og avtaleverk som ble anngrepet når vikarbyrå-direktivet ble innført i Norge. En fast ansettelse gir en helt annen trygghet, det gir rett til å få lån, det gir større innflytelse på arbeidsplassen, det gir et arbeidsfellesskap, og det gjør det mye enklere å bygge opp ei fagforening. Likestiller vi utleiebyrå med faste ansettelser, underminerer vi arbeidsmiljøet og grunnlaget for fagorganisering.

Det første den rød-grønne regjeringa gjorde da den med LOs drahjelp kom til makta i 2005, var å reversere arbeidsmiljølovens bestemmelser om midlertidige ansettelser. Ved å innføre vikarbyrå-direktivet, vil akkurat disse bestemmelsene i arbeidsmiljøloven oppheves. Arbeidsmiljølovens § 14-12 knytter bruken av vikarbyråer til betingelsene for midlertidige ansettelser som slås fast i arbeidsmiljølovens § 14-9. Dette begrenser utleiebyråenes vekst. Målet med vikarbyrådirektivet er å fjerne forbud og restriksjoner for utleieselskaper/vikarbyråer og åpner for at ESA - og EFTA-domstolen kan tvinge Norge til å måtte endre tariffavtaler og lovverk i forhold til arbeidstakeres rettigheter. NHO har etter at vikarbyrå-direktivet ble innført i Norge, tatt aktive skritt for å prøve arbeidsmiljølovens § 14-12 for EFTA-domstolen.

Vi er av den oppfatning at bruken av vikarbyråer og utleieselskaper skal begrenses og krever i stedet faste ansettelser. Utleiebyråene vokser i omfang i dag, og fagbevegelsen kjemper en rettferdig og viktig kamp for flest mulig hele og faste stillinger. Vi mener vikarbyrådirektivet vil føre til det motsatte. LO kongressen vedtok i 2001, 2005, 2009, 2013 og 2017 en oppfordring om å bruke veto mot EU-direktiv som undergraver faglige

rettigheter. Det er samtidig viktig å styrke arbeidstakernes rettigheter framover for å motvirke sosial dumping, og sikre lov- og avtaleverk slik at ytterligere undergraving av faglige rettigheter forhindres.

Fagbevegelsen kjemper en viktig kamp for et rettferdig og forutsigbart arbeidsliv. Det betyr faste ansettelser og gode tilsetningsvilkår. Vikarbyrådirektivet vil føre til den motsatte utviklinga. Det er allerede et alt for stort innslag av midlertidige ansettelser i det norske arbeidslivet. Direktivet vil gjøre det vanskelig for de utsatte gruppene å få fast jobb, noe som derved også utgjør en fare for at man ikke kan oppnå et av målene i IA-avtalen, nemlig å få flere funksjonshemmede i jobb.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#192 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press, Linje 669

LO i Trondheim

Endringsforslag

LO vil styrke allmenngjøringsinstituttet og senke beviskravet ved krav om allmenngjøring.

endres til:

LO vil styrke allmenngjøringsinstituttet ved at det må gis adgang til allmenngjøring av tariff-avtaler dersom en av part-ene kre-ver det, uavhengig av dokumentasjon. Reise, kost og losji skal allmenngjøres for de bransjer som har det i sin tariffavtale. Allmenngjøring må også omfatte kontraktører, herunder enkeltmannsforetak.

Regionrådets flertallsinnstilling (9 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener trepartssamarbeidet skal legges til grunn - ikke bare dersom en av partene krever det.

Regionrådets mindretallsinnstilling (8 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

- Dagens lov legger til grunn omfattende dokumentasjon som både er arbeids- og tidkrevende. Erfaring viser at prosessen tar omkring ett år fra krav om allmenngjøring er framsatt, til at dette er iverksatt, noe som bidrar til å befeste sosial dumping og dermed undergrave loven.
- Dagens lov undergraves ved at kontraktører ikke omfattes. Det samme gjør lønns- og arbeidsvilkår for dem som uten å vite det har kontrakt som selvstendige / kontraktører.
- Presisering i forhold til reise m.m. er nødvendig for å hindre oppfinnsomme og spekulative «halliker» og «arbeidskraftkjøpere» i å undergrave allmenngjøring.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#193 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press, Linje 669

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil kreve overfor myndighetene at lønn i henhold til tariff må gjelde for alle bransjer ved offentlige anbud og opp-drag.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

ESAs angrep mot ILO-konvensjon 94, samt erfaringene med blant annet de fagforeningsfiendtlige eierne i bedriften Bekken og Strøm på Gjøvik - som baserer mye av sine inntekter på opp-drag fra kommuner - viser at offentlige kjøpere av varer og tjenester kan bidra til fremme seriøsitet i arbeidslivet.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#194 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press, Linje 669

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil kreve overfor myndighetene at statlige etater og virksomheter, fylkes-kommuner og kommuner gjennom lov og forskrift om offentlige anskaffelser må få rett til å oppheve avtaler inngått med bedrifter som nekter å inngå tariffavtale.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

ESAs angrep mot ILO-konvensjon 94, samt erfaringene med blant annet de fagforeningsfiendtlige eierne i bedriften Bekken og Strøm på Gjøvik - som baserer mye av sine inntekter på oppdrag fra kommuner - viser at offentlige kjøpere av varer og tjenester kan bidra til fremme seriøsitet i arbeidslivet.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#195 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press, Linje 669

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil at likebehandlingsprinsippet må utvides til å gjelde pensjonsvilkår.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#196 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press, Linje 669

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at bestemmelsene om virksomhetsoverdragelse i Arbeidsmiljølovens § 16-2 (2) må endres slik at erververen ved anbud ikke kan velge bort tariffavtalen som tid-lig-ere arbeidskraftkjøper var bundet av.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Pensjonsforhold må også bli en del av de avtaler som videreføres ved virksomhetsoverdragelser, på lik linje med lønns- og arbeidsforhold. Uten dette vil anbud lett bli et spørsmål om hvem som kan skvise sine arbeidere til å godta dårligst mulig pensjon og ikke om hvem som er best til å organisere driften.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#197 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press, Linje 669

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Lov om virksomhetsoverdragelse må endres slik at pensjonsavtaler videreføres.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Pensjonsforhold må også bli en del av de avtaler som videreføres ved virksomhetsoverdragelser, på lik linje med lønns- og arbeidsforhold. Uten dette vil anbud lett bli et spørsmål om hvem som kan skvise sine arbeidere til å godta dårligst mulig pensjon og ikke om hvem som er best til å organisere driften.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#198 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press, Linje 669

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at Lov om offentlige anskaffelser må endres slik at når offentlige tjenester konkurranseutsettes skal det kreves pensjonsavtaler likeverdig med offentlige tariffavtaler.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Ofte er pensjon det som skiller tarifferte fra ikke-tarifferte bedrifter. Lønn og arbeidsvilkår kan være minst like bra, men pensjonsavtalene er så å si alltid betydelig dårligere. Eksempelvis har Trondheim kommune inngått en stor leverandøraftale med teknologibedriften ATEA. Denne bedriften betaler lønn (inkludert tillegg) likt med eller bedre enn IKT-avtalen, men har ikke AFP. Dette sparer bedriften mye på, mens de ansatte risikerer å tape hundretusener. Dersom formålet med loven er å stimulere til et seriøst arbeidsliv med gode og trygge arbeidsvilkår må det også kunne stilles krav til pensjon inkludert AFP.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#199 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.2 Arbeidsliv under press, Linje 676

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for å forby kabotasje i Norge.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Dagens regler for kabotasjekjøring betyr at vogntog etter kryssing av norsk grense kan ta tre oppdrag innad i Norge i løpet av 7 dager. Så holder det å krysse grensa og drive kabotasje i et annet land for så å kunne vende tilbake til Norge for ei ny uke med kabotasjekjøring.

Lønna er allmenngjort men i praksis drives dette langt under norsk lønn. Norsk lastebilbransje taper i konkurransen. I tillegg er det en trussel mot trafikksikkerheten fordi vogntogene ofte er dårlig skodd og sjåførene har mindre erfaring med norsk vinter.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#200 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.3 Bemanningsbransjen, Linje 686

LO i Trondheim

Endringsforslag

LO vil følge nøye med på utviklingen i ulike deler av arbeidslivet, og gå inn for at innleie fra bemanningsselskap i de mest utsatte områdene og bransjene forbys.

endres til

Innleie fra bemanningsbyråer undergraver norsk arbeidsliv og må avvikes.

Regionrådets flertallsinnstilling (9 av 17): Tiltres.

Regionrådets mindretallsinnstilling (8 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener at deler av arbeidslivet som verftsindustrien er avhengige av innleie. Tillitvalgte må sikres reell innflytelse i drøftelser ved innleie av bemanningsselskaper, samt at det må jobbes langsiktig med å styrke den offentlige arbeidsformidlingen slik at denne på sikt kan ta over dagens bemanningsbransje. En utfasing av bemanningsbransjen må skje gradvis om den ikke skal "knekke ryggen" på bl.a. industrien, se forslag ## 83, 84, 201.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

LO må reise kampen for å reversere frislippet av utleievirksomheten i Norge. I prinsippet må gjeninnføring av forbud mot privat arbeidsformidling gjeninnføres. Siden utleiebransjen, eller vikarbyråene som de nokså misvisende kalles, fikk mer eller mindre frie tøyler ved årtusenskiftet, har de vokst til å bli en kreftsvulst i norsk arbeidsliv. I disse dager opplever mange som mister jobben å bli sluset over i utleiefirmaene av NAV-kontorene. Faste ansettelser er på vikende front. Arbeidskraftkjøperne i produksjonsbedriftene slipper det besværlige ansvaret og utvikler en bruk- og kasholdning til arbeidskraft.

I tillegg til at den enkeltes rettigheter blir sterkt svekket, betyr denne utviklinga også et angrep mot fagbevegelsens innflytelse. Ansatte i vikarbyråene er lite interessert i å organisere seg, først og fremst fordi det kan føre til at de blir stående uten oppdrag. I tillegg blir fagutdanninga i vedkommende bransje underminert, det er raskere å leie inn enn å gå den lange veien om å ta inn lærlinger.

Spesielt negativt er det at utleiebransjen er den helt dominerende ansettelsesarenaen for arbeidsinnvandrere. De opplever en svært usikker arbeidssituasjon der forholdene ligger godt til rette for sosial dumping, både av lønn og av arbeids- og levestandard ellers. Integrering i det norske samfunnet blir vanskelig når arbeidsinnvandrere samles i adskilte miljøer i denne bransjen.

En økende bruk av innleid arbeidskraft er også hovedårsaken til synkende prod-uktivitet i bransjer der innleie har blitt dominerende, som bygningsbransjen. Det har svekket lønnsvekst-en. Veksten i ut-leievirksomheten truer trepartssamarbeidet, som kjennetegnes av et samfunn med rela-tivt små for-skjeller, arbeidere med stor kompetanse og selvstendighet, høy produktivitet og høy lønn.

Dersom handlingsrommet innenfor EØS-avtalen er for trangt til at et forbud mot privat arbeidsfor-midling kan reverseres, må denne avtalen sies opp.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#83 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.3 Bemanningsbransjen, Linje 693

LO i Stjørdal og Meråker

linje 693: fjerne «som hovedregel» og sette inn «arbeid» mellom ..og xxx for retten til faste ansettelse

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener at deler av arbeidslivet som verftsindustrien er avhengige av innleie. Tillitvalgte må sikres reell innflytelse i drøftelser ved innleie av bemanningsselskaper, samt at det må jobbes langsiktig med å styrke den offentlige arbeidsformidlingen slik at denne på sikt kan ta over dagens bemanningsbransje. En utfasing av bemanningsbransjen må skje gradvis om den ikke skal "knekke ryggen" på bl.a. industrien, se forslag ##84, 200, 201.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

utfyllende

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#201 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.3 Bemanningsbransjen, Linje 693

LO i Trondheim

Endringsforslag

LO vil arbeide for at innleie som hovedregel ikke skal være tillatt, og for retten til faste ansettelser.

endres til

LO vil arbeide for at bemanningsbransjen forbys og for at arbeidsformidling skjer i offentlig regi.

Regionrådets flertallsinnstilling (9 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener at deler av arbeidslivet som verftsindustrien er avhengige av innleie. Tillitvalgte må sikres reell innflytelse i drøftelser ved innleie av bemanningsselskaper, samt at det må jobbes langsiktig med å styrke den offentlige arbeidsformidlingen slik at denne på sikt kan ta over dagens bemanningsbransje. En utfasing av bemanningsbransjen må skje gradvis om den ikke skal "knekke ryggen" på bl.a. industrien, se forslag ## 83, 84, 200.

Regionrådets mindretallsinnstilling (8 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Sterke arbeiderkollektiv eksisterer på grunnlag av vilkårene fysisk nærhet, likhet og felles problem-situasjon/felles problem-forståelse blant arbeiderne. Mangel på fast ansettelse undergraver arbeiderkollektivet og derved de faglige organisasjonene og fagbevegelsens makt og de rettigheter vi har opparbeida gjennom 150 års kamp. Stor-tingsflertallet med initiativ fra Høyre/FrP-regjeringa har i 2015 og 2017 vedtatt forverring-er av arbeidsmiljø-loven (AML) og tjenestemanns-loven, som undergraver faglige rettigheter og gir eierklassen økt makt. Riksrevisjonen har påpekt at stadig grovere arbeidslivskriminalitet gir økte problemer i norsk arbeidsliv. Vikarbyråene var ment å erstatte fast ansatte ved sykdom og permisjoner, men har i mange år hatt fullt frislipp. EUs vikarbyrådirektiv legitimerer løsarbeidere. Arbeidskraftkjøpernes organisering bort fra ansvar for egne ansatte, bl.a. ved franchise-modellen, øker eiernes styringsrett. Bemanningsforetak og løsarbeid undergraver fag- og yrkesopplæring og Mesterbrevutdanning, fordi slike utdanninger fordrer et seriøst arbeidsliv som tilrettelegger for «læring i arbeid». Staten kjøper privat barnevern og undergraver tillitsvalgte og tariff ved at ansatte tvinges ut av tariffområdet og presses til å etablere seg som selvstendig næringsdrivende. I kommuner er det eksempler på at ca. 20 % av de ansatte er tilkallingshjelp, ekstrahjelp og står på ringeliste. Trondheim kommune kjøpte gjennom rammeavtaler vikartjenester fra bemanningsbyrå for 94,2 millioner kroner i 2018. Byggfagforeningene i Oslo-området

har ved en rekke kartlegginger vist at de 6 største bemanningsbyråene var 6 ganger så store som de 6 tradisjonelt største entreprenørene i 2015. I 2017 var 1 av 4 innleid, og det var 85 % lovbrudd.

Stortingsflertallet (Rødt, SV, AP, SP, KrF) vedtok 22. juni 2018 viktige endringer i AMLs regler om fast og midlertidig ansettelse og innleie fra bemanningsforetak. Endringene trådte i kraft 1. januar 2019. Innholdet i begrepet fast ansettelse presiseres. Arbeidere kan ikke lenger ansettes fast uten garantilønn. Innleie kan kun avtales med tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett etter arbeidstvistloven. NHO Service og Handel prøvde å omgå de nye reglene. I 2019 var det ingen bedring i omfang eller lovlighet, til tross for innstrammingene i AML. 3. rapport fra Byggfagforeningene i Oslo-området høsten 2019 om omfanget av innleie i byggebransjen i Oslo Akershus, viser at fortsatt var 4 av 10 innleid fra bemanningsbyråer og 80 % av innleie fra byråene var ulovlig. Det samme viser rapport fra Byggfagforeningene i Bergen. Rapport fra Byggfagforeningene i Trondheim viser et noe mindre omfang.

Fagforbundets Landsmøte vedtok i 2017: «Innleie av arbeidstakere gjennom bemanningsbyråer undergraver norsk arbeidsliv og må avvikles.» Fellesforbundets landsmøte vedtok i 2019: «jobbe for at bemanningsbransjen i sin nåværende form avvikles, og at arbeidsformidling blir en sterkere offentlig oppgave. Som et straks-tiltak må forskriftsadgangen i arbeidsmiljøloven §14-12(5) tas i bruk i bransjer og områder der vi mener det er nødvendig.»

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#84 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.3 Bemanningsbransjen, Linje 696

LO i Stjørdal og Meråker

linje 696: stryk alt etter «bemanningsselskap»

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: konferere med Fellesforbundet og Fagforbundet. (Deler av arbeidslivet som verftsindustrien er avhengige av innleie. Man må sikre tillitvalgte gode drøftinger og protokoller. Eventuell utfasing av bemanningsbransjen må skje gradvis om den ikke skal "knekke ryggen" på industrien, se forslag ## 83, 200, 201).

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Stramme opp teksten

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#202 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.3 Bemanningsbransjen, Linje 696

LO i Trondheim

Endringsforslag

LO vil jobbe for å forby innleie fra bemanningsselskap i de mest utsatte områdene og bransjene.

endres til

LO vil kreve overfor myndighetene at forskriftsadgangen i AML § 14-12 (5) som et strakstiltak brukes for å forby bemanningsbransjen i pressede bransjer og regioner. I første omgang må krav om et forbud mot bemanningsbransjen innen bygningsbransjen i Oslofjord området innfris.

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Forslag til handlingsprogram ivaretar intensjonen i forslaget og utelukker ikke andre bransjer og regioner.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Sterke arbeiderkollektiv eksisterer på grunnlag av vilkårene fysisk nærhet, likhet og felles problem-situasjon/felles problem-forståelse blant arbeiderne. Mangel på fast ansettelse undergraver arbeiderkollektivet og derved de faglige organisasjonene og fagbevegelsens makt og de rettigheter vi har opparbeida gjennom 150 års kamp.

Stortingets flertallet med initiativ fra Høyre/FrP-regjeringa har i 2015 og 2017 vedtatt forverring-er av arbeidsmiljøloven (AML) og tjenestemannsloven, som undergraver faglige rettigheter og gir eierklassen økt makt. Riksrevinsjonen har påpekt at stadig grovere arbeidslivskriminalitet gir økte problemer i norsk arbeidsliv. Vikarbyråene var ment å erstatte fast ansatte ved sykdom og permisjoner, men har i mange år hatt fullt frislipp. EUs vikarbyrådirektiv legitimerer løsarbeidere.

Arbeidskraftkjøpere organiserer seg bort fra ansvar for egne ansatte gjennom blant annet franchise-modellen, å tvinge ansatte til å opprette enkeltmannsforetak og arbeidsformidling gjennom mobil-apper. Bemanningsforetak og løsarbeid undergraver fag- og yrkesopplæring og Mesterbrevutdanning, fordi slike utdanninger fordrer et seriøst arbeidsliv som tilrettelegger for «læring i arbeid». Staten kjøper privat barnevern og undergraver tillitsvalgte og tariff ved at ansatte tvinges ut av tariffområdet og presses til å etablere seg som selvstendig næringsdrivende. I kommuner er det eksempler på at ca. 20 % av de ansatte er tilkallingshjelp, ekstrahjelp og står på ringeliste. Trondheim kommune kjøpte gjennom rammeavtaler vikartjenester fra bemanningsbyrå for 94,2 millioner kroner i 2018. Byggfagforeningene i Oslo-området har ved en rekke kartlegginger vist at de 6 største bemanningsbyråene var 6 ganger så

store som de 6 tradisjonelt største entreprenørene i 2015. I 2017 var 1 av 4 innleid, og det var 85 % lovbrudd.

Stortingsflertallet (Rødt, SV, AP, SP, KrF) vedtok 22. juni 2018 viktige endringer i AMLs regler om fast og midlertidig ansettelse og innleie fra bemanningsforetak. Endringene trådte i kraft 1. januar 2019. Innholdet i begrepet fast ansettelse presiseres. Arbeidere kan ikke lenger ansettes fast uten garantilønn. Innleie kan kun avtales med tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett etter arbeidstvistloven. NHO Service og Handel prøvde å omgå de nye reglene. I 2019 var det ingen bedring i omfang eller lovlighet, til tross for innstrammingene i AML. 3. rapport fra Byggfagforeningene i Oslo-området høsten 2019 om omfanget av innleie i byggebransjen i Oslo Akershus, viser at fortsatt var 4 av 10 innleid fra bemanningsbyråer og 80 % av innleie fra byråene var ulovlig. Det samme viser rapport av virkeligheten fra Byggfagforeningene i Bergen. Rapport fra Byggfagforeningene i Trondheim viser et noe mindre omfang.

Fagforbundets Landsmøte vedtok i 2017: «Innleie av arbeidstakere gjennom bemanningsbyråer undergraver norsk arbeidsliv og må avvikles.»

Fellesforbundets landsmøte vedtok i 2019: «jobbe for at bemanningsbransjen i sin nåværende form avvikles, og at arbeidsformidling blir en sterkere offentlig oppgave. Som et straks-tiltak må forskriftsadgangen i arbeidsmiljøloven §14-12(5) tas i bruk i bransjer og områder der vi mener det er nødvendig.»

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#203 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.4 Arbeidsmiljø, Linje 709

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil at krav om opplæring og bruk av avviksmelding når ansatte utsettes for vold og trusler må skjerpes.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#204 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.4 Arbeidsmiljø, Linje 709

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for en forskrift til arbeidsmiljøloven om vold, trusler om vold og et forbud mot alenearbeid.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende formulering:

LO vil arbeide for en forskrift til arbeidsmiljøloven om vold, trusler om vold og sikkerheten til ansatte som arbeider alene.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

I august 2013 ble en kvinnelig medarbeider på NAV Grorud knivstukket på jobb. Skadene var så alvorlige at kvinnen døde noen dager senere. Drapet har forståelig nok medført økt bekymring i NAV og i de øvrige velferdstjenestene. Hendelsen på NAV Grorud fikk den verst tenkelige utgangen, heldigvis er det sjelden det går så galt. Men det er mange som rammes av vold og trusler om vold, og mange får langvarig sykefravær. Noen blir også delvis eller helt uføre som følge av vold, oftest er det psykiske senskader som er årsaken. Godt faglig arbeid krever trygge arbeidsforhold. Alle skal være trygge på jobb, og det er derfor nødvendig med en sterk satsning på forebygging. De samfunnsmessige kostnadene som følger av arbeidsmiljøbelastningen som følger av vold og trusler om vold er store. Forebygging vil også gi bedre faglig arbeid, og være kostnadsbesparende.

Sikkerhet og trygghet er selvfølgelig viktig, men løsningen må søkes bredt.

Sikkerhetstiltak og godt faglig arbeid er like viktig. Det handler om bemanning, kompetanse, organisasjon, ledelse og fysisk sikkerhet, men også om ansvar og oppgavedeling mellom NAV og andre helse- og sosialtjenester.

Det å møte mennesker i krise er krevende. Det stiller store krav til god faglig innsikt, til gode kommunikasjonsferdigheter og evne til å vise empati – samt god evne til refleksjon og etisk kompetanse. Det er viktig at det er god bemanning, at de ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å løse oppgavene. Samtidig må vi sørge for enkle enhetlige interne systemer for helse-, miljø og sikkerhetsoppfølging. Der systemet er komplisert må det vurderes endringer. NAV er særlig komplisert på grunn av to styringslinjer med to ulike regelverk, men dette er en utfordring som vil være mulig å løse i partnerskapet. Det er mange kompliserte spørsmål knyttet til personvern, taushetsplikt og til hvilke konsekvenser brukere som utøver vold skal møtes med. Løsningene som søkes må både ivareta klientenes personvern og rettigheter, og et trygt arbeidsmiljø for de ansatte. Sanksjoner mot klienter som har utøvet vold gjennomføres slik at de ikke trigger ytterligere aggresjon.

Vi mener at myndighetene bør stille spørsmålet om det kan være en sammenheng mellom en stadig strammere arbeidslinje – og den økte forekomsten av vold og trusler i

NAV. For brukere som er i en svært vanskelig livssituasjon, kan det være en hårfin grense mellom hva som opplevs som motivering på den ene siden – og tvang/manipulasjon på den andre siden. Borgernes frustrasjon mot tjenestene må tas på største alvor.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#205 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.4 Arbeidsmiljø, Linje 717

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

En verdig utgang fra arbeidslivet for de som har dårlig helse eller er utslitt, er en viktig del av et inkluderende arbeidsliv. LO kan ikke godta at de skal straffes med livsvarig nedsatt pensjon når kreftene er brukt opp eller ikke tilfredsstillende krav arbeidslivet stiller.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Dersom en rørlegger og en arkitekt jobber like mange år med samme inntekt og 40 års opptjening, rørleggeren fra 22 år til 62 år og arkitekten fra 27 år til 67 år, vil rørleggeren ha 25 % lavere pensjon.

Det er usolidarisk at de som har de tyngste jobbene og begynner tidligst i arbeidslivet, og derfor ofte må gi seg tidlig, skal tape store summer i livsvarig pensjon.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#206 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.4 Arbeidsmiljø, Linje 719

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Det må satses langt mer systematisk på forebyggende helse- og sosialarbeid for å rette innsatsen bort fra å reparere til å forebygge arbeidsrelaterte sykdommer. Dette vil føre til et vesentlig bedre liv for arbeids-folk og besparelser for sam-funn-et. Sosiale forhold og klasse-tilhørighet er av stor betydning for levealder og ut-vikling av sykdommer. Arbeids- og sosialmedisinske forskn-ingsresultater om slike sammenhenger må i større grad følges opp og legges til grunn når konkrete forebyggende tiltak skal utformes.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#207 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.4 Arbeidsmiljø, Linje 724

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO mener det må innføres regionale verneombud innenfor kjøpesenter. LO setter pris på at det er innført en godkjennings-ordning for renholds-bedrifter med krav om ID-kort. LO mener tilsvarende må innføres i restaurantbransjen.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#208 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.4 Arbeidsmiljø, Linje 740

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for å forby såkalte «ukjente kunder» som metode for å spionere på hvordan bedriftens ansatte utfører sine arbeidsoppgaver.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

En metode basert på kontroll og mistenkeliggjøring bryter med prinsipper om anerkjennelse og tillit, og undergraver etablerte samarbeidsformer mellom tillitsvalgte, verneombud og bedriftsledelse. Fagforeninger må aktivt støtte hverandre i enhver kamp for å slå tilbake mot bedriftsledere som vil innføre slike kontrollsystemer.

Vy Buss Trondheim vil innføre kontrolltiltak med «ukjent kunde» til tross for at tillitsvalgte ikke er enig i dette. Bedriftens mål er å unngå at avvik oppstår, i stedet for å måtte iverksette tiltak begrunnet i avvik. Et eksternt firma skal spionere på sjåførens kjørestil, sjåførens væremåte/passasjer-service, passasjerens følelse av trygghet og sikkerhet, renhold utvendig/innvendig, tilgang på linje-informasjon, sjåførens bruk av privat elektronikk under kjøring, uniformsplikt, forbud mot tomgangskjøring og skader. Tiltaket fører til uakseptabel, omfattende og utvidet overvåking av sjåfør-er. Fra før omfattet sjåførene av innloggingsrutiner på bussdepotet ved uthenting av vogn, overvåkningskameraer i bussene, vognløp-innlogging på nettbrett i vogn, innlogging ved Dallas-nøkkel til flåtestyrings-system, AtB sin overvåking hvor bussene befinner seg, overvåkning fra passasjerer med tilgang til AtB for klager via mobil og e-post, overvåkning fra politi ved fartskontroller og trafikkontroller, overvåking/oppfølging fra bedriften via teamleder og vognskadeinspektør og utfylling av daglig kontroll vognskader.

Mystery shopping oppsto på 1940-tallet i USA for å måle ansattes integritet. En mystery shopper eller «ukjent kunde» ansettes av bedriftsledere for å spionere på ansatte i enhver bransje, men de vanligste er butikker, restauranter, kinoer, banker, sykehus, barer, hurtigmatkjeder, super-markeder, kirker, legekontorer, offentlige transittsystemer, bilforhandlere, bensinstasjoner, trenings-sentre, begravellesbyråer og universiteter. Dette gjelder hvor som helst hvor mennesker er behandlet som en «kunde». Den mystiske forbrukerens spesifikke identitet er ukjent for de ansatte som overvåkes.

Den «ukjent kunden» utfører bestemte oppgaver på oppdrag av en bedriftsledelse, som å kjøpe et produkt, stille spørsmål, registrere klager, observere eller måle kvaliteten på bedriftens tjenester eller for å samle spesifikk informasjon om produkter. For eks. kan en «ukjent kunde» besøke en restaurant for å spise et måltid, eller bli sendt på oppdrag for å observere servicen på en kino eller til en bank. Vedkommende skal merke seg spesifikke forhold ved produkter eller tjenester. Etter at oppdraget er utført, fylles et spørreskjema ut og gir svar på forholdene som undersøkelsen skal avdekke. Eksempler kan være om

servitøren ga god service? Informerte butikkassistenten om spesialtilbudet? osv. «Den ukjente kunden» gir deretter detaljerte rapporter til bedriftsledelsen om sine erfaringer. Arbeiderklassen og fagbevegelsen har en utfordring i å slå hardt tilbake mot sterke kapitalkrefter i en nyliberalistisk tidsalder. Markedsføring av høyrekreftenes ideologi presser på for å om-danne våre tanker og praksis bort fra vårt verdigrunnlag frihet, likhet og solidaritet til å se på oss selv som indi-vi-duelle konsumenter. I et nyliberalt samfunn blir service ansett som en vare, forbrukervalg hylles som sivil frihet, og hvert sosialt forhold er forstått som en transaksjon mellom leverandør og kunde. I slike samfunn kan «ukjente kunder» bli utplassert som spioner i utgangspunktet overalt i arbeidslivet. Forskeren Hanne O. Finnestrand ved SINTEF har i bladet «Bygningsarbeideren» i 2011 uttalt at hun mener det ligger et enormt utnyttet potensiale i partssamarbeidet, og at en større bevissthet om dette vil kunne motvirke en del av de negative trendene vi er vitne til i norsk arbeidsliv, som innleie, oppsmuldring av fagkompetanse, og dårlig samarbeid mellom ulike nivå og funksjoner i bedriftene.

Å samarbeide i det daglige. Samspill mellom arbeidere, funksjonærer og ledelse på den enkelte be-drift hvor vi i Norge har kompetanse i komplette verdikjeder har gitt bedre resultater enn i andre land. En arbeidskultur med erfaringsbasert kompetanse har gitt norsk næringsliv bedre utviklings-evne enn midlene som årlig brukes på forskning og utvikling skulle tilsi. Norske fag-arbeidere har tradisjon for å kunne arbeide selvstendig, og sier fra når noe kan gjøres annerledes og bedre. I andre arbeidslivskulturer er det ofte vanntett skott mellom ulike ledd og nivåer i produksjons-prosessen.

Arbeidsmiljøloven § 4-2. Krav til tilrettelegging, medvirkning og utvikling.

(2) I utformingen av den enkeltes arbeidssituasjon skal: a) det legges til rette for at arbeidstaker gis mulighet for faglig og personlig utvikling gjennom sitt arbeid, b) arbeidet organiseres og tilrettelegges under hensyn til den enkelte arbeidstakers arbeidsevne, kyndighet, alder og øvrige forutsetninger, c) det legges vekt på å gi arbeidstaker mulighet til selvbestemmelse, innflytelse og faglig ansvar, d) arbeidstaker så langt som mulig gis mulighet til variasjon og for å se sammenheng mellom enkeltoppgaver, e) det gis tilstrekkelig informasjon og opplæring slik at arbeidstaker er i stand til å utføre arbeidet når det skjer endringer som berører vedkommendes arbeidssituasjon.

Bedriftene i samarbeid med de tillitsvalgte og hovedverneombud / verneombud bør sammen ut-vikle en felles forståelse av hvordan overnevnte lovparagraf skal gjennomsyre bedriften på alle nivåer. Vi kan ikke akseptere et arbeidsliv som utvikles i en retning der det pøses på med kontrollrutiner, prosedyrer og uproduktive kontrollører.

Det kan hende det er eierens bedrift – men det er vår arbeidsplass! Arbeidslivet handler mye om hva slags menneske- og samfunnssyn som skal dominere norsk arbeids- og samfunnsliv. Ønsker vi et samfunn der det er sterke status- og lønnskille mellom ledere og planleggere på den ene siden og arbeiderne på den andre, hvor noen skal ha som jobb å kommandere, mens andre bare skal ut-føre? I Arbeiderbevegelsens historie i Norge kan vi lese: «Fagforeningenes interesse gikk ut på å insis-tere på at kjøp og salg av «arbeidskraft» alltid handlet om hele mennesker, om en hel arbeider med en familie. ... Med andre ord: Fagforeningene aksepterte ikke at eieren av produksjonsmidlene kunne gjøre med «sitt» hva han ville.»

I Arbeidsmiljøloven fra 1977 er et av de viktigste formålene å sikre «en meningsfylt arbeidssituasjon», og at «arbeidsgiver og arbeidstakerne i virksomhetene selv kan ivareta og utvikle sitt arbeids-miljø.» Som mennesker har vi behov for å lære og utvikle oss i jobben, vi har behov for anseelse og det å ta egne beslutninger. Arbeids-plassen er det stedet vi oppholder oss mest i våken tilstand – da bør vi ha forventninger til innholdet også!

Den danske økonomen Gert Tinggaard Svendsen har uttalt: «Kontroll er bra, men tillit er billigere. Vi snakker om en avgjørende konkurransefordel i det 21. århundre. Hvis du kan gjøre ting basert på tillit, sparer du en masse papir- og kontrollarbeid. Det smører samfunnets tannhjul, og det gir innovasjon. Når det er tillit flyter informasjonen bedre. Du kan si ting til dine overordnede uten at de gir deg sparken. Det betyr at mange gode ideer i Danmark kommer nedenfra og opp.»

Selvstendige, faglig dyktige og engasjerte arbeidere skaper i et arbeidsliv basert på tillit i stedet for kontroll gode resultater innen produktivitet, kvalitet og utvikling, nyvinninger og forbedringer av tjenester og produksjon.

Valg av lederstil. Alle bedrifter har et valg om hvordan de ønsker å lede arbeidet. To ytterpunkter kan oppsummeres slik: 1) Gammel og dominerende lederstil, basert på autoritær ledelse, individuelle rangeringer internt i bedriften, et klart skille mellom de som utvikler, planlegger og utfører arbeidet, dårlig informasjonsflyt og usikkerhet, uproduktive kontrollsystemer, mistenkelig-gjøring og motarbeiding av partssamarbeid. 2) Nyskapende og tillitsbasert ledelse, med tett kontakt mellom de som utvikler, planlegger og utfører arbeidet, små lønnsforskjeller, god informasjonsflyt på alle nivåer, god forutsigbarhet, opplæring og tilrettelegging, bedriftskultur gjennomsyret av tillit, sterke fagforeninger, likeverdige og godt partssamarbeid og faste ansettelser med et sterkt individuelt oppsigelsesvern.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#209 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.4 Arbeidsmiljø, Linje 741

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil

1. kreve tilbake tapte rettigheter i arbeidsmiljøloven som er svekket av den tidligere H/FrP regjeringen og deres støttepartier V og KrF. Dette må skje både via lov og tariffoppgjør. Aktuelle krav i tariffoppgjør er medbestemmelse mot midlertidige ansettelser, sentral faglig kontroll med lokale arbeidstidsordninger og fagforeningers kollektive søksmålsrett ved ulovlig innleie.
2. være pådriver for at flere enn de om lag 50 kommunestyre og fylkeskommuner som har vedtatt å opprettholde praksis med faste ansettelser, gjør dette selv om arbeidsmiljøloven er endret.
3. fortsatt bekjempe Høyre/V/KrF-regjeringa og deres støtteparti FrP ved politiske demonstrasjoner og aksjoner, og ved bruk av andre passende virkemidler og oppmuntre LO, YS og UNIO til å videreføre arbeidet i den faglige alliansen både sentralt og lokalt.
4. starte en kampanje for å fremme konkrete krav for å forbedre arbeidervernet i AML.
5. arbeide for at arbeidsmiljøloven skal gjøres gjeldende for oljearbeiderne på flerbruksfartøy.
6. ta initiativ til en landsomfattende aksjons- og demonstrasjonsdag mot Arbeidstidsutvalgets forslag.
7. at rød-grønne partier garanterer for at alle forverringene av arbeidervernet i arbeidsmiljøloven blir reversert etter Stortingsvalget 2021, herunder at kun forbund med innstillingsrett må ha adgang til å godkjenne unntak fra arbeidstidskapittelet utover dagens bestemmelser til å inngå lokale avtaler, inklusive gjennomsnittsberegning av den alminnelige arbeidstid (jfr. Arbeidsmiljøloven § 10-12 Unntak).

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet ser ikke forslaget som passende i et handlingsprogram.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Arbeidsmiljøloven (AML) ble innført i 1977 som en vernelov for å hindre at ansatte ble utnyttet eller gikk med på å drive rovdrift på seg sjøl. Til tross for den landsomfattende politiske generalstreiken 28. januar 2015, kom Høyre/FrP-regjeringa, med støtte fra

Venstre og KrF, arbeids-kraftkjøperne i møte ved at Stortinget vedtok forverringer av loven fra 1. juli 2015.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#265 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.5 Arbeidstid

LOs ungdomsutvalg

Nytt kulepunkt

LO vil at

Når antallet årsværk overstiger en viss prosent, der det jobbes etter turnus, kan det stilles krav til at det tilrettelegges for turnus med 3. hver arbeidshelg, for alle uansett annsinitet.

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener at en slik ordning vil føre til flere helgevakter for de som arbeider deltid. I kampen for hele stillinger kan helgearbeid være et av tiltakene, men det blir feil å bruke dette. Forbunda som i dag arbeider med dette, har mange andre innfallsvinkler enn denne.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Yrkesgrupper der det jobbes etter turnus, er det viktig å få nok hviletid, samt unngå ubekvem arbeidstid så langt det lar seg gjøre i henhold til AML. Derfor er 3. hver helg en løsning på mindre slitasje hos arbeidstakeren.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#210 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.5 Arbeidstid, Linje 776

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil at fast ansettelse i full stilling må være en rettighet ved at retten til utvidet arbeidstid for deltidsansatte må være reell og retten til fast heltidsansettelse må lovfestes. Vi vil at minst 70 % av alt normalt fravær, sykefravær, permisjoner og ferie, skal dekkes av egne fast ansatte.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Hvert enkelt individ har behov for å kunne føle seg selvstendig, og da er heltidsarbeid det som gir trygg forutsigbar lønn og avsetninger for framtidig pensjon. Det igjen gir en arbeidstaker mulighet til å føle/greie seg selvstendig og uavhengig til å stå på egne ben.

Loven må si at arbeidskraftkjøperen skal tilby heltidsstilling istedenfor deltid der det åpenbart er mulighet for det. Loven må si at bedriften om nødvendig må dokumentere hvorfor det er behov for deltid / midlertidighet på en arbeidsplass. I dag er det slik at det er den tillitsvalgte / ansatte som må skaffe dokumentasjon for å få en bedrift til å erkjenne, kartlegge og analysere om det er riktig forhold mellom heltidsstillinger på bedriften kontra bruk av deltid og midlertidige ansettelser.

Vi påstår at det ofte er mer lønnsomt med en heltidsansatt, som naturligvis har større oversikt og innsikt i sitt daglige arbeid på sin arbeidsplass enn en som er der bare av og til eller på midlertidig basis. Heltid gir mer eierskap og skaper mer lojalitet, heltid fører til mindre fravær og høyere produktivitet.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#85 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.5 Arbeidstid, Linje 779

LO i Stjørdal og Meråker

Linje 783: nytt kulepunkt: «jobbe for reduksjon i arbeidstiden, herunder 6-timers dag/30 timers uke

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: I kampen for hele stillinger kan helgearbeid være et av tiltakene, men det blir feil å bruke dette. Forbunda som i dag arbeider med dette, har mange andre innfallsvinkler enn denne. For deltajert for LOs handlingsprogram.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Klar tekst

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#431 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.5 Arbeidstid, Linje 779

LO i Stjørdal og Meråker

Linje 779: stryk «som hovedregel»

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Klar tekst.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#211 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.5 Arbeidstid, Linje 781

LO i Trondheim

Endringsforslag

LO vil sikre retten til hele, faste stillinger for alle arbeidstakere.

endres til

LO vil sikre rettigheter om fast ansettelse og hele stillinger i tariffavtalene, og styrke arbeidsmiljølovens bestemmelser ved å lovfeste retten til heltid.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Dette må bli normen i alle bransjer. Hvert enkelt individ har behov for å kunne føle seg selvstendig, og da er heltidsarbeid det som gir trygg forutsigbar lønn og avsetninger for framtidig pensjon. Det igjen gir en arbeidstaker mulighet til å føle/greie seg selvstendig og uavhengig til å stå på egne ben.

Loven må si at arbeidskraftkjøperen skal tilby heltidsstilling istedenfor deltid der det åpenbart er mulighet for det. Loven må si at bedriften om nødvendig må dokumentere hvorfor det er behov for deltid / midlertidighet på en arbeidsplass. I dag er det slik at det er den tillitsvalgte / ansatte som må skaffe dokumentasjon for å få en bedrift til å erkjenne, kartlegge og analysere om det er riktig forhold mellom heltidsstillinger på bedriften kontra bruk av deltid og midlertidige ansettelse.

Vi påstår at det ofte er mer lønnsomt med en heltidsansatt, som naturligvis har større oversikt og innsikt i sitt daglige arbeid på sin arbeidsplass enn en som er der bare av og til eller på midlertidig basis. Heltid gir mer eierskap og skaper mer lojalitet, heltid fører til mindre fravær og høyere produktivitet.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#212 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.5 Arbeidstid, Linje 782

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil at dagens unntak for søndagsstenging for utsalg av levende planter må begrenses til bare å gjelde utsalg der minst 90 % av omsetningen er levende planter.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Et samfunn har behov for en «annerledes» ukedag med fokus på andre ting enn forbruk. Til tross for dette har det i lengre tid også vært et trykk på utvidelsen av åpningstidene i butikk på hverdager. Tidene utvides både morgen og kveld, men det skal ikke brukes mer timer per butikk. Dette vil føre til at arbeidstiden blir utstrukt, færre ansatte på jobb til enhver tid, og alle må springe fortere. Dette vil igjen føre til dårligere ser-vice, at det blir vanskelig å rek-ruttere fagarbeidere og til at færre ønsker dette som yrke. Butikkdriverne er enig med fagbev-egelsen i at dette ikke er lønn-somt, men ingen av kjedene tør å være først ute med innskjerping av åp-ningstidene på grunn av konkurransesituasjonen.

Denne utviklingen kan ikke overlates til markedet slik som departementet legger opp til. Situasjonen for ansatte i tjenesteytende næring blir uforutsigbar og uholdbar. OECD sier at den kollektive fritiden er en av grunnene til at Norge er et av verdens beste land å leve i.

- Liv og helse blir ikke rammet om butikkene må holde stengt på søndager og sene kvelder
- Vil vi ha et samfunn som verdsetter andre ting enn økt forbruk
- Økt åpningstid vil gi ringvirkninger til mange flere yrkesgrupper som f. eks transport, ferskvare-produksjon, vektere, renholdere, håndverkere samt offent-lige tilbud - for eksempel barnehager.
- Utvidede åpningstider vil gjøre det stadig verre å overleve for de som ikke er en del av større kjeder.
- Varehandel og servicenæring vil kunne få problemer med å få tak i fagarbeidere og ansatte som ønsker å ha det som yrke.
- Økt press på veinett og mer forurensning er en konsekvens av utvidede åpningstider.
- Vi har alle behov for et pusterom, en "annerledes" dag, både som arbeids-takere og kunder.

Det hører så avgjort ikke med til fortidens betraktninger å forsvare og hevde retten til en felles sfære, hvor vi kan utvikle bånd til andre, og utveksle ideer og oppfatninger. Vi trenger en arena hvor vi kan definere kollektive ideer og konkrete mål for hva vi vil oppnå, og hvor det kan bygges organisasjonsmessig styrke til å endre og å forbedre

samfunnet. Denne innsatsen kan ikke omregnes til verdiskaping i kroner og øre, og kan heller ikke veksles inn i materiell gevinst for hver enkelt av oss.

Det er ikke bare handelsnæringens ansatte som merker et voldsomt påtrykk for utvidede åpningstider og større fleksibilitet. Dette skjer i praktisk talt alle næringer, og de grunnleggende problemstillingene er de samme. Et gjennomslag for denne utviklingen i handelsnæringen vil, på grunn av næringens størrelse i sysselsetting og økonomi, være avgjørende for de krefter som ønsker en oppløsning av de normer som fagbevegelsen sloss for å nå gjennom åttetimersdagen.

Fafo-rapporten «Arbeidskraftbehov ved søndagsåpent» viser at økningen av antall ansatte som vil måtte påregne og jobbe søndager vil være dramatisk. Utover de 245 000 ansatte i varehandelen som nå vil måtte forholde seg til søndag som arbeidsdag, kommer 47 000 arbeidere i tilstøtende bransjer. Dette dreier seg om frisører, kafémedarbeidere, ansatte i næringsmiddelindustri, renholdere, vektere og varetransportører. Samlet sett vil søndagsåpne butikker ramme om lag 290 000 sysselsatte. Dette tallet innbefatter også de 46 000 innen handelen som jobber søndager i dag.

Sammenlignet med dagens situasjon betyr dette en dobling av antall ansatte som må forholde seg til søndag som en arbeidsdag. Det er bekymringsfullt at det i stor grad er lavløns- og kvinneyrker som skal rammes. Flere må jobbe på mer ukurante tider med større kvelds- og helgebelastning.

Vi trenger annerledesdagen, og den må være felles. En felles fridag er noe av det som gjør oss til et samfunn. Annerledesdagen gir rom for rekreasjon og hvile, fellesskap og samvær med venner og familie. Vi trenger annerledesdagen i frivillig arbeid, idretten og kulturlivet. Den enes frihet til å handle kan ikke ses isolert fra den andres frihet til å ha fri.

Det er ikke noe folkekrav å viske ut forskjellen mellom hverdag og helg, og det er ikke bare fagbevegelsen som er imot. Handelsstanden, miljøbevegelsen og kirken er blant meningsfellene mot regjeringens forslag.

LO støtter Handel og Kontors kamp i spørsmålet om åpningstider i varehandelen. Ansatte i varehandelen har i de siste 25 årene stadig måttet tåle press på sine arbeidstider. I dag er det ikke noe lovverk som gir disse arbeidstagerne beskyttelse mot arbeidstid til alle døgnets tider. Lov om helligdager og helligdagsfreden, som er den lov som beskytter mot arbeid på søndager, er blitt en sovende lov som ikke følges opp av verken politi eller andre myndigheter.

Bystyret i Trondheim vedtok følgende uttalelse 18.06.09 med 53 (37AP, 7SV, 3Rødt, 2MDG, 3KrF, 1PP) mot 32 stemmer (13H, 13FrP, 3V, 2Sp, 1DEM).

Åpningstider. En hel bransje, både bedrifter og arbeidstakere, er enige om at det er nødvendig med en klargjøring av unntak i helligdagsloven for bedrifter som vesentlig selger levende planter. Arbeidstakere fordi de mener bare nødvendig arbeid skal foregå på søndag og bedrifter for å sikre like konkurransevilkår. Uten en slik klargjøring vil vi få en utvikling der flere utnytter dette som et smutthull for å kunne holde åpent. I strid med lovens intensjon. Bystyret i Trondheim vil derfor avgi følgende uttalelse til Storting og regjering:

Forslag til uttalelse: «MER FELLESE FRITID. I dag er det slik at de som jobber i bedrifter» som i det vesentlige selger levende planter og hageartikler» (jf. helligdagsloven) er unntatt fra kravet OM å holde stengt søndager. En del av disse aktørene selger mye mer enn «levende planter og hage-artikler», noe som fører til at flere aktører i bransjen opplever det slik at enkelte aktører får et uforholdsmessig stort konkurransefortrinn når noen få får lov til å holde åpent én dag mer enn de andre.

Helligdagsloven er det eneste i lovverket som nå beskytter folks mulighet til en felles fridag i uka. I et stadig mer hektisk samfunn er det viktig å bevare en slik dag. For å unngå en uthuling av lovverket oppfordrer Trondheim bystyre Stortinget til å vedta en for-skrift til lov om helligdags- og helgefred som lyder som følger: «Med utsalgssteder i lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred § 5 andre ledd nr. 9 menes virksomheter hvor blomster, planter og andre levende hageartikler utgjør mer enn 90 prosent av omsetningen.»

LO kongressen i 2009 vedtok følgende i LOs handlingsprogram for 2009 – 2013: «LO ønsker at den enkelte arbeidstaker skal ha mulighet for å kombinere arbeid og familieliv. Søndagen som kollektiv fridag har en selvstendig verdi for vårt samfunn. LO vil arbeide for at myndighetene bruker den mulighet de har til å regulere søndagshandelen for å hindre utglidninger.»

LO kongressen i 2013 vedtok følgende i LOs handlingsprogram for 2013 – 2017: «Søndagen som kollektiv fridag har en selvstendig verdi for vårt samfunn. LO vil arbeide for at ansatte innen varehandelen også blir omfattet av Arbeidsmiljølovens forbud mot arbeid på natt, søndag og helligdager. Gjeldende lovverk må effektivt følges opp og tilsynsansvaret må påhvile Arbeidstilsynet.»

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#213 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.5 Arbeidstid, Linje 782

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil stille krav ved framtidige tariffoppgjør om gradvis å innføre 6-timersdag / 30-timersuke med full lønnskompensasjon.

Regionrådets flertallsinnstilling (15 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Viser til kompromisset mellom Fagforbundet og Fellesforbundet på siste LO-kongress. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som snart skal komme med konkrete tiltak for en arbeidstidsforkortelse. Dette kan føre til en sårt tiltrengt fremgang i arbeidet med arbeidstidsforkortelser. Fremgang i arbeidet er viktigere enn en ny konflikt rundt 6 timers dag formuleringer.

Regionrådets mindretallsinnstilling (2 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Den internasjonale arbeiderkongressen vedtok at 1. mai 1890 skulle 8-timers normalarbeids-dag kreves i alle land. Den russiske revolusjonen i 1917 inspirerte til aksjon for kravet. Arb-eiderne skulle ta 8-timersdagen ved å gå fra arbeidsplassene. 2. mai 1918 er en merkedag i kampen for 8-timersdagen. På mange industriarbeidsplasser oppfordret Arb-eider-rådene: «Dersom 8-timersdagen ikke er på plass innen 1. mai, tar vi den fra og med 2. mai.» Mange fulgte opp-fordringen. En sterk organisert arbeiderbevegelse presset Venstre-regjeringa og den fagforeningsfiendtlige statsministeren Gunnar Knudsen. Normalarbeidsdagen ble avgrensa til 8 timer i en permanent lov om 48 timers arbeidsuke basert på 6 arbeidsdager, vedtatt på nyåret i 1919. Historiker Edvard Bull skrev om dette: «Den sociale revolution kommer, naar arbeiderklassen er blitt den sterkeste i samfundet. (..) Det er de faktiske magtforhold som bestemmer dens komme, ikke beslutninger.»

Som følge av skjerpet internasjonal konkurranse, økt kapitalistisk rasjonalisering og krakket i 1929, vedtok LO-kongressen i 1931 å kreve 6-timers arbeidsdag med full lønnskompensa-sjon. Deling av arbeid for å unngå arbeidsløshet blant arbeidskamerater, var i fagbevegelsen ledsaget av konsekvent å bekjempe overtidsarbeidet i økonomiske krisetider. Siden er refor-mer gjennomført i 1959, 1968 og 1976 med henholdsvis 45, 42,5 og 40 timers uke. Kvinne-be-vegelsen gjenreiste 6-timers kravet i 1970-åra. LO-kongressen i 1985 vedtok dette. Bevege-lsen spilte en viktig rolle for lik arbeidstid for arbeidere og funksjonærer. 37,5 timer arbeids-uke og 7,5 timer normalarbeidsdag for dagarbeidere ble gjennomført i tariff-oppgjøret i 1986. Siden vedtok LO-kongressen i 2005 å kreve forsøk med 6-timersdagen. LO-kongress-en 2017 vedtok: LO vil i perioden utarbeide en plan for hvordan man kan gå vid-ere med arbeids-tids-reduksjoner. Planen må ha et helhetlig perspektiv og bygge på erfar-inger fra nasjon-ale og inter-nasjonale forsøk i ulike bransjer og sektorer, herunder 6 timers dag/30 timers arbeidsuke.

Samfunnet har råd til kortere daglig arbeidstid. Timeproduksjonen må være 28 % høyere i dag med 37,5 timers uke om lik produksjon skal oppnås som i 1919 med 48 timers uke. Men bruttonasjonalproduktet (BNP) var mer enn 15 ganger større i 2000 enn i 1920, jfr. tall fra nasjonalregnskapet og statistisk årbok. Til tross for arbeidstidsreduksjoner, ferieforlengelse og senket pensjonsalder. Korrigert for pris- og befolkningsutvikling, var BNP og konsum pr. person henholdsvis 8,9 og 4,9 ganger høyere i 2000 enn i 1920. En svært liten del av produktivitetsøkningen er derfor tatt ut i redusert arbeidstid.

Fra 1970 til 2000 økte antall sysselsatte mer enn utførte timeverk, pga. mange nye deltids-arbeidende kvinner og to arbeidstidsforkortelser. For fastlands-Norge økte BNP, antall sysselsatte, utførte timeverk, BNP pr. sysselsatt og BNP pr. timeverk henholdsvis 2,15 / 1,41 / 1,10 / 1,52 og 1,95 ganger i denne perioden. Å gå fra 7,5 til 6 timer utgjør 20 %. Selv om BNP-nivået i 2000 hadde blitt 20 % redusert, var likevel fastlands-Norges økonomiske vekst så sterk i 30-årsperioden at det ville vært rom for å bytte mellom vekst og arbeidstids-reduk-sjon. Økonomers beregninger viser at ingen spår omfattende økonomiske virkninger med vesentlige problemer, jfr. Norman-utvalget NOU 1987:9A og svensk offentlig utvalg Ds 2000:22.

På visse områder vil det nok være nødvendig med tilpasninger til 6-timerdagen. Med 30-timersuke fordelt på 4 dager vil 20 % av arbeidsreisene falle bort for de som har lang arbeidsreise. Det oppleves som en stor gevinst tidsmessig og økonomisk. Mindre transport reduserer også klimagassutslippene. Og i hensiktsmessige bransjer vil 6-timers arbeidsdag enklere kunne innføre 2-skift ordninger med 12 timers driftstid og økt produktivitet.

6-timersdagen vil bety full jobb og full betaling for deltidsansatte kvinner. Deling av hjemmearbeidet kan bli reelt ved at det blir slutt på kvinnes dobbeltarbeid. Kvinner vil kunne finne anledning til mer aktiv deltakelse i sosialt, kulturelt, politisk, og faglig-politisk liv ved at det blir mer tid til allsidig utfoldelse av evner og krefter.

6-timerdagen vil kunne ha dobbel effekt ved å redusere utstøting fra og senke terskelen inn i arbeidslivet. I 1998 hadde 36 % av uføre sykdomsdiagnose knyttet til muskel-skjelett-systemet og bindevev. 23 % skyldtes 'psykiske lidelser og atferdsforstyrrelser' (Sandman-utvalget 2000:tabell 4.18). Disse diagnosene er også hovedårsakene til langtids sykefravær. Ifølge prognoser fra Rikstrygdeverket og Holdenutvalget (NOU 2000:21), vil antall alders- og uførepensjonister øke fra henholdsvis 520000 og 160000 i 1980 til 975000 og 378000 i 2030.

6-timersdag med full lønnskompensasjon ble innført som to-skiftordning ved industri-bed-riften Tine Heimdal. Det ble satset på tettere samarbeid mellom tillitsvalgte og bedrifts-led-elsen, på fagopplæring, og på å gi større inn-flytelse og ansvar til ansatte på arbeids-opp-gaver. Arbeidsforskningsinstituttet har evaluert erfaringene og effektene på arbeidsmiljøet, trivsel, fysisk og psykisk helse, utnyttelse av lokaler og utstyr, arbeidseffektivitet og produktivitet. Sykefraværet var i 2006, før oppstart av 6-timersdag, på 11,5 %. I 2013 var det 5,9 %. Produktiviteten har økt med 30 %. Resultatene viser økt livskvalitet for de ansatte. Til tross for dette reverserte konsernledelsen i TINE i 2019 denne ordningen på grunn av generelle kostnadskutt, mot de tillitsvalgte og ansatte sine krav til justeringer av arbeidstidsordningen.

I en undersøkelse i 2010 stilte Framtiden i våre hender spørsmålet: Foretrekker du økt kjøpe-kraft eller kortere arbeidstid? 70,7 % av fagorganiserte svarte kortere arbeidstid. En kam-panje bør derfor startes for at flest mulig krav reises før kommende hoved-tariffopp-gjør om gradvis å innføre 6-timersdag med full lønnskompensasjon. Det bør utvikles brede allianser for kravet, blant annet med miljøbevegelsen. Strategiske drøftelser må føres om gjennomføringen i praktisk handling.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#214 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.5 Arbeidstid, Linje 782

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil kreve at 37,5 timers arbeidsuke må lovfestes for å harmoniseres dagens lovbestemmelser med nåværende tarifferte arbeidstid.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#87 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.6 Likestilling og likelønn, Linje 786

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Linje 786 Sette inn: Ufrivillig deltid påvirker særlig kvinners pensjonsoppsparing og bør bekjempes. Heltidsjobb og en selvstendig inntekt man kan leve av nå og i fremtiden er avgjørende for kvinners likestilling.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende ordlyd:

Ufrivillig deltid påvirker pensjonsoppsparing og bør bekjempes. Heltidsjobb og en selvstendig inntekt man kan leve av nå og i fremtiden er avgjørende for likestilling.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Kvinnedominerte yrker har den siste tiden vist seg å være særdeles viktig (spesielt med tanke på Covid-19), og det er nå på tide at typiske kvinneyrker også verdsettes med pensjon fra første krone. I 2020 burde det være en selvfølge at kvinner har like stor rett på heltidsstillinger som menn, og at kvinner har like stor mulighet til å forsørge seg og sine uten å være avhengig av andres inntekt i tillegg.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#215 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.6 Likestilling og likelønn, Linje 793

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Reell likestilling forutsetter økonomisk likestilling! Hvis alle jobbet heltid i 2018, ville kvinner i gjennomsnitt hatt 87,1 % av menns lønn. Deltid og midlertidige stillinger rammer kvinner i større grad enn menn, og overtid- og bonusordninger øker skjevheten, slik at ulikheten er mye større enn 87,1 % om vi ser på faktisk utbetalt lønn. Den regjeringsoppnevnte Likelønns-kommisjonen 2006-2008 foreslo en likelønnsnett til et lønnsloft for ut-valgte kvinne-dominerte yrker i offentlig sektor. Forslaget om 3 milliarder kroner vil være en god be-gynn-else.

Regionrådets flertallsinnstilling (16 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener at likelønnsnett ikke er det beste virkemidlet for å få til en varig utjevning av lønnsforskjeller.

Regionrådets mindretallsinnstilling (1 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Siden Norge ratifiserte ILO-konvensjonen om likelønn i 1959 har utjevning av lønn mellom kvinner og menn vært overlatt til partene innen rammen av tariffoppgjørene. Kvinnelønna utgjorde 84,7 % av mannlønna i 2009, 85,0 % i 2010, altså opp 0,3 prosentpoeng. Med denne farten opp-nås like-lønn om 50 år. Tall fra Teknisk beregningsutvalg for inntektsoppgjørene (TBU) viser at heltidsansatte kvinner i 2013 tjente 88,3 prosent av det mennene gjorde. Det var en økning på 1,1 prosentenheter fra 2011. I 2013 var gjennom-snittslønnen for heltidsansatte kvinner 453 600 kroner, mens den var 513 600 kroner for menn. Hvis kvinnenens andel av mannlønnen hadde vært som i 2011, ville kvinner i gjenn-om-snitt tjent 5700 kroner mindre i 2012. En økning på 1,1 prosentenheter kan se lite ut, men hvis en ser bakover, tok det mange år å oppnå samme økning. I 2002 var andelen 86 prosent, mens den i 2011 var 87,2 prosent. Basert på den nære historien var økningen i 2015 omtrent like stor som økningen i de ni foregående årene. Det er allikevel på tide å innse at likelønn ikke kan oppnås innen ramm-en av dagens tariffoppgjør. Det han-dler både om at rammen er for liten, om for-hand-lingsmod-ellen og om at for-sørgerpre-misset og ulikelønna historisk er bygd inn i tariffsys-t-emene. Dersom dette skal brytes, må staten bi-dra med egne midler, med tydelige føringer. Ikke bare én gang, men fram til likelønn er opp-nådd. Ulikelønn må anerkjennes som et samfunnsmessig problem som krever politiske tiltak.

Likelønnskommisjonen foreslo en likelønnsnett som skal brukes til et lønnsloft for ut-valgte kvinne-dominerte yrker i offentlig sektor. En strategi med direkte lønnsloft er nødvendig; både for å heve de kvinnedominerte gruppene med høy-ere utdanning og for å heve kvinne-domin-erte yrkesgrupper med og uten fagut-danning. Forslaget om 3 milliarder er en god be-gynn-else. Kvinnepotten må mål-rettes mot å heve kvinners lønn

for å utjevne forskjellene mellom kvinner og menn og oppnå likelønn. Store lav-lønnsgrupper er kvinnedominerte og kvinner med utdanning, særlig på høyskolenivå, tjener langt mindre enn menn med tilsvarende utdanning. En slik kvinnekatt kan enklest brukes til å heve lønna i offentlig sektor, der stat og kommune er direkte motpart. Andelen yrkesaktive kvinner som jobber i offentlig sektor er på 47 %, og derfor vil heving av lønna her ha ringvirkninger for andre kvinneyrker.

Samtidig trengs det også tiltak for å heve lønna i kvinnedominerte bransjer i privat sektor. Partene må lage en opptrappingsplan som bidrar til at kvinnedominerte grupper kommer opp på linje med tilsvarende mannsdominerte yrkesgrupper. En opptrappingsplan må ikke begrenses til hver enkelt bransje, men se på lønnsutviklingen mellom kvinner og menn på tvers av forbund. Heving av tariffavtalenes minstelønnsatser vil være ett viktig virkemiddel.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#216 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.6 Likestilling og likelønn, Linje 814

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

- LO vil bekjempe ulik lønn i privat og offentlig sek-tor, både innad i sektorene og mellom disse. Lønnspolitikken skal bygge på lik status og lik lønn for arbeid av lik verdi på tvers av kvinne- og manns-domi-nerter yrker.
- LO vil kreve at Regjeringen / Stortinget avsetter ekstra-ordinære likelønns-potter i offentlig sektor ved de komm-ende tariff-opp-gjør, og at arbeids-liv-ets part-er forhand-ler fordelingen av disse.
- LO vil kjempe for å avvikle det individuelle og «trynefaktorbaserte» lokale lønns-systemet i offentlig sektor.

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener at likelønns-pott ikke er det beste virkemidlet for å få til en varig utjevning av lønnsforskjeller. Siste kule-punkt er et tariffkrav og bør ikke stå i LOs handlings-program.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#86 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.6 Likestilling og likelønn, Linje 815

LO i Stjørdal og Meråker

Linje 815:Utvide teksten:Prioritere likelønn og lavtlønnsgrupper i tariffoppgjørene, «og sørge for at lavtlønnstillegg kommer de faktisk lavtlønte til gode.»

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Nå må de som er lavlønnede få tilleggene sine uten at de med høy lønn i samme tariffområdet er med å påvirker lavtlønnstillegget

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#88 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.6 Likestilling og likelønn, Linje 815

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Nye kulepunkt linje 815:

- Inngå likestillingsavtaler i bedrifter med tariffavtale

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Bør løftes fram nå, for å kunne bli en del av alle tariffavtaler i fremtiden.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#89 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.6 Likestilling og likelønn, Linje 815

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Endre kulepunkt 1 linje 815 til :

Erkjenne ulikelønn som et problem, og prioritere likelønn og lavtlønnsgrupper i tariffoppgjørene.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

For å fullt ut kunne gjøre noe med et problem må problemet erkjennes. Det er framdeles mange bortforklaringer på hvorfor og om det er kjønnsbaserte lønnsforskjeller. Derfor er det også viktig at å jobbe for at ulikelønna erkjennes, da kan det være lettere å få med seg flere på å prioritere likelønn og gjøre noe med det.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#90 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.6 Likestilling og likelønn, Linje 815

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Nye kulepunkt linje 815:

- Jobbe aktivt for å bekjempe ufrivillig deltid i typiske kvinneyrker som f.eks. varehandel og i helsesektoren

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende ordlyd:

Jobbe aktivt for å bekjempe ufrivillig deltid.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Det er utbredt med deltidsstillinger i typiske kvinneyrker, dette gjør det utfordrende å kunne forsørge en familie på bare en inntekt. Ansatte i kvinneyrker tvinges også til å ha flere jobber som gjør familieplanlegging vanskelig.

8. Handlingsprogrammet

4. Å jobbe

#91 LOs Trøndelag

4. Å jobbe, 4.6 Likestilling og likelønn, Linje 818

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Endre kulepunkt 3 linje 818 til:

Støtte opp om og arbeide for tiltak som bedrer kjønnsbalansen i utdanning og arbeidsliv.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

For å få bort myten om kvinne- og mannsarbeid må det jobbes for og fremmes at det er like muligheter for utvikling og karriere innenfor alle yrker, uavhengig av hvilket kjønn den enkelte tilhører.

8. Handlingsprogrammet

5. Å dele

#217 LOs Trøndelag

5. Å dele, 5.1 Fordeling gjennom lønn, Linje 837

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Høyrekrefter har til enhver tid brukt arbeidsløshet som et middel for å disiplinere arbeidsfolk og fagorganiserte fra å stille klare krav til høyere lønn og bedre arbeidsvilkår.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Arbeidsløsheten er fortsatt uakseptabelt høy og andelen av befolkningen (15 – 74 år) som er sysselsatte har gått ned. Før den økonomiske krisa i 2009 var andelen sysselsatte 72 %. SSB-tall fra 3. januar 2020 viser at 108.000 (3,8 % av arbeidsstyrken) var arbeidsløse, og andel sysselsatte var så lav som 67,5 %. SSB-tall fra 27. mai 2020 for mars 2020 viser at 101.000 (3,6 % av arbeidsstyrken) var arbeidsløse, og andel sysselsatte var fremdeles så lav som 67,8 %. Neste oppdatering kommer 24. juni 2020.

Arbeidsløsheten har vært skyhøy under koronakrisen, ikke minst på grunn av de mange permitterte. Fra 10. mars til 31. mars 2020 økte antall registrert arbeidsløse (helt ledige) hos NAV, som også inkluderer permitterte, fra om lag 65 000 til om lag 300 000. Antallet har deretter avtatt gradvis. 2. juni var det ifølge SSB registrert 171.400 helt arbeidsløse. Arbeidsløsheten er på vei nedover.

Forsker i SSB Thomas von Brasch uttalte 05.06.20 til Nettavisen: – Vi venter at bedringen i arbeidsmarkedet vil fortsette den kommende tiden. Målt ved

Arbeidskraftsundersøkelsen (AKU) ventes arbeidsledigheten å bli vel 5 prosent som årsgjennomsnitt for 2020. Deretter vil arbeidsledigheten falle gradvis til drøye 4 prosent i 2023.

8. Handlingsprogrammet

5. Å dele

#218 LOs Trøndelag

5. Å dele, 5.1 Fordeling gjennom lønn, Linje 851

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil kreve at regjeringen / Stortinget avsetter ekstra-ordinære likelønnsponter i offentlig sektor ved de komm-ende tariff-oppgjør, og arbeids-liv-ets part-er forhand-ler fordelingen av disse. I privat sektor er lønnsgarantiordninger med reguleringsmekanismer virkemidlet for å oppnå likelønn.

Regionrådets flertallsinnstilling (16 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener at likelønnsponter ikke er det beste virkemidlet for å få til en varig utjevning av lønnsforskjeller.

Regionrådets mindretallsinnstilling (1 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Ca. 70 % av lønnsdannelsen i NHO-områdene i industrien kommer i lokale for-handlinger i etterkant av det sentrale oppgjøret. Disse områdene legger samtidig rammene i det sentrale oppgjøret, også for alle andre grupper uten lokal for-handlingsrett. Disse gruppene blir da hen-gende etter i lønnsutviklingen. Og det blir utfordrende å rette opp store lønsmessige skjevheter, ikke minst for de store kvinnedominerte lavlønnsgruppene.

Frontfagsmodellen er ikke opprettholdbar over tid hvis enkelte områder / grupper systematisk får lavere lønnsvekst enn lønnsveksten i de internasjonalt konkurr-ansutsatte sektorene, inkludert lønnsveksten for funksjonærer og ledere. Front-fagsmodellen gir således mulighet til kompensasjon til områder / grupper som systematisk over tid er blitt hengende etter i lønnsutviklingen, som for eksempel lavlønnsstillegg og ekstra tillegg til kvinnedominerte områder.

8. Handlingsprogrammet

5. Å dele

#219 LOs Trøndelag

5. Å dele, 5.1 Fordeling gjennom lønn, Linje 851

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil at garantiordninger som trappes opp til minst 95 % av gjennomsnittlig industri-arbeiderlønn skal være hoved-metoden i tariffoppgjørene.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

5. Å dele

#220 LOs Trøndelag

5. Å dele, 5.2 Fordeling gjennom skatt, Linje 866

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil innføre grunnrenteskatt i oppdrettsnæringa.

Regionrådets flertallsinnstilling (14 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet er imot at det innføres grunnrenteskatt og er redd for at dette fører til masseoppsigelser og at næringen flytter bort fra norsk farvann.

Regionrådets mindretallsinnstilling (3 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Et utvalg ledet av økonomiprofessor Karen Helene Ulltveit-Moe fikk i 2018 i oppdrag fra finansdepartementet å utrede skattlegging av havbruksvirksomheten. I utredningen som ble avlevert i november 2019 foreslo flertallet i utvalget å innføre grunnrenteskatt på oppdrettsnæringen i Norge. Ikke uventet gikk NHO imot.

Vi mener påstand om frykt for at investeringene stanser opp og at det er fare for utflagging er grunnløse. Oppdrettsnæringen rømmer ikke landet om det innføres grunnrenteskatt.

Utvalget anslår grunnrenten i oppdrettsnæringen til å være 20 milliarder kroner årlig. Grunnrente er fortjeneste ut over normal fortjeneste. Utvalget foreslo på bakgrunn av dette en skattlegging som vil innbringe syv milliarder kroner til felleskapet. Oppdrettsnæringen vil altså sitte igjen med 13 milliarder i tillegg til den normale fortjenesten. Her blir det ikke smalhans og null til investeringer.

Utvalget har sett på Norges konkurrentland. Ikke bare er Norge overlegent størst med 52 % av all oppdrettslaks i verden. Norge er etter utvalgets mening også det landet som har best forutsetninger for vekst i næringen, rett og slett fordi vi har beskyttede fjorder og sjøområder med gode strømforhold, og oksygenrikt vann med gunstig temperatur for havbruksvirksomhet. Det er vanskelig å ta med seg fjordene ut av landet. I tillegg ligger Norge nærmest EU-markedet som har en sjølforsyningsgrad på bare 16 % på laks.

Norge er bygd opp på nasjonal kontroll av naturressursene, men dessverre har vi latt noen få store private konsern få kontrollen over de aller beste delene av fjordene våre. Det er en årlig gave på 20 milliarder kroner fra felleskapet til de rikeste vi har i dette landet. Å kreve tilbake en mindre del av denne ekstraprofitten er en rimelig leie av våre felles fjorder.

8. Handlingsprogrammet

5. Å dele

#221 LOs Trøndelag

5. Å dele, 5.2 Fordeling gjennom skatt, Linje 866

LO i Trondheim

Tilleggsforslag:

LO vil gjeninnføre arveavgiften.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Arveavgift er i utgangspunktet ein skatt som vert lagt på all arv og alle gåver. Ettersom det ikkje er ordinær inntektsskatt på arv og gåver, kan ein sjå på arveavgifta som ei erstatning for dette.

Ein kan og grunnje arveavgifta ved å visa til fordelingsomsyn. Den som mottek arv, blir tilført verdiar og vil dermed få større formue. Det er dei med høgast inntekt og høgast formue som mottek mest arv og gåver, og som betaler mest arveavgift. Arveavgifta bidreg difor til jamnare formuesfordeling i samfunnet.

Ei beslektta grunnjeving for arveavgifta ligg i skatteevneprinsippet. Dette inneber at skattebelastinga skal fordelast ut frå den evne skattytarane har til å bera sin del av skattebyrda. Ein som mottek større verdiar gjennom arv, vil ha evne til å betala arveavgift. Mykje arv er svært likvid, og for arva fast eigendom kan det som regel reisast kontante midlar ved sal, belåning eller utleige.

Arveavgiftssatsane utgjorde i perioden 2009-2013 0 % for beløp på 0-470.000 kroner for både barn/foreldre og andre arvingar, 6 % for barn/foreldre og 8 % for andre arvinger for beløp på 470.000-800.000 kroner og 10 % for barn/foreldre og 15 % for andre arvinger for beløp over 800.000 kroner. Arveavgifta utgjorde i følgje SSB i 2011 1,605 milliarder kroner i inntekter til staten.

Frå 1. januar 2014 er det ikkje lenger arveavgift på gåver som er gitt etter den dato, eller for arv etter personar som døydde i 2014 eller seinare. Arveavgifta vart avskaffa av Erna Solberg si første regjering (H og Frp) i det første statsbudsjettet deira for året 2014. Det finst dermed ikkje noko arveavgift i Noreg per no, men det er framleis rom for å gjeninnføre arveavgifta i lovverket dersom ei ny regjering i framtida ønskjer det.

I følgje SSB-forskar Rolf Aaberge er formue den viktigaste årsaka til auka økonomisk skilnad i Noreg. Slik det er no aukar skilnadene mellom folk i Noreg i eit urovekkjande raskt tempo. Det er ingen tent med. Eit skattesystem med arveavgift vil bidra til å redusera denne skilnaden. Det vil sikra betre fordeling av økonomiske ressursar og hindra opphopning av formuer hos dei rikaste. Skal dette fungera på ein god måte må dei som mottek svært mykje i arv skatta høvesvis meir enn dei som mottek lite. Eit politisk bestemt botnfrådrag i arveavgifta vil sikra at små arveoppgjer ikkje vert pålagt arveavgift. Progressivt aukande avgiftsprosent vil sikra at dei som skal arva store verdiar må skatta vesentleg meir.

Nokre tilleggsmoment

- God sirkulasjon i økonomien gjev sunnare økonomi enn fastfrosne formuer. (Ein føresetnad er sjølv sagt klima & miljø-omsyn. Ved betre økonomisk sirkulasjon kan ein lettare styra mot vedlikehald og reparasjon framfor for bruk og kast.)
- Meir pengar til det offentlege gjennom arveavgifta vil bidra til å sikra velferd og andre viktige oppgåver fellesskapet har ansvar for.

KJELDER:

<<https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fforskning.no%2Fpenger-ulikhet%2Fokonomisk-ulikhet-tre-arsaker-til-at-ulikheten-vokser%2F1300204&data=02%7C01%7Crigbj%40trondelagfylke.no%7C7c6dc6bb10e43e71a1a08d830656ec0%7Cb6334d0113b94531a3a6532e479d9a1a%7C0%7C1%7C637312559514118183&sdata=GIiSRPDamzDOPZkfY7IGUX%2BGokgQwcyj6IwyC8DesdI%3D&reserved=0>>

Litt fakta om formue og økonomiske skilnader: Hva med formuen? Økonomiske forskjeller kan måles ved å ta utgangspunkt i formuefordeling. SSB har sett på dette, senest i Økonomiske analyser 1/2017: Nettoformuen er svært skjevt fordelt blant husholdningene. I 2015 eide tidelen av husholdningene med høyest beregnet nettoformue over halvparten (50,6 prosent) av all nettoformue. De 1 prosent rikeste husholdningene eide 19,8 prosent, mens de rikeste 0,1 prosent – drøyt 2 300 husholdninger - eide 9,4 prosent av all formue. Formuesfordelingen har blitt skjevare de siste årene. Jon Epland i SSB har vært med på å lage statistikken, og sier til Faktisk.no: Formuesulikheten i Norge er relativt stor i sammenligning med en del andre land, ifølge OECD. Det er likevel vanskelig å si noe om de lange linjene når det gjelder utviklingen i formuesulikhet i Norge, siden opplysninger om markedsverdien på boligene, det viktigste formuesobjektet til folk flest, ikke kom med i statistikken før i 2010.

Formuesfordeling i OECD-landene er vist i

https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.keepeek.com%2FDigital-Asset-Management%2Foecd%2Femployment%2Fin-it-together-why-less-inequality-benefits-all_9789264235120-en%23page251&data=02%7C01%7Crigbj%40trondelagfylke.no%7C7c6dc6bbb10e43e71a1a08d830656ec0%7Cb6334d0113b94531a3a6532e479d9a1a%7C0%7C1%7C637312559514138173&sdata=bdqL3sqYMLw3qNXvJkF1nRz38naQ9mE3zh1eqCZw1bk%3D&reserved=0. Ny forskning viser at formuesulikheten kan være enda større enn de offisielle statistikkene viser, også i Norge. Grunnen er at store formuer er skjult i utenlandske skatteparadiser. Sammen med forskere fra Danmark og USA har Annette Alstadsæter ved Handelshøgskolen ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) sett på dokumenter fra SwissLeaks og informasjon fra Panama Papers og koblet disse sammen med tall fra skandinaviske skattemyndigheter: Hvis vi inkluderer skjulte utenlandsformuer kan de aller rikeste nordmennene være 30 prosent rikere enn det vi har trodd. Vår forskning viser at skjulte utenlandsformuer i de tre skandinaviske landene er svært sterkt konsentrert til de rikeste 0,01 % familiene, som utgjør nærmere 1100 husholdninger. Beregningene viser at denne gruppen i 2006 eide rundt halvparten av hele den skjulte utenlandsformuen fra Skandinavia. Disse pengene ikke er regnet med i de offisielle tallene. (Fra

<<https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fwww.faktisk.no%2Fartikler%2FVL%2Fhvorfor-oker-forskjellene-i-norge&data=02%7C01%7Crigbj%40trondelagfylke.no%7C7c6dc6bbb10e43e71a1a08d830656ec0%7Cb6334d0113b94531a3a6532e479d9a1a%7C0%7C1%7C637312559514138173&sdata=wPgXBAxrz0dzY6%2BG%2BnAYLt5IdsvLfGe88DTgmryFKBI%3D&reserved=0>>

8. Handlingsprogrammet

5. Å dele

#222 LOs Trøndelag

5. Å dele, 5.2 Fordeling gjennom skatt, Linje 868

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil kreve at alle selskaper som driver under samlebetegnelsen «delings-økonomi», men som i realiteten støtter skatteflukt og svart arbeid erklæres uønsket i Norge. LO vil arbeide for at liberaliseringa av drosjenæringa blir reversert.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende formulering:

Selskaper som driver "delingsøkonomi" og som legger til rette for skatteflukt og svart arbeid skal erklæres uønsket i Norge. LO vil arbeide for at liberaliseringa av drosjenæringa blir reversert.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Piratdrosjeselskapet Uber ikke på noen måte kan kalles «delings-økonomi». De driver tjen-esteformidling for profitt, og ikke deling av ressursene. Vi oppfordrer fagbevegelsen til å ta kampen om dette begrepet, for politiske høyrekrefter, arbeidskraftkjøpere og NHO planter en trojansk hest i befolkningens tanker med sin bruk av ordet «delings-økonomi» om det som i realiteten er løsarbeid og skatte-flukt, og organisert svart arbeid. «Delings-økonomi» er det når man spleiser på en snø-freser med naboen fremfor å eie hver sin. Uber har derimot et annet formål, nemlig fortjeneste. NHO er piratenes villige dekksgutt. Yrkestransportloven stiller en rekke kvalitetskrav til sjåførene og drosjene, bl.a. skal sjåførene ha vandelsattest. Løyvetallet er også politisk regulert. Når Uber opererer utenfor alt dette, kan de tilby billige tjenester på de lovlige arbeidernes bekostning. De øde-legger også drosjenes rolle som en regulert del av kollektivtilbudet. Kravet fra NHO før den reaksjonære Høyre-regjeringa sendte ut høringsforslag til ny taxilov, var at «den regulerte næringen» skulle møte piratene på halv-veien, ved å slippe dem til på markedet. Dette ville innebære angrep på sjå-førenes lønns- og arbeidsvilkår i et av Norges dårligst betalte yrker. Med sin kampanje for Uber, undergraver NHO vilkårene for ærlige arbeidsfolk. De underminerer politiske reguleringer, samtidig som de bevisst prøvde å endre terrenget i strid med gjeldende lovverk. I dette tilfellet var det NHO som adopterte fagbev-egelsens gamle slagord «tvers igjennom lov til seier».

I Samferdselsdepartementets høringsbrev av 01.10.18 om endringer i drosjereguleringen - oppheving av behovsprøvingen mv., fremgår det at forslagene innebærer lov- og forskriftsendringer ved endringer i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy og forskrift 26. mars 2003 nr. 401 om yrkestransport med motorvogn og fartøy. I tillegg ble det foreslått mindre endringer i forskrift av 30. september 2010 nr. 1307 om takstberegning og maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn.

I høringsbrevet fra departementet ble det hevdet at det over tid har vært indikasjoner på at drosjemarkedet ikke fungerer optimalt, og at The EFTA Surveillance Authority (ESA) i tillegg har pekt på at deler av regelverket er i strid med EØS-avtalen. Forslagene til regelendringer fra Høyre-regjeringa innebar en stor revisjon av drosjereguleringen, og hadde til formål å legge til rette for såkalt velfungerende konkurranse i drosjemarkedet. I følge Høyre-regjeringa skulle dette bidra til gode tilbud til de reisende og sikre et tilfredsstillende drosjetilbud i hele landet. Ifølge departementet skal lov- og forskriftsendringene gjøre det enklere å etablere seg i næringen og å drive virksomhet på en god måte, også basert på forretningsmodeller som tar i bruk ny teknologi. Et nytt regelverk skal ivareta de reisendes sikkerhet og bidra til en ryddig og seriøs drosjenæring, i overensstemmelse med EØS-retten.

Hovedpunktene i departementets forslag til lov- og forskriftsendringene var å:

- Oppheve antallsreguleringen med tilhørende driveplikt, tildelingskriterier og krav om hovederverv for drosjeløyver.
- Gi fylkeskommunene adgang til å tildele eneretter for drosjetransport.
- Videreføre krav om drosjeløyve, men lempe på innholdet i løyvekravet ved å fjerne kravet om faglig kompetanse for løyvehavere og lempe på kravene til økonomi.
- Innføre ett drosjeløyve for all persontransport med kjøretøy med åtte sitteplasser i tillegg til fører.
- Innføre 10-årige drosjeløyver.
- Flytte løyvemyndighet fra fylkeskommunene til Statens vegvesen.
- Oppheve sentraltilknytningsplikten for drosjer og innføre en plikt til loggføring av alle drosjeturer.
- Innføre fagkompetansekrav for fører av drosje.
- Innføre krav om at søker til kjøreseddel må ha hatt alminnelig førerkort i klasse B i minst to år før vedkommende kan tildeles kjøreseddel for drosje.
- Justere hjemmelen for fylkeskommunene til å kunne stille miljøkrav til drosjer, slik at miljøkrav må knyttes til kommunegrensene.

Lønns- og arbeidsvilkårene i drosjenæringa: H/FrP/V/KrF-regjeringas forslag til ny drosje-regulering i Norge var flere skritt i feil retning med tanke på lønns- og arbeidsvilkårene i bransjen. Drosjenæringa er prega av lange arbeidsdager og dårlig timelønn, noe som blant annet henger sammen med provisjonslønnsordninga. Ingen drosjesjåfører har «lønn mellom oppdrag»; venting på holdeplasser betales med 0 kroner per time. En undersøkelse nylig foretatt i 2018 qv Nordisk Transportarbeiderføderasjon viser at norske drosjesjåfører i gjennomsnitt arbeider nesten 52 timer per uke.

Regulering av antall drosjeløyver i storbyene: Å fjerne den politiske muligheten til å regulere antallet drosjeløyver i storbyene vil utelukkende tjene til å forverre problemet med dårlige lønns- og arbeidsvilkår. Her velger regjeringa å gi etter for ESAs krav om fri konkurranse og lik etableringsrett, og lar dette trumfe hensyn til både tjenestenes kvalitet og sjåførenes lønns- og arbeidsvilkår.

Sentraltilknytningsplikten: Regjeringas forslag om å fjerneplikten til å være tilknyttet drosje-sentral og å lempe på kravene til uniformering av bil, vil tilrettelegge for useriøse aktører i bransjen. Regjeringa ønsker å slippe til løs-arbeidende deltidssjåfører, som uten ansettelses-forhold og uten sosiale goder som sykepenge, feriepenge og pensjonsordning, skal inn og skumme fløten av markedet når etterspørselen er størst.

Fagkompetansekrav: Det er bra at fagkompetansekravene til sjåførene ble foreslått styrket, men dette hjelper lite når store deler av markedet overlates til sjåfører som mangler jobbtrygghet og sikkerhetsnett.

Deregulering av drosjemarkedet i storbyene: Å deregulere markedet i storbyene forsterker den sosiale dumpinga som allerede foregår i drosjebransjen, og underminerer de seriøse aktørene. LO i Trondheim krever at disse endringene ikke implementeres.

Den reaksjonære H/FrP/V/KrF regjeringa fikk 4. juni 2019 Stortinget med på å vedta en ny taxilov, som vil være en rød løper for uorganiserte taxipirater. Til tross for at 90

prosent av høringsvarene i forarbeidet til den nye loven var negative. Regjeringa er fakta-resistent. Loven ble ikke godt mottatt av næringa.

Loven vil gjelde fra 1. juli 2020, og betyr at fylkeskommunene ikke lenger kan legge begrensninger på antall drosjeløyver i kommuner med mer enn 20.000 innbyggere og mer enn 80 innbyggere per kvadratkilometer. Det gjelder 38 av landets kommuner der mer enn halvparten av landets befolkning bor.

De som skal kjøre drosje må imidlertid fremdeles ha løyve, men kravene for å få det, blir lavere. Man må ha klasse B-førerkort og bilene må fremdeles ha taksameter.

Derimot vil det ikke lenger være noe krav at drosjene er tilknyttet en taxisentral. Dette er sammen med frislippet av antall drosjer det verste med den nye loven. Mange tenker ikke på at drosjesjåførene ikke har betalt når de står stille og venter på neste tur. Sjåførene er provi-sjonsbetalt. Derfor er loven en oppskrift på sosial dumping siden det kommer flere inn på det samme markedet som skal kjempe om de samme drosjepassasjerene. Dette vil ta livsgrunnlaget fra seriøse drivere og at drosjesjåfør som heltidsyrke vil forsvinne i byene. Loven er en rød løper for uorganiserte pirater, og for selskaper som Uber og andre. Allerede i dag er drosjesjåføreryrket dårlig betalt. Det er vanlig med 12-14 timers vakter for at sjåførene skal kunne få en lønn å leve av. Da er det feil medisin å få enda flere inn på det samme markedet.

Vi kjøper heller ikke argumentet om at det vil bli billigere å ta drosje med frislipp av løyver. Varemerket til denne Høyre-regjeringen er at den er fakta-resistent, og ikke hører på fornuft. Det er åpenbart at regjeringen mener at deregulering og liberalisering av markedet skal løse alle problemer, men drosjemarkedet fungerer ikke slik. Tilbud og etterspørsel fungerer ikke når sjåførene kjører på provisjon. En deregulering vil bare gjøre ting verre, også for passasjerene. Man trenger ikke gå lenger enn til Sverige for å se at prisene er blitt høyere og mer uoversiktlige etter at man deregulerte. Her hjemme har vi de høyeste drosjeprisene i Oslo, samtidig som det er byen med flest drosjeløyver per innbygger fordi fylkeskommunen har vært slepphendt med å gi for mange løyver. All erfaring viser at konsekvensen av den nye taxilova kommer til å bli det motsatte av det regjeringen tror.

I Trøndelag fikk de rødgrønne partiene med seg Kristelig Folkeparti på å få til en bedre reguleringa av drosjemarkedet i regionen. Den muligheten er omtrent lik null med dagens sammensetning på Stortinget. Ulykken er at Kristelig Folkeparti har blitt med i Solberg-regjeringa. Hadde de stått utenfor kunne vi kanskje fått til en bedre løsning. Trolig vil den nye loven gjøre at selskap som Uber og andre vil etablere seg i Norge. Samtidig kan seriøse aktører med heltidssjåfører bli utkonkurrert av selskaper som baserer seg på deltidssjåfører. Det vil gjøre det vanskelig å skulle frata de nye selskapene muligheten til å kjøre drosjer om de allerede har fått kjøre to-tre år. Et lite halmstrå er imidlertid den kjøringen som gjøres for det offentlige i forbindelse med blant annet skole- og helsekjøring. Det er fremdeles mulig for politikerne å påvirker drosjenæringa gjennom de offentlige anbudene. Den delen utgjør i dag omtrent halvparten av inntektene for mange drosjesjåfører, men også her må det offentlige stille krav. Vi har jo sett blant annet på helsekjøringen i Oslo, at det offentlige vil at drosjene skal kjøre så billig at ingen drosjeselskap ønsker å ta jobben.

Fagbevegelsen må derfor før stortingsvalget 2021 kreve overfor venstresidas partier at liberaliseringa av drosjenæringa blir liberalisert. Med et nytt stortingsflertall med venstresidas partier etter stortingsvalget i 2021, må loven reverseres.

8. Handlingsprogrammet

5. Å dele

#223 LOs Trøndelag

5. Å dele, 5.3 Fordeling gjennom overføringer og offentlig tjenesteyting, Linje 892

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil at det må utbetales feriepenger av hele sykkelønsperioden, med lik proSENTSATS som for feriepenger opparbeidet i arbeid.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Det bør ikke bare utbetales feriepenger for 48 dager, slik som det er i dag. Man trenger faktisk ferie selv om man har vært syk i en lengre periode. Dagens ordning er diskriminering av en allerede utsatt gruppe.

8. Handlingsprogrammet

5. Å dele

#224 LOs Trøndelag

5. Å dele, 5.3 Fordeling gjennom overføringer og offentlig tjenesteyting, Linje 892

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at Folketrygdlovens bestemmelser om friskmelding til formidling fjernes.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

LO er fremste forsvarer av sykelønnsordningen og sykmeldtes oppsigelsesvern, men Arbeidsmiljø-loven (AML) overkjøres i dag av folketrygdlovens IA-bestemmelser om såkalt friskmelding til formidling. § 8-5 i folketrygdloven «friskmelding til formidling» kalles ofte en brutal paragraf, som tvinger folk til å si opp selv og søke ny jobb i løpet av få måneder, før sykdommen er utredet, og uten at det som kan være sykdomsårsaker i arbeidsmiljøet trengs å håndteres av arbeidskraftkjøper.

Siden 1956 har ansatte hatt vern mot oppsigelse ved sykefravær. Lovgiverne var klar over at «det var vanskeligere å skaffe arbeid til en delvis arbeidsfør i en ny bedrift, enn å få han omplassert i den gamle bedrift.» (Ot. prp. nr. 8 (1956) s. 54). Derfor fikk arbeidskraftkjøper plikt til å prøve bedriftsinntern attføring. Seinere fikk de som ble syke av arbeidsforholdene et sterkere oppsigelsesvern enn andre sykmeldte. AML verner sykmeldte mot oppsigelse på grunn av sykdommen inntil ett år (AML § 15-8). Det skal motivere arbeidskraftkjøper til å forsøke å tilrettelegge forholdene bedre, og om nødvendig gir det tid til å finne en annen, egnet jobb i bedriften. Dermed opphørte en ordning som var vanlig i mange bedrifter i 1970- og 1980-årene. For å få jobb måtte du skrive under på at du skulle slutte frivillig hvis du ikke tålte for eks. skiftarbeid eller «andre forhold som har forbindelse med arten av arbeidet ...». «Friskmelding til formidling» gjeninnfører på en uverdigg måte denne ordningen.

Dagens sykmeldingsregler er i strid med arbeidsmiljøloven. Hvem vil fortelle sjefen om helseproblemer som skyldes jobben, slik Arbeidstilsynet ønsker, når det kan bety at NAV «tvinger» dem til å si opp, når svaret fra NAV er at de må melde seg arbeidsløse? Hvordan skal noen våge å si fra om helseproblemer som henger sammen med arbeidsforholdene? Hvis sykdommen skyldes arbeidsforholdene, kan NAV gi den sykmeldte valget mellom å si opp jobben selv eller miste sykepengene.

I dag blir mange sykmeldte presset ut av jobben før sykdommen er ferdig utredet, og før noen har brukt tid på å legge arbeidsforholdene bedre til rette. Det finnes flere eksempler på arbeidskamerater med 20 – 25 års ansiennitet som på en uverdigg måte blir forsøkt presset til eksempelvis å si opp eller å ta kontakt med mer eller mindre useriøse bemanningsbedrifter.

Hva er vitsen med å gjøre en som har fått arbeidsrelatert sykdom til arbeidssøker? Man fratras i så fall et års oppsigelsesvern (AML § 15-8). Og får liten glede av retten til at bedriften må tilrettelegge arbeid (AML § 4-6). Erfaring tilsier at det er lettere å forbli i arbeid på tross av sykdom hvis man blir i det gamle arbeidsforholdet. Departementet sier «friskmelding til formidling» skal «motvirke at personen lider et inntektstap fordi sykepengene blir stanset». Derfor er det flott at mange NAV-ansatte heller «motvirker inntektstapet» ved å ikke stanse sykepengene.

Forslaget gjelder verdighet til de av våre arbeidskamerater som er så uheldig av å bli syke. I et samfunn som ønsker å bygge på samhold, skal ikke syke bli dobbeltstraffet, ved at man i tillegg til å bli syk av arbeidet også fratras et økonomisk livsgrunnlag.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#103 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, Linje 892

LOs familie- og likestillingpolitisk utvalg

Linje 1024: Nytt kapittel 6.7: Vern mot diskriminering

Frihet fra diskriminering er en grunnleggende verdi for LO. Gjennom de siste tiårene har det norske samfunnet tatt store steg i retning av økt aksept for etniske, religiøse og seksuelle minoriteter. Fortsatt foregår imidlertid systematisk diskriminering på bakgrunn av kjønn, etnisk, religiøs og kulturell opprinnelse, funksjonsevne, alder, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Den samiske befolkningen og nasjonale minoriteter har diskrimineringsutfordringer som må tas på alvor.

Fagbevegelsen må gå foran i kampen mot diskriminering og hatefulle ytringer i den offentlige debatten, og sammen videreutvikle det holdningsskapende arbeidet mot diskriminering og rasisme. Minoritetspersoner må i mye større grad enn i dag gis oppmerksomhet i ansettelsesprosesser. En viktig del av dette er å styrke rekrutteringen og skoleringen av mennesker med ulik minoritetsbakgrunn. Fagbevegelsen må arbeide for kunnskapsinnhenting om LHBT-personers situasjon i arbeidslivet og at homofile likestilles med heterofile i tilknytning til blodgivning. Alle tillitsvalgte og verneombud bør få bedre kunnskap om hvordan avsløre og håndtere diskriminering på vegne av medlemmene.

LO vil:

- Arbeide for et styrket vern mot diskriminering i lov- og avtaleverket, og for å styrke aktivitets- og redegjøringsplikten i diskrimineringslovgivningen.
- Legge til rette for rekruttering og skolering av medlemmer og tillitsvalgte med etnisk minoritetsbakgrunn
- Bidra til at et helhetlig antidiskrimineringsarbeid blir en del av tillitsvalgtopplæringen

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

I forslaget til nytt handlingsprogram er mye innen diskrimineringsbiten borte. Særlig gjelder dette LHBTQ personer og kjønns mangfold. Innholdet i eksisterende kapittel 7.3 foreslås derfor gjeninnsatt som nytt kapittel 6.7. Grunnen er at utfordringsbildet og behovet for arbeid fra LOs side er dessverre stort det samme i dag.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#225 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.1 En sterk velferdsstat, Linje 921

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at økonomistyringsreformen i offentlig sektor, med regnskapsregler som i utgangspunktet var ment for store børsnoterte selskaper, oppheves.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Økonomistyringsreformen i offentlig sektor, for eks. i sykehusene og høyere utdanningsinstitusjoner, med regnskapsregler ment for store børsnoterte selskaper innebærer en markedsretting og privatisering innenfra av velferdsstaten. Utviklingen er ikke forenlig med arbeidernes grunnprinsipper eller formålet i den tidligere rød-grønne regjeringens «Soria Moria erklæring».

Vi opplever press for å ta i bruk markedsløsninger i offentlig sektor. Internasjonale krefter som det internasjonale pengfondet IMF, verdensbanken, OECD og Den internasjonale revisorforening fungerer som premissleverandør for utvikling av offentlige tjenester på global basis. Disse organene setter egne standarder for offentlig styring, basert på prinsipper utviklet for privat sektor.

Sentralt i den nasjonale utviklingen er Senter for statlig økonomistyring (SSØ) – direkte underlagt Finansdepartementet, og opprettet av tidligere Bondevik-regjering. SSØ er en politisk pådriver for utviklingen, og har fått delegert ansvar for å forvalte økonomistyringen i staten, deriblant å iverksette regnskapsprinsipper utviklet av og for private aktører uten noen form for offentlig medvirkning og kontroll. Får er klar over at det betyr full åpning for bedriftsøkonomiske spilleregler i offentlig tjenesteyting og å nedbygge offentlig sektor. Et dramatisk brudd med velferdsstatens grunnlag.

Reformen vil føre til sterk nedbygging av offentlig sektor gjennom å tilrettelegge for privatisering, vil fremme offentlig-private samarbeidsløsninger parallelt med at nye lover har begrenset offentlig innsyn og svekket den parlamentariske kontrollen over bruken av skattebetalernes penger. Dette er konklusjonen etter innføring av reformen i New Zealand.

Rapporten «Helsereform. utfordringer og løsninger» av Bjarne Jensen og Magnar Bollingmo med bidrag fra Fanny Voldnes og Stein Østre (Høgskolen i Hedmark-rapport nr. 15-2007) konkluderer med at «dersom offentlige regnskapsprinsipper hadde blitt brukt ville foretakene hvert år med unntak for 2006 hatt positivt nettodriftsresultat og de ville vist at det til sammen er gjennomført investeringer på 33 milliarder kr i perioden 2002-2006.» Regnskapene siden reformen ble gjennom-

ført, viser et akkumulert samlet underskudd på ca. 18 mrd. kroner. Hovedårsaken til de store underskuddene er at det opereres med avskrivninger på ca. 5 mrd. kroner pr. år. Dette er ikke en utgift, men en kalkulert størrelse for hva det «koster» å bruke anleggsmidlene, bygninger og utstyr, i foretakene. Denne kostnaden kan ikke foretakene bære. Derfor blir det regnskapsmessige underskudd når dette sees på som bedrifter som skal gi avkastning på innskutt kapital.

Markedsløsninger i velferdsstaten undergraver den solidariske velferdsløsningen vi har bygd opp i Norden, og tjener kun kapitalinteressene. Alle områder i offentlig sektor utsettes for et massivt press for å ta i bruk virkemidler fra privat sektor ved innføring av private regnskapsprinsipper, mål- og resultatstyring, konkurranseutsetting og lignende tiltak som kan samles under betegnelsen New Public Management. Utviklingen svekker viktige velferdsordninger som pensjonsordninger og helsevesen.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#226 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.2 Velferd, ikke marked, Linje 934

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Målet må være at alle som trenger pleie og omsorg får den hjelpen de trenger av kvalifiserte, faste fagpersoner enten de er hjemme eller i institusjon. Mange ansatte i hjemmetjenestene opplever et stort fokus på rammer og tidsskjema for gjennomføring av praktiske oppgaver og lite rom for å yte omsorg. Stoppeklokkeomsorgen fører til frustrasjon og stress og økt sykefravær.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#227 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.2 Velferd, ikke marked, Linje 936

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Dette gjelder både skole, barnehager, helse og omsorg, tekniske tjenester og infrastrukturen i land-et vårt.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

.

Begrunnelse:

Demokratiet i samfunnet må styrkes og utvikles generelt og arbeidsplassdemo-kratiet spesielt. Erfaringene med bruk av anbud har vist at demokratiet og an-sattes medinnflytelse er sterkt redusert. LO vil derfor arbeide for at det offentlige eier og driver all koll-ektiv-tra-fikk i egenregi, og er motstand-er av bruk av anbud.

Fra 2018 gjelder en EU-forordning som påbyr anbud på kollektivtrafikkk dersom den ikke drives i egenregi. LO krever at fylkene overtar driften av kollek-tivtrafikken som et ledd i å sikre offentlig kontroll med en viktig infrastruktur. Myndighetene sen-tralt må tilrettelegge for at bussel-skapene kan rekommunali-seres, blant annet gjennom å yte gode tilskudd og låneordninger til fylkene for å etablere drifts-selskaper. EUs Jernbanepakke IV er et direktiv påbyr ytterligere opp-splitting av Jernbane-virksom-het. LO vil gå motsatt vei. Det bør heller opprettes et investeringsfond som går utenpå de årlige stats-budsjetter.

Kollektivtrafikk er en viktig del av samfunnets infrastruktur for å dekke befolk-ningens behov for gode transporttjenester uavhengig av blant annet bosted i landet. Kollektivtrafikken er en del av våre grunnleggende velferdstjenester.

For å møte klimautfordringen og redusere utslipp fra transportsektoren er det et mål om at en større andel av befolkningen reiser med miljøvennlige kollektive transportmidler. Kollektivtrafikken må derfor eies, styres og drives av det off-ent-lige slik at helhetlige løsninger for denne viktige samfunnssektoren kan utvikles. Hvis regjeringen, fylkeskommuner og kommuner mener alvor med å satse på og å bruke kollektivtrafikken som miljøpolitisk virkemiddel, er de nødt til å kon-trollere selskapene.

Det finnes ingen gode grunner for å anbudsette kollektivtrafikken. Anbud gir av erfaring dårligere pensjonsordning, dårligere arbeidstidsordninger og arbeidsplasser og arbeidsmiljø ødelegges når virksomheter taper anbud. Lokale avtaler utviklet gjennom mange år settes under press.

Fagbevegelsen må derfor si klart ifra at vi ikke aksepterer at også de rødgrønne partiene fører en politikk som forsøker på å skape et kunstig marked, gjennom å anbudsette disse kjerneoppgavene i samfunnet. Partiene sentralt må ikke til late sine fylkespartier å gamble med arbeidsplasser slik anbudssystemet virker.

LOs faglige spørsmål til partiene foran Stortingsvalget 2009 ble oversendt i brev 24.06.09. Et av kravene var: Mer velferd – nei til privatisering. Vil partiet si nei til konkurranseutsetting, anbud og privatisering av offentlige velferdstjenester? Svarene fra Arbeiderpartiet 06.08.09 (undertegnet av partisekretær Raymond Johansen), svar fra Senterpartiet 05.08.09 (undertegnet Sigbjørn Gjelsvik, sekretariatsleder i SPs stortingsgruppe), svar fra SV og svar fra Rødt 16.07.09 (undertegnet faglig leder Bjørn Tore Egeberg), var som følger:

APs svar: Ja, vi sier nei til privatisering og kommersialisering av grunnleggende velferdstjenester.

SVs svar: SV går mot å sette velferdstjenester ut på anbud. Gode fellesskapsløsninger gir enkeltmennesker frihet og trygghet. SV går derfor mot privatisering og konkurranseutsetting. Bare slik kan vi sikre et velferdssystem som tar hensyn til hele befolkningen, og bare slik kan folks innflytelse over utviklingen av velferden styrkes.

SPs svar: Vi ønsker ikke privatisering, anbuds- og konkurranseutsetting av offentlige velferdstjenester. Samtidig er det mange grenseoppganger. Vi ønsker fortsatt privat barnehagedrift, der kommunene mener det er formålstjenlig. Private helse- og omsorgsinstitusjoner som drives på ideell basis er for SP et viktig supplement til de offentlige eide og drevne tilbudene i lokalsamfunnet.

Rødt svar: Ja!

LO Kongressen 2009 vedtok at LO er imot bruk av anbud i kollektivtrafikken. Et forslag om fortsatt kamp mot anbud og for å rekommunalisere kollektivtrafikken fikk en positiv behandling på LOs fylkeskonferanse i Sør-Trøndelag i november 2009. Til tross for dette har Sør-Trøndelag Fylkeskommune, med Arbeiderpartiet som pådriver, vedtatt å legge all busstrafikk i Trondheim og Sør-Trøndelag ut på anbud fra 2010. Fylkeskommunen har opprettet ett fylkeskommunalt administrasjonsselskap, AtB AS, som skal ta seg av all ruteplanlegging og innkjøp av buss-tjenester gjennom bruttokontrakter. Det overlater kun busskjøring til busselskapene. Dette innskrenker den politiske styringen over kollektivtrafikken. Og en av konsekvensene er at faglige rettigheter og demokratisk medinnflytelse på organiseringen av arbeidsdagen innskrenkes. Før vedtaket i Fylkestinget om anbud var det enighet blant politikerne om å kjøpe tilbake daværende Team Trafikk AS for å drive i egen regi.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#228 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.2 Velferd, ikke marked, Linje 940

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for å rekommunalisere / renasjonalisere offentlige tjenester som allerede er konkurranseutsatt og / eller privatisert slik at de kommer under offentlig eierskap og folkevalgt styring.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Når konkurranseutsetting og privatisering er kommet så langt som det er, er det ikke nok lenger å stoppe utviklinga. Det naturlige svaret fra LO må være å prøve å reversere utviklinga der dette er mulig. Det dreier seg til syvende og sist om hva slags samfunn vi ønsker oss. Et samfunn der kapitalens konkurranse tar over alle områder, eller å ha viktige samfunnsområder under demokratisk eierskap, drift og politisk styring.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#229 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.2 Velferd, ikke marked, Linje 943

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil kreve at bortfall av skatteinntekter må legges til anbudsprisen når bedrifter som tar offentlige oppdrag benytter seg av arbeidere som skatter til andre land, eller kjøper tjenester fra selskaper registrert i andre land.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende formulering:

For å få et reelt bilde av kostnader knyttet til offentlige anbudsoppdrag, vil LO kreve at bortfall av skatteinntekter må legges til anbudsprisen når bedrifter benytter seg av arbeidere som skatter til andre land, eller kjøper tjenester fra selskaper registrert i andre land.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Dette vil gi et mer reelt bilde av kostnader knyttet til offentlige anbudsoppdrag, og vil motvirke at selskaper knyttet til land med lavt skatte- og avgiftsnivå skal få konkurransefortrinn ved oppdrag i Norge.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#230 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.2 Velferd, ikke marked, Linje 943

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil reversere bruk av markedsprinsippet mellom kommuner og helseforetak.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Når kommuner må betale fra første dag for hver utskrevet pasient og også dekke en femte-del av kostnadene for nyinnlagte så oppfordre dette til kortsiktig tenkning. Vi frykter at taperne i dette systemet blir kronikere, eldre med sammensatte sykdommer og andre som krever langvarig rehabilitering.

Et grunnprinsipp i samhandlingsreformen er kommunal medfinansiering, presentert slik av regjeringen: «Et vesentlig grep i samhandlingsreformen er å etablere økonomiske insentiver som gjør at det lønner seg for sykehus og kommuner å samhandle på tvers av nivåene. Regjeringen foreslår å gi kommunene et medfinansieringsansvar for pasienter som behandles i sykehus. Det innebærer at kommunene betaler en andel av kostnadene ved å behandle en pasient på sykehus.»

Samhandlingsreformen innebærer at visse helsetjenester skilles ut fra spesialist-helse-tjenest-en, og at det opprettes et helt nytt marked for helsetjenester. Kommunene får et «sørge for-ansvar» for helsetjenester, jfr. § 3-1. Dette betyr ikke nødvendigvis at kommunene skal drifte tjenestene selv. Tvert imot vil medfin-ansieringsordningen stimulere til det motsatte. Mens spesialisthelsetjenester fram til nå har vært offentlig fullfinansiert, er medfinansierings-ord-ningen som er foreslått for kommuner, ikke ment å fullfinansiere kommunenes ansvar for drift av de samme tjenestene. Kommunen må derfor finne ut hvordan sørge-for an-svaret skal løses. All erfaring viser at økonomiske vurderinger er tungtveiende når alternativer velges innenfor et slikt system. Alternativet til egenregi for kommuner er å kjøpe tjenester hos et helseforetak eller fra private leverandører der det mulig, økonomisk gunstig og samtidig kan defineres som medisinsk for-svarlig. Dette vil bryte med en lang tradisjon i Norge om at helsetjenester skal driftes av det offentlige.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#231 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.2 Velferd, ikke marked, Linje 943

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at foretaksmodellen i sykehusene erstattes med lokal folkevalgt styring.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende formulering:

LO vil at sykehusene tas tilbake under reell folkevalgt kontroll, styrt etter forvaltningsprinsipper og ikke forretningsprinsipper.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Sykehusene legges igjen inn under fylkeskommunen. Dagens økonomimodell erstattes med normale offentlige regnskapsprinsipper. Skjevfinansiering rettes opp, og stykkprisfinansiering fjernes. Lokalsykehusene beholdes som fullverdige sykehus med akuttkirurgi og et godt tilbud for fødende.

Foretaksmodellen har ikke løst et eneste problem, bare skapt nye. Vi har fått et nytt skikt av ledere med svimlende lønninger, økt byråkrati og fjernstyring. Det er innført en økonomi-styringsmodell som fører til at investeringer og nybygg fører til mindre penger til drift og et avskrivningssystem som gir underskudd der det før var overskudd. Lokalsykehus legges ned eller undergraves ved at de tappes for funksjoner, kompetanse og tilbud. De som trodde at foretaksmodell med såkalt profesjonell styring var bedre enn lokal folkevalgt kontroll, tok feil.

Sommeren 2007 ble det lagt fram en evalueringsrapport om finansieringsordningen i sykehusene på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet. Den viser at dagens ordning med stykkpris fører til at sykehusene prioriterer «lønnsomme» pasienter. «Feilprioritering av pasienter, dårligere kvalitet på behandlingen og uforutsigbarhet for sykehusenes økonomi er noen av de uheldige konsekvensene av dagens finansieringsordning, viser en evaluering av ordningen», skriver Aftenposten.

Ved å tilbakeføre sykehusene til fylkeskommunen får vi et lokalt folkevalgt organ som kan ta ansvar for helsetilbudet til fylkets innbyggere og stå opp mot staten når bevilgningene er for lave.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#232 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.2 Velferd, ikke marked, Linje 943

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO krever at Hjelmengutvalgets innstilling avvises.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Bakgrunnen for at regjeringen satte ned Hjelmengutvalget var et krav fra ESA om at kommunale foretak eller bedrifter måtte kunne gå konkurs og betale skatt. Hjelmengutvalget gikk enda lenger enn ESA krevde. Deres forslag er at offentlige bedrifter skal opptre som private markedsaktører og at det norske konkurransetilsynet skal overvåke at de gjør det. KS har i sin rapport sett på konsekvensene, de mener det kan tredoble prisen på SFO. En SFO-pris opp mot 10 000 kr. per måned. Og mer enn dobling av pris på kommunale svømmehaller var konsekvensen når KS så på konkrete eksempler.

Så mye motstand møtte Hjelmeng-utvalget at regjeringen bestilte en rapport fra Oslo Econ-omics for å gå gjennom Hjelmeng-utvalgets konklusjoner. Oslo Economics fant ut at en bedre modell var at all kommunal virksomhet med en merverdipliktig omsetning over 12 millioner måtte skilles ut som kommunale bedrifter og all virksomhet med en momspliktig omsetning over 5 millioner måtte føre egne regnskap. Å skille ut selskap betyr at ansatte ikke lenger er kommuneansatte. Neste skritt er ofte omdanning til AS. Egne regnskap i små bedrifter for-dyrer og kan medføre at kommunen ikke lenger finner det lønnsomt med egenregi. I sin iver etter standardiserte løsninger går også Oslo Economics lenger enn EØS-avtalen krever.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#233 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.2 Velferd, ikke marked, Linje 943

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO krever at forslaget om at alle offentlige bedrifter / foretak / enheter med en mva. pliktig omsetning over 12 millioner kroner skal skilles ut, avvises.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Bakgrunnen for at regjeringen satte ned Hjelmengutvalget var et krav fra ESA om at kommunale foretak eller bedrifter måtte kunne gå konkurs og betale skatt. Hjelmengutvalget gikk enda lenger enn ESA krevde. Deres forslag er at offentlige bedrifter skal opptre som private markedsaktører og at det norske konkurransetilsynet skal overvåke at de gjør det. KS har i sin rapport sett på konsekvensene, de mener det kan tredoble prisen på SFO.

Så mye motstand møtte Hjelmeng-utvalget at regjeringen bestilte en rapport fra Oslo Economics for å gå gjennom Hjelmeng-utvalgets konklusjoner. Oslo Economics fant ut at en bedre modell var at all kommunal virksomhet med en merverdipliktig omsetning over 12 millioner måtte skilles ut som kommunale bedrifter og all virksomhet med en momspliktig omsetning over 5 millioner måtte føre egne regnskap. Å skille ut selskap betyr at ansatte ikke lenger er kommuneansatte. Neste skritt er ofte omdanning til AS. Egne regnskap i små bedrifter for-dyrer og kan medføre at kommunen ikke lenger finner det lønnsomt med egenregi. I sin iver etter standardiserte løsninger går også Oslo Economics lenger enn EØS-avtalen krever.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#92 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 948

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Linje 948: Legge inn 'økes og', slik at siste setning blir: Barnetrygden må økes og bevares som en universell ordning

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Nå nylig var første oppjustering av barnetrygden på mange år. Det gjør at den har blitt gradvis mindre verdt etter innføringa av barnetygda. Derfor må det fortsatt økes barnetrygden i årene som kommer.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#234 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 951

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Et bredt organisert pensjonssystem må sikre muligheten for jobbskifter uten tap av pensjon, sikre at de som mister jobben ikke taper sin AFP, kostnadseffektiv forvaltning

.....

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Det viser seg at pensjonsreformen og senere endringer har gitt en total pensjon som ikke sikrer en pensjon å leve av for dagens unge, uføretrygdede, de som mister jobben i en AFP-bedrift før fylte 62 år og de som må gi seg tidlig i arbeidslivet. Dette gjelder også offentlig pensjon som er blitt endret for å tilpasses pensjon i privat sektor.

LO sitt Pensjonspolitiske vedtak fra LO kongressen 2017 viser til undersøkelser i 2016 at om lag 18-20 pst av arbeidstakerne faller utenfor AFP på grunn av at enten den enkelte eller bedriften faller utenfor avtaledекket område i løpet av kvalifiseringsperioden på 9 år. Dette betyr at hele retten til AFP tapes.

De som mister sin AFP taper store summer og får dermed en svekket pensjonisttilværelse. LO må sikre at ingen taper økonomisk hvis en uforskyldt mister sine AFP-muligheter.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#93 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 952

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Linje 952 og 953. Legge inn begrepet uføres alderspensjon slik at setningen blir: Uføres alderspensjon skal skjermes mot levealdersjustering, og opptjeningen av alderspensjon må skje til 67 år.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Det er viktig å bruke begrepet alderpensjon, da det er den vi snakker om her.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#94 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 952

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Linje 952. Tillegg etter punktum: Tjenstepensjonene må styrkes slik at sikres pensjon fra første krone og innskuddssatsene heves.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Fremdeles er ikke alle tjenstepensjonene rigget slik at de sikrer pensjon fra første krone. Dette og en økning av innskuddssatsene vil gi mere pensjon igjen for den enkelte og vil løfte de med lavest lønn, deltid og dårligst tilknytning til arbeidslivet.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#235 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 954

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil ikke godta at de som må gi seg tidlig i arbeidslivet grunnet dårlig helse eller at de er utslitte skal straffes ved livsvarig nedsettelse av pensjonen.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Mange av LOs medlemmer blir syke og klarer ikke å stå i stilling i et for mange stadig hardere arbeidsliv. 60-70 prosent av LOs medlemmer deltar ikke i arbeidslivet ved fylte 67 år. Disse skal ikke tape økonomisk når de ikke er i stand til å delta aktivt i arbeidslivet.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#95 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 955

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Linje 955, ny setning etter punktum: Sosialhjelpen skal ikke forkortes av barnetrygden.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Dette praktiseres ulikt fra kommune til kommune og rammer de som er "verst" stilt fra før. Det burde praktiseres likt i alle kommuner, og det burde ikke ligge som "inntekt", når sosialhjelp skal beregnes.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#96 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 955

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Linje 955. Tillegg etter punktum: Uføre må få samme rett til bostøtte som før omleggingen av ytelsen fra uførepensjon til uføretrygd.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Omleggingen fra uførepensjon til uføretrygd gjorde at ytelsen ble beskattet som arbeidsinntekt. For at uføre skulle ha det samme netto ble brutto inntekt økt. Som en konsekvens av dette var det mange som mistet bostøtten. Dette må endres slik at uføre får samme rett på bostøtte som før omleggingen.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#102 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 955

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Linje 955, nytt avsnitt:

Selv om Norge er blant de landene i verden med høyest levealder er det er sosiale forskjeller i levealder målt etter økonomi, helse og utdanning. De sosiale forskjellene i levealder øker og forskjellene er større i Norge enn i mange andre europeiske land. Når levealdersjusteringen tar utgangspunkt gjennomsnittlig forventet levealder for årskullet, betyr det i praksis at de med kortere utdanning og inntekt vil få lavere pensjon fordi de med lengere utdanning og høyere inntekt lever lengre. Folketrygden må styrkes og mekanismer som forsterker sosial ulikhet som levealdersjusteringen må fases ut.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

LO-kongressen i 2005 vedtok å ikke ensidig stille seg bak en levealdersjustering men la til grunn: «For LO er det en forutsetning for en slik levealdersjustering at vi får et inkluderende arbeidsliv som gjør at folk både kan og vil fortsette å jobbe lenger enn i dag», samt at «Det er urimelig om økt levealder blant høylønte skal medføre endringer som mest berører grupper med tungt arbeid og kanskje lavere lønn.»

Levealdersjusteringen har slått både hardt og skeivt ut, spesielt blant unge, og de med lav inntekt og utdanning og dårlig helse. Levealdersjusteringens kuttmekanisme er grunnen til at en de siste årene også har måttet endre flere pensjonssystemer for å lappe på de største skadevirkningen av levealdersjusteringen. Det er viktig også for LO å problematisere levealdersjusteringen, og se om det finnes alternativer som treffes sosialt bedre.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#236 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 959

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for å styrke Folketrygden og Obligatorisk tjenstepensjon (OTP) ved at lovbestemt del av OTP innbetales fra bedriftene slik at de kommer i tillegg til de 18,1 % av lønn som i dag går inn på den enkeltes folketrygdkonto.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Økningen skal betales av bedriftene. LO må i samarbeide med partene i arbeidslivet og Stor-tinget lovfeste en slik ordning og sikre pensjonsrettighetene i folketrygden. Det tariffestest at dette finansieres av arbeidskraftkjøper og at prosentsatsen fastsettes gjennom tariffoppgjør. Dette er en kjønnsnøytral og livsvarig ordning som følger lønnsutviklingen, den gjelder fra første krone og første time. Den belaster ikke bedriftens balanse og er rimelig å administrere.

Inntil dette er gjennomført må pensjonen sikres gjennom brede kollektive ordninger der omkostningene dekkes av arbeidskraftkjøper med lavest mulig kostnader.

Dette er et forslag som løser opp konflikten mellom forslag om individuelle kontoer og brede kollektive ordninger. Vi har alle vår egen konto i folketrygden der det betales inn 18,1 % av hver krone vi tjener inntil 7,1 G. I stedet for å betale Obligatorisk Tjenstepensjon (OTP) inn til forsikringsselskapene, kan pensjonskontoene i folketrygden fylles på ved at arbeidsgiveravgiften økes med avtalt pensjonsprosent og øremerkes pensjon. Dette er nesten kostnadsfritt, ordningen gjelder fra første krone, fra første time, fra 15 år, den er helt kjønnsnøytral slik at både innbetaling og utbetaling er lik, og kapitalen følger lønnsutviklinga. Denne ordninga belaster heller ikke bedriftenes balanse.

Dette er forslaget som det regjeringsoppnevnte utvalget foreslo som ny tjenstepensjon i offentlig sektor. For offentlig ansatte er det et stort tilbakeskritt, for privat ansatte mye bedre enn dagens innskuddspensjon. Utvalget sa for eksempel at 5 % her er mer enn 7 % i innskudd eller hybridpensjon.

Som AFP-ordningen krever ordningen en tre-partsavtale. Kravet om brede kollektive ordning-er må stå inntil dette politisk lar seg gjennomføre. Blir det innført individuelle pensjons-kontoer er løpet kjørt.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#237 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 960

LO i Trondheim

Endringsforslag

LO vil arbeide for at samlet pensjon ved 67 års alder skal gi en inntektsdekning på minst to tredeler av lønn. Det må også gis reell mulighet for å kunne gå av tidligere for de som ikke kan stå i jobb til arbeidslivets slutt.

endres til ny setning

LO vil arbeide for at samlet pensjon ved 67 års alder skal gi en inntektsdekning på minst to tredeler av lønn. Det gjelder også uføre og de som går av med AFP før fylte 67 år.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Det er et viktig prinsipp for norsk fagbevegelse at den enkelte ikke skal straffes når helse svikter. Derfor har vi full lønn under sykdom. Tidligere var alderspensjon lik for uføre og AFP-pensjonister som for de som sto i jobb til 67 år. Med pensjonsreformen innføres en livsvarig straff for sviktende helse.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#97 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 964

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Kapitel 6.3: Sett inn som nytt kulepunkt linje 964

- Arbeide for at retten til omsorgspenger utvides ved barn eller barnepassers sykdom

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Man skal ikke straffes økonomisk for at man har kronisk syke barn med den psykiske og fysiske belastningen det allerede medfører.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#238 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 964

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for å øke barnetillegget for uføre og fjerne taket på samlet barne-tillegg og uføretrygd i forhold til tidligere inntekt.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Dette vil komme til gode barn av foreldre med lav inntekt før uførhet, spesielt deltidsarbeidende.

Uføre med barn har blitt uføre i ung alder, og lever med mye lavere inntekt enn yrkesaktive. Ikke bare har de lav inntekt, de har kort yrkeskarriere og står som oftest uten hus eller med store lån. Skal deres barn få en barndom som andre må barnetillegget minst være så stort som 0,4 G. I dag gjelder et tak på 95 % av tidligere inntekt samlet for uføretrygd og barnetillegg. Det virker slik at det bare rammer de som har aller minst; de som går på minstepensjon eller like over. Den er målrettet for å ramme de som trenger tillegget aller mest. Slik straffes de barna som trenger tillegget mest.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#239 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 964

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at statlige minstestandarder for økonomisk sosialhjelp må lovfestes for å unngå at dette blir salderingspost i en trang kommuneøkonomi.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#240 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 964

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil:

- arbeide for at barnetrygda ikke skal inntektsberegnes, og dermed trekkes fra, ved utbetaling av økonomisk sosialhjelp.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Barnetrygda er ei universell trygdeordning. Når denne kommer til fratrekk for familier som har søkt om økonomisk sosialhjelp - slik det praktiseres i mange kommuner undergraves ordninga, slik at den ikke lenger kommer de økonomisk vanskeligstilte til gode.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#241 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 964

LO i Trondheim

Tilleggsforslag.

LO vil at Folketrygdens minstepensjon, nå kalt garantipensjon, ikke skal levealderjusteres.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Det er uakseptabelt at minsteytelser ikke skal følge lønnsutviklinga. Med levealderjustering vil dagens minstepensjon på 2 G være nede på 1,8 G i 2030.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#242 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 964

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

Likebehandlingsprinsippet må utvides til også å gjelde pensjon.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#243 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 964

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil:

- Arbeide for at de som uforskyldt mister jobben beholder all opptjening i AFP-bedrifter uten at andre får redusert sin AFP-pensjon i ny AFP-ordning.
- Arbeide for at både staten og arbeidskraftkjøper bidrar til å styrke både pensjonsnivået og AFP ordningen økonomisk.
- Arbeide for at uføre ikke blir levealdersjustert og får pensjonsopptjening til 67 år.
- LO mener uføre i offentlig sektor må få videreført tjenstepensjon til 67 år slik det er i privat sektor.
- Arbeide for at den lovpålagte innbetalingen til obligatorisk tjenstepensjon (OTP) heves til 4 % og at det gjelder fra første krone, fra 13 år og alt arbeid uansett stillingsandel.
- Arbeide for at alderspensjonister sine pensjoner ikke blir underregulert, disse skal følge den generelle lønnstigningen.
- Arbeide for at folketrygden styrkes og levealdersjusteringa reverseres for å kunne oppnå målet om 2/3 av lønn i pensjon.
- Arbeide for at det gis full pensjon ved oppnådd særaldersgrense. Også ved avgang etter 85-årsregelen.
- Arbeide for at tjenstepensjon for offentlig ansatte som blir ufør innbetales til fylte 67 år og folketrygd tjenes opp til 67 år.
- Arbeide for at slitertillegget i privat sektor styrkes og innføres i offentlig sektor.
- Arbeide for at betinget tjenstepensjon («AFP»), 3 % sparing i offentlig sektor innføres i privat sektor.
- Arbeide for at delvis uførhet kan kombineres med delvis AFP.

Regionrådets flertallsinnstilling (9 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener at dette er 12 punkter som bryter med oppsettet av nytt handlingsprogram. Forslagets innhold er allerede delvis ivartatt i de 12 forslagene som fremme fra Trøndelag innen pensjon.

Regionrådets mindretallsinnstilling (8 av 17): Tiltres med følgende formulering:

LO vil:

- LO mener uføre i offentlig sektor må få videreført tjenstepensjon til 67 år slik det er i privat sektor.
- Arbeide for at det gis full pensjon ved oppnådd særaldersgrense. Også ved avgang etter 85-årsregelen.
- Arbeide for at tjenstepensjon for offentlig ansatte som blir ufør innbetales til fylte 67 år og folketrygd tjenes opp til 67 år.
- Arbeide for at slitertillegget i privat sektor styrkes og innføres i offentlig sektor.
- Arbeide for at betinget tjenstepensjon («AFP»), 3 % sparing i offentlig sektor innføres i privat sektor.
- Arbeide for at delvis uførhet kan kombineres med delvis AFP.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#244 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp, Linje 964

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at alle skal være sikret sosialtrygd uten at det stilles krav til å selge unna eiendeler og tømme bankkonto. Aktivitet og jobbtrening skal være en rettighet og ikke en plikt.

Regionrådets flertallsinnstilling (16 av 17): Tiltres med følgende formulering:

LO vil arbeide for at alle skal være sikret økonomisk sosialhjelp uten at det stilles krav til å selge unna eiendeler og tømme bankkonto. Aktivitet og jobbtrening skal være en rettighet og ikke en plikt.

Regionrådets mindretallsinnstilling (1 av 17): Tiltres med følgende formulering:

LO vil arbeide for at alle skal være sikret økonomisk hjelp fra det offentlige når de ikke har tilstrekkelig økonomi til å forsørge seg selv. Det må gjøres individuelle vurderinger til hvilke krav og plikter som tillegges en slik stønad og der det er rimelig skal de videreformidles til aktivitet, jobbtrening eller arbeid.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#245 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.4 Bolig, Linje 965

LO i Trondheim

Endringsforslag

Følgende strykes: Bolig. Prisen for å etablere seg på boligmarkedet gjennom en selveid bolig er for høy, og en aktiv boligpolitikk er nødvendig for å sikre alle lik rett til tak over hodet og et trygt hjem. Leie-til-eie-ordninger må tas aktivt i bruk. Både stat og kommune må ta større ansvar for de unge som sliter med å komme inn på boligmarkedet. Boliger må gjøres mindre attraktive som spekulasjonsobjekt. Husbanken må bidra med en rimelig og stabil finansiering. Det må bygges flere studentboliger.

endres til:

Sosial boligpolitikk

I dag skjer bygging og salg av boliger i all hovedsak på markedets premisser, hvor private banker har overtatt Husbankens rolle som långiver. Dette har bidratt til å presse prisene kraftig opp, slik at stadig flere stenges ute av boligmarkedet. Ressurssvake grupper faller utenfor og blir avhengig av et kommunalt tilbud som blir stadig dårligere. Vi trenger en helt ny boligpolitikk og vi trenger den raskt.

For å hjelpe folk til å komme seg inn på boligmarkedet må det opprettes et regulert marked for eierboliger som underlegges pris- og omsetningskontroll. For å gjøre slike byggeprosjekt lønnsomme må kommunen tilby tomter som kan anskaffes billigere enn på det ordinære tomtemarkedet, og staten må gjennom Husbanken tilby lån med subsidiert rente og lang avdragstid.

I tillegg må det skje en storstilt utbygging av kommunale utleieboliger som leies ut til selv-kost. Denne typen boliger må bli en rettighet for de som ikke kommer inn på det ordinære boligmarkedet. Kravet er at minst 10 prosent av den totale boligmassen er kommunal og tilbys de som er mest vanskeligstilt.

Mangelen på studentboliger gjør at studenter må konkurrere om å leie på det private markedet, og er derfor med på å presse leieprisene opp. Dette er ingen gunstig situasjon for verken studentene eller andre grupper som rammes av at leieprisene øker. I tråd med studentenes krav om minst 20 % studentboligdekning må det årlig bygges minst 3000 studentboliger.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende ordlyd:

Sosial boligpolitikk

I dag skjer bygging og salg av boliger i all hovedsak på markedets premisser, hvor private banker har overtatt Husbankens rolle som långiver. Dette har bidratt til å presse prisene kraftig opp, slik at stadig flere stenges ute av boligmarkedet. Ressurssvake grupper

faller utenfor og blir avhengig av et kommunalt tilbud som blir stadig dårligere. Vi trenger en helt ny boligpolitikk og vi trenger den raskt.

For å hjelpe folk til å komme seg inn på boligmarkedet må det opprettes et regulert marked for eierboliger som underlegges pris- og omsetningskontroll. For å gjøre slike byggeprosjekt lønnsomme må kommunen tilby tomter som kan anskaffes billigere enn på det ordinære tomtemarkedet, og staten må gjennom Husbanken tilby lån med subsidiert rente og lang avdragstid.

I tillegg må det skje en storstilt utbygging av kommunale utleieboliger som leies ut til selv-kost. Denne typen boliger må bli en rettighet for de som ikke kommer inn på det ordinære boligmarkedet.

Mangelen på studentboliger gjør at studenter må konkurrere om å leie på det private markedet, og er derfor med på å presse leieprisene opp. Dette er ingen gunstig situasjon for verken studentene eller andre grupper som rammes av at leieprisene øker. I tråd med student-enes krav om minst 20 % studentboligdekning må det årlig bygges minst 3000 studentboliger.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#246 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.4 Bolig, Linje 967

LO i Trondheim

Endringsforslag

LO vil styrke kommunenes muligheter til å bygge og drifte ikke-kommersielle utleieboliger.

endres til

LO vil arbeide for at langsiktige husbanklån til lav rente finansierer en ny kommunal utleiesektor etter selvkostprinsippet som ikke bare er for de mest vanskeligstilte.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Det kommersielle boligmarkedet har i flere år vært en sterk pådriver for økende sosioøkonomiske forskjeller i Norge. Boligprisene har økt mange ganger fortere enn lønningene, og det samme har leieprisene både på private og kommunale boliger. Kommunene bør kunne ha en langsiktig og rimelig finansiering som muliggjør etableringa av en tredje boligsektor på leiemarkedet, der husleiene ikke skal være overlatt til det frie markedet, men gjenspeile kommunenes faktiske utgifter. Dette kan gjøres gjennom Husbanken.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#247 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.4 Bolig, Linje 967

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at boligsektoren på ny blir en del av velferdsstatens virkefelt ved å gjenopprette boligsamvirket med prisregulering.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Å holde en del av boligmarkedet utenfor den kommersielle konkurransen vil virke prisdempende på både privat og kommunal boligsektor, i tillegg til at det muliggjør å tilby nøkterne boliger til alle som ønsker forutsigbare boliggifter. Bolig er en menneskerett, og bør derfor ikke være et spekulasjonsobjekt.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#98 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.6 Innvandring, flyktninger og integrering, Linje 1003

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Linje 1003: Erstatte 'andre' med 'alle'. Linje 1003 avsluttes da med: og på alle samfunnsarenaer.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Viktig å signalisere at det gjelder i alle aspekter ved samfunnet, og at nulltoleranse må være et overordnet samfunns mål også for LO.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#99 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.6 Innvandring, flyktninger og integrering, Linje 1007

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Linje 1007: Ny setning etter punktum:

Oppfølging av mennesker på språktrening må styrkes, slik at de ikke blir utnyttet som billig arbeidskraft med manuelle oppgaver uten mye kontakt med andre mennesker.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Vi ser at enkelte bedrifter tar inn minoritetspråkelige på språktrening, men plasserer de med manuelle oppgaver uten mye kontakt med andre mennesker. Dette er en utnyttelse av arbeidskraft som virker mot hensikten med språkopplæring. Enten må det utvikles et organisasjonstilbud for disse, og eller så må det offentlige apparatet gjennom NAV styrkes også med ressurser til oppfølging.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#248 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.6 Innvandring, flyktninger og integrering, Linje 1017

LO i Trondheim

Endringsforslag

LO vil gå inn for at asylsøkere med kjent identitet og lovlig opphold i Norge får rett til arbeidstillatelse. Det samme gjelder ureturnerbare asylsøkere som har fått endelig avslag inntil retur blir mulig.

endres til:

LO vil gå inn for at myndighetene gir asylanter uten asyl arbeidstillatelse, slik at de kan fortsette å leve og arbeide i Norge slik de gjorde før de fikk endelig avslag om asyl.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Vi tar avstand fra regjeringas asylpolitikk og ber om at det innføres en politikk som ivaretar solidaritet med mennesker i nød og som er tuftet på arbeiderbevegelsens verdier.

Vi godtar ikke at mennesker blir sett på som ulovlige! Ingen mennesker er ulovlige! Asylanter uten asyl er en gruppe asylsøkere som er papirløse i Norge. Det betyr at de ikke har identifikasjonspapirer, da de har verken oppholds- eller arbeids-tillatelse. De fleste har levd slik i mange år.

Samtidig kan de ikke dra tilbake til hjemlandet. Det er for eksempel livsfarlig for de som er i opposisjon til det iranske regimet å reise tilbake til et land som torturerer og dreper folk. Norge har heller ingen returavtale med Iran, noe som gjør det umulig å sende dem hjem.

Resultatet av dette er at slike asylanter uten asyl må leve i Norge uten rettigheter som kan gi dem et nødvendig livsgrunnlag. I Trondheim mottar de 900 kroner hver fjortende dag som skal dekke alt av utgifter slik som mat, medisin, klær, buss osv. Alle må få identifikasjonspapirer slik at de får nødhjelp og nødvendig helsehjelp. Uten identifikasjonspapirer blir de ofte nektet både nødhjelp og helsehjelp. Dette til tross for at de har blitt en del av det norske samfunnet. De har hatt arbeidstillatelse mens de ventet på å få behandlet asylsøknaden. De fleste har også hatt arbeidstillatelse etter avslag siden de ikke var mulig å returnere, og de har derfor arbeidet i løpet av de mange årene de har oppholdt seg i Norge. Flere har i tillegg høyere utdanning som også er godkjent i Norge. Når de har fått avslag kan de heller ikke arbeide for å tjene til livsopphold sjøl.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#100 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.6 Innvandring, flyktninger og integrering, Linje 1019

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Linje 1019: Erstatte andre 'retur blir mulig' med 'retur er trygt'

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Det viser seg gjentatte ganger at de som blir returnert blir gjenstand for brudd på menneskerettighetene ved retur. Norge skal ikke returnere flyktninger uten rett til opphold før det er trygt å returnere. Tryggere er dermed et bedre ord å bruke enn mulig, da det kan ramme mange definisjoner.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#101 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.6 Innvandring, flyktninger og integrering, Linje 1024

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Kapittel 6.6, sett inn som nytt kulepunkt linje 1024:

- Arbeide for økt sysselsetting for de med innvandrings- og minoritetsbakgrunn

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Mange opplever at de bli utelatt i ansettelses prosesser på bakgrunn av navn og etnisitet. I Norge i dag burdet det være utdanning og kvalifikasjoner som er grunnlaget for muligheten i arbeidsmarkedet, ingen burde oppleve å bli utelatt på bakgrunn av navn eller etnisk opprinnelse.

8. Handlingsprogrammet

6. Å ta vare på

#422 LOs Trøndelag

6. Å ta vare på, 6.6 Innvandring, flyktninger og integrering, Linje 1024

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Linje 1024: Nytt kapittel 6.7: Vern mot diskriminering

Frihet fra diskriminering er en grunnleggende verdi for LO. Gjennom de siste tiårene har det norske samfunnet tatt store steg i retning av økt aksept for etniske, religiøse og seksuelle minoriteter. Fortsatt foregår imidlertid systematisk diskriminering på bakgrunn av kjønn, etnisk, religiøs og kulturell opprinnelse, funksjonsevne, alder, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Den samiske befolkningen og nasjonale minoriteter har diskrimineringsutfordringer som må tas på alvor.

Fagbevegelsen må gå foran i kampen mot diskriminering og hatefulle ytringer i den offentlige debatten, og sammen videreutvikle det holdningsskapende arbeidet mot diskriminering og rasisme. Minoritetspersoner må i mye større grad enn i dag gis oppmerksomhet i ansettelsesprosesser. En viktig del av dette er å styrke rekrutteringen og skoleringen av mennesker med ulik

minoritetsbakgrunn. Fagbevegelsen må arbeide for kunnskapsinnhenting om LHBT-personers situasjon i arbeidslivet og at homofile likestilles med heterofile i tilknytning til blodgivning. Alle tillitsvalgte og verneombud bør få bedre kunnskap om hvordan avsløre og håndtere diskriminering på vegne av medlemmene.

LO vil:

- Arbeide for et styrket vern mot diskriminering i lov- og avtaleverket, og for å styrke aktivitets- og redegjørelsesplikten i diskrimineringslovgivningen.
- Legge til rette for rekruttering og skolering av medlemmer og tillitsvalgte med etnisk minoritetsbakgrunn
- Bidra til at et helhetlig antidiskrimineringsarbeid blir en del av tillitsvalgtopplæringen

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

I forslaget til nytt handlingsprogram er mye innen diskrimineringsbiten borte. Særlig gjelder dette LHBTQ personer og kjønns mangfold. Innholdet i eksisterende kapitlet 7.3 foreslås derfor gjeninnsatt som nytt kapittel 6.7. Grunnen er at utfordringsbildet og behovet for arbeid fra LOs side er dessverre stort det samme i dag.

8. Handlingsprogrammet

7. Å mestre internasjonaliseringen

#250 LOs Trøndelag

7. Å mestre internasjonaliseringen, Linje 1034, Linje 1024

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil arbeide for at den norske regjeringa bidrar til å fremme dialog i Venezuela, under prinsippene om respekt for suverenitet, ikke-innblanding i indre anligg-ender i andre stater, selvbestemmelsen til folkene og den demokratiske og institusjonelle orden i tråd med folkeretten.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

7. Å mestre internasjonaliseringen

#251 LOs Trøndelag

7. Å mestre internasjonaliseringen, 7.1 Demokratibyggning og anstendig arbeid, Linje 1042

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil videreutvikle sam-arbeidet med den cubanske fagbevegelsen Central de Trabajadores de Cuba (CTC), og jobbe for at USAs folkerettsstridige blokade av Cuba opphører og for at Cubas suverenitet og selvbestemmelsesrett respekteres.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

7. Å mestre internasjonaliseringen

#249 LOs Trøndelag

7. Å mestre internasjonaliseringen, 7.1 Demokratibyggning og anstendig arbeid, Linje 1044

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO må styrke samarbeidet med europeisk fagbevegelse for å slå tilbake de an-grepene på faglige rettigheter som EU-domstolen har gjennomført. Utstasjoneringdirektivet må revideres slik at det gir utstasjonerte arbeidstakere samme lønns og arbeidsvilkår som arbeiderne i vertslandet. Ingen EU-institusjon har rett til å sette til side fagbevegelsens opparbeidede rettigheter i det enkelte medlemsland.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Retten til å opprette og forsvare tariffavtaler er selve grunnlaget for fagbevegelsen. Det lar seg ikke forene med en domstol som forsvarer retten til å bruke lave lønninger og fleksible arbeidstidsforordninger som et konkurransefortrinn ved arbeid i andre land. De rammer fagbevegelsen må tilpasse seg blir trangere og trangere. Fagbevegelsen er vant til å arbeide innenfor rammer, men rammer som truer fagbevegelsens grunnlag kan vi aldri godta.

Viking Line-dommen slår fast at fri etableringsrett er overordnet retten til faglig kamp for å forsvare tariffavtaler. Lavaldommen i Sverige slår fast at fri flyt av tjenester er overordnet retten til faglig kamp for å opprette tariffavtale. Den sier også at tariffavtale inngått i Litauen er likestilt med svensk tariffavtale for arbeid utført i Sverige. I tillegg slår den fast at også nivået på minstelønn for utstasjonerte arbeidere er det opp til EU-domstolen å vurdere. Rüffert-dommen mot den tyske delstaten Niedersachsen setter hele ILO-konvensjon 94 til side. Det er ikke lovlig å kreve tarifflønn ved offentlige anbud. Det er bare lovlig dersom dette også omfatter all privat virksomhet, noe svært få tariffavtaler gjør. Luxembourg-dommen slår fast at bare rene minstebestemmelser kan allmenngjøres. Å kreve samme vilkår for midlertidig ansatte som faste ansatte er ulovlig. Den slår også fast at opphavlandprinsippet gjelder for utstasjonerte arbeidere.

LO kan ikke leve med at de grunnleggende faglige rettigheter underordnes fri flyt av tjenester og den frie etableringsretten. LO kan ikke leve med at ILO-konvensjon 94 settes til side og at nødvendige tiltak mot sosial dumping gjøres ulovlig.

8. Handlingsprogrammet

7. Å mestre internasjonaliseringen

#252 LOs Trøndelag

7. Å mestre internasjonaliseringen, 7.1 Demokratibygging og anstendig arbeid, Linje 1044

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO skal evaluere og oppsummere norsk oppfølging av ILO konvensjoner implementert i Norge.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

7. Å mestre internasjonaliseringen

#253 LOs Trøndelag

7. Å mestre internasjonaliseringen, 7.1 Demokratibyggning og anstendig arbeid, Linje 1063

LO i Trondheim

Tilleggsforslag

LO vil fortsatt sette det palestinske folks rettigheter på dagsorden og krever økonomisk og kulturell boikott av Israel.

Regionrådets innstilling: Tiltres.

Regionkonferansens vedtak:

8. Handlingsprogrammet

7. Å mestre internasjonaliseringen

#255 LOs Trøndelag

7. Å mestre internasjonaliseringen, 7.2 Forsvars- og sikkerhetspolitikk, Linje 1088

LO i Trondheim

Endringsforslag

LO vil at Forsvaret sikres tilstrekkelig finansiering for å nå målet om at forsvarsbudsjettet skal nærme seg to prosent av BNP.

endres til:

LO mener at ressursbruken i norske forsvaret kan fordeles bedre, vil jobbe for at større deler av budsjettmidlene settes av til marine og heimevern. Utgiftene til Flyforsvaret er for store, spesielt knytta til kampflyet F35. I stedet for å øke de samlede forsvarsutgiftene bør derfor en reduksjon i antallet fly vurderes.

Regionrådets flertallsinnstilling (12 av 17): Tiltres ikke.

Begrunnelse: Regionrådet mener at teksten til nytt handlingsprogram er tilstrekkelig.

Regionrådets mindretallsinnstilling (5 av 17): Forslaget opprettholdes.

Regionkonferansens vedtak:

9. Hovedavtalene

#74 LOs Trøndelag

, 7.2 Forsvars- og sikkerhetspolitikk, Linje 1088

LO på Hitra og Frøya

Kap.1 § 4.3.1 i Hovedtariffavtalen mellom LO/ Fagforbundet og KS fjernes fra hovedtariffavtalen.

Regionrådets innstilling: Tiltres ikke.

Begrunnelse: Dette er et konkret tariffkrav innen KS-avtalen, hører ikke hjemme på kongressen.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

Hovedtariffavtalen mellom LO/ Fagforbundet og KS Kap.1 § 4.3.1, vakt på vaktrom, regulerer arbeid av passiv karakter. Ved bruk av denne regnes arbeidstiden som 1:1 mens avlønninga er 1/3 timelønn.

Lovligheten av en slik ordning er regulert i Arbeidsmiljøloven § 10-4(2). Her sier loven ingenting om lønn.

Med slike arbeidstidsordninger dukker det opp en del utfordringer.

Ved en slik ordning vil en ansatt som har 100% stilling lønnes med f.eks. 80% lønn, alt etter hvor mange passive vakter den har. Ansatte med en slik ordning vil derfor aldri komme opp i 100% lønn.

Ytelser regulert i Folketrygdens bestemmelser er basert på inntekt og ikke stillingsstørrelse. Dette kan medføre en vesentlig økonomisk forringelse for en arbeidstaker som går over på stønader fra NAV. Ved overgang til AAP vil da en ansatt med 100% stilling som lønnes med 80% lønn derfor lønnes med 66% av 80% lønn, og ikke 100% som andre. Den samme utfordringen ser vi også ved opptjening av pensjon. Denne ordningen er vår tariffavtales mest usosiale bestemmelse. Det er den eneste bestemmelsen som reduserer lønn. Vi kan i grunn også hevde at den er diskriminerende, da den stort sett omfatter kvinner i helsesektoren.

9. Hovedavtalene

#256 LOs Trøndelag

, 7.2 Forsvars- og sikkerhetspolitikk, Linje 1088

LO i Trondheim

Forslag

Kampmidler ved tariffhopping.

§ 3 – 7 punkt 6 i Hovedavtalen LO – NHO for 2018 – 2021 og § 6, 3. ledd i Hovedavtalen LO – Spekter for 2018 – 2021 gis følgende tillegg:

Berørte medlemmer gis gjennom sin klubb, fagforening eller forbund anledning til å benytte kampmidler som gå sakte aksjon og streik for å kunne kjempe for å videreføre opparbeidede lønns- og arbeidsvilkår, herunder pensjon.

Regionrådets innstilling: Tiltres med følgende formulering:

Hovedavtalene må endres slik at berørte medlemmer ved tariffhopping i avtaleperioden gis anledning til å benytte kampmidler som gå-sakte aksjon og streik for å kunne kjempe for å videreføre opparbeidede lønns- og arbeidsvilkår, herunder pensjon.

Regionkonferansens vedtak:

Begrunnelse:

§ 3 – 7 punkt 6 i Hovedavtalen LO – NHO for 2018 – 2021 har følgende ordlyd: «Medfører overgang til ny tariffavtale endringer i lønns- og arbeidsvilkårene, herunder pensjon, eller forskjeller i vilkårene blant dem som utfører samme arbeid, skal det forhandles om en overgangsordning.»

§ 6, 3. ledd i Hovedavtalen LO – Spekter for 2018 - 2021 har følgende ordlyd: «Virksomheter som i overenskomstperioden opptas som medlemmer i Spekter, blir bundet av hovedavtalens kap. I til V. Dersom virksomheten er bundet av tariffavtale ved innmeldelsen i Spekter, gjelder denne til avtalens utløpstidspunkt, men slik at hovedavtalen mellom Spekter og LO Stat kap. I - V gjøres gjeldende.»

Hovedavtalene må endres slik at virksomheter ikke kan drive tariffhopping for å redusere lønns- og arbeidsvilkårene til ansatte. Dette er spesielt aktuelt i forbindelse med konkurranseutsetting og privatisering av offentlig eide virksomheter, og ved anbud.

Det er flere eksempler på at særlig ansattes pensjonsordninger blir satt under press når bedrifter skifter arbeidskraftkjøperorganisasjon. Gode 66 % ytelsesbasert pensjonsordninger har blitt erstattet med dårligere ytelsesbaserte eller inn-skuddsbaserte pensjonsordninger. Nyansatte har blitt overført til dårligere ordninger slik at det skapes et A og et B lag i arbeidslivet.

Hovedavtalene må endres slik at berørte medlemmer gis anledning til å kjempe for opparbeidede lønns- og arbeidsvilkår ved å kunne benytte kampmidler.

